ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - للغة الأرمنية تصدر في بيروت

1500 Լ.Ո. 83ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 68 (23173) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 1 ՅՈՒՆԻՍ 2009 12 ԷՋ

ՊԱՔՈՒ-ԹԻՖԼԻՍ-ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ-ԿԱՐՍ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ՔՆՆՈՒԻ

Պաքու-Թիֆլիս-Ախալքալաք-Կարս երկաթուղիի կառուցման յանձնախումբին նախարարական մակարդակի առաջին պաշտօնական հանդիպումը տեղի ունեցաւ ուրբաթ, 29 մայիսին, Պոլսոյ մէջ:

Թուրքիոյ փոխադրական հարցերու նախարարութեան համաձայն, ուրբաթ օրուան ժողովին ընթացքին քննուած են երկաթուղիին թրքական եւ վրացական հատուածները կառուցելու հարցերը եւ որդեգրուելիք քայլերը: Քննուած են նաեւ ծրագիրին նիւթական միջոցներ ապահովելու կարելիութիւնները:

Պրպէյճանի փոխադրական հարցերու նախարար Զիա Մամատով յայտնեց, թէ երկաթուղին առիթ պիտի ընծայէ փոխադրելու տարեկան աւելի քան մէկ միլիոն ճամբորդ ու 6,5 միլիոն թոն ապրանք:

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻԻՆ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄԻ ՄԵԹՆԻ ԸՆՏՐԱՑԱՆԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՄԵԾ ՀԱՒԱՔ՝ «ՖՈՐՈՒՄ ՏԷ ՊԷՅՐՈՒԹ»Ի ՄԷՋ

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումին կողմէ կազմակերպուած ժողովրդային հաւաքներուն ծիրին մէջ, նկատելով շաբաթ օր, երեկոյեան ժամը 5:00-ին «Ֆորում տը Պէյրութ»ի մէջ տեղի ունեցաւ ընտրական հաւաք մը ի պատիւ համախմբումին առաջադրած Մեթնի թեկնածուներուն:

Ընտրական հաւաքին ներկայ գտնուեցան Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի Մեթնի եւ այլ շրջաններու թեկնածուները, ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Յովիկ Մխիթարեան, Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան ղեկավար, երեսփոխան զօր. Միշել Աուն, ինչպէս նաեւ պետական եւ բարձրաստիճան այլ անձնաւորութիւններ եւ համակիրներու բազմահազար բազմութիւն մը:

Մեթնի մէջ ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի առաջադրած թեկնածու, երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի, որ արդէն իսկ 2009-ին ձեւաւորուելիք խորհրդարանին առաջին անդամն է, ընտրական հաւաքին իր արտասանած խօսքին

Շար.ը՝ էջ 12

ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՆ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երէկ Երեւանի մէջ տեղի ունեցան քաղաքապետական ընտրութիւններ: Այս ընտրութիւններուն մասնակցեցաւ 7 կուսակցութիւն եւ դաշինք: Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութիւնը, որուն ցուցակը կը գլխաւորէր Յարութիւն Քուշկեան, Հայաստանի հանրապետական կուսակցութիւնը, որուն ցուցակը կը գլխաւորէր Գագիկ Բեգլարեան, Ժողովրդական կուսակցութիւնը, որուն ցուցակը կը գլխաւորէր Տիգրան Կարապետեան, Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը, որուն ցուցակը կը գլխաւորէր Արծուիկ Մինասեան, Հայ ազգային քոնկրեսը, որուն ցուցակը կը գլխաւորէր Լեւոն Տէր Պետրոսեան, Հայաստանի աշխատաւորական ընկերվարական կուսակցութիւնը, որուն ցուցակը կը գլխաւորէր Մովսէս Շահվերդեան եւ Օրինաց երկիր կուսակցութիւնը, որուն ցուցակը կը գլխաւորէր Հեղինէ Բիշարեան:

Երեւանի ժամանակացոյցով այսօր առաւօտեան ժամը 3:00-ի նախնական տուեալներով, Հայաստանի հանրապետական կուսակցութիւնը ստացած էր ձայներուն 47,02 առ հարիւրը, Բարգաւաճ Հայաստանը 22,67 առ հարիւրը, Հայաստանի ազգային քոնկրեսը 18.39 առ հարիւրը, Օրինաց երկիրը 4,71 առ հարիւրը, ՀՅԴ-ն 4,48 առ հարիւրը, Ժողովրդական կուսակցութիւնը 2,99 առ հարիւրը, Հայաստանի աշխատաւորական ընկերվարական կուսակցութիւնը 0,51 առ հարիւրը:

Ընտրութիւններուն մասնակցեցան 407,745 քաղաքացիներ:

ՀԱՄԱՍՏԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ՊԼՈՔԻ ԲՈԼՈՐ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒՆ

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՒԱՔ՝ ԱՅՆՋԱՐԻ «ՍԱՐԳԻՍ ՋԷՅԹԼԵԱՆ» ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Երէկ երեկոյեան ժամը 7:30-ին, ներկայութեամբ մեծաթիւ հայրենակիցներու, Այնճարի ՀՅԴ «Սարգիս Զէյթլեան» կեդրոնի շրջափակին մէջ տեղի ունեցաւ ժողովրդային մեծ հաւաք մը կազմակերպութեամբ ՀՅԴ ընտրական-քարոզչական մարմնին եւ Այնճարի «Կարմիր Լեռ» կոմիտէին:

Հաւաքին ներկայ գտնուեցան նաեւ Զահլէի ժողովրդային պլոքի բոլոր թեկնածուները գլխաւորութեամբ երկրագործութեան նախարար էլիաս Սքաֆի:

Ձեռնարկին բացումը կատարեց Վաչէ Ծատուրեան, որ անդրադարձաւ այս ընտրութիւններու կարեւորութեան եւ յատկապէս Հայկական երեսփոխանական պլոքը վերականգնելու ՀՅԴ Կեդրոնական կոմիտէի վճռակամութեան:

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի անունով արաբերէնով խօսք առաւ Աւօ Կիտանեան, որ մանրամասն ներկայացուց 2000 թուականէն ի վեր երկրին մէջ տեղի ունեցած երեսփոխանական ընտրութեանց պատկերը, վեր առաւ լիբանանահայութիւնը լուսանցքայնացնելու գծով տարուած աշխատանքները,

Շար.ը՝ էջ 12

«ՇԱՂԱՂՅԵԱՆ» ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

ԱՆԹՈՒԱՆ ՆՇԱՆԱԿԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ԻՐ ՁՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԼԵԳԻԾԻՆ

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէն նախանցեալ օր «Շաղաղյեան» կեդրոնին մէջ ընդունեց Զահլէի ժողովրդային պլոքի նախագահ, երկրագործութեան նախարար էլիաս Սքաֆը, որուն կ՚ընկերակցէր Զահլէի ընտրաշրջանին մէջ հայ առաքելական համայնքի թեկնածու Անթուան Նշանակեան:

Նախարար Սքաֆ եւ Նշանակեան դիմաւորուեցան ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Յովիկ Մխիթարեանի, Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Սեպուհ Յովնանեանի եւ երեսփոխաններ Յակոբ Բագրատունիի եւ Ճորճ Գասարճիի կողմէ:

Հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան Պեքաայի ընտրական ընդհանուր կացութիւնն ու զարգացումները: Ա. Նշանակեան շեշտեց ՀՅ Դաշնակցութեան հետ իր բարեկամական կապերը եւ ընդգծեց իր զօրակցութիւնը ՀՅԴ-ի քաղաքական ուղեգիծին դիտել

Շար.ը՝ էջ 3

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէն ներկայացնող պատուիրակութիւն մը շաբաթ առաւօտ այցելեց Պաապտա, ուր ընդունուեցաւ հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյմանի կողմէ:

Շար.ը՝ էջ 2

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔ՝ ԺԻՊԷՅԼԻ ԱԿՈՒՄԲԻ ՇՐՋԱՓԱԿԻՆ ՄԷՋ

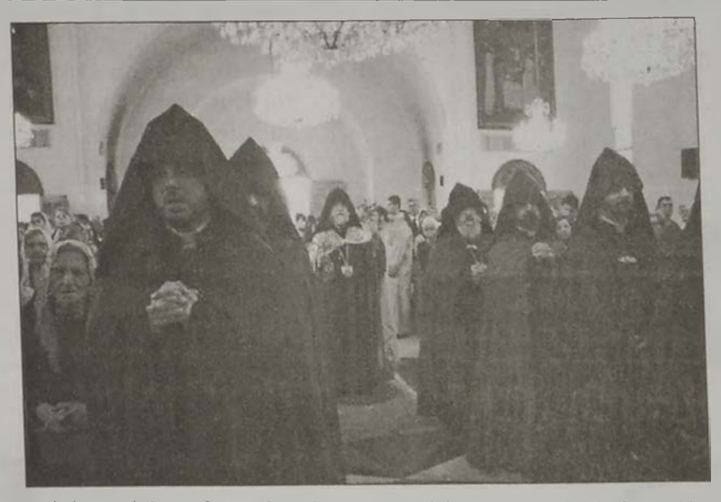
Նախածեռնութեամբ ՀՅԴ ընտրական-քարոզչական յանձնախումբին եւ կազմակերպութեամբ ՀՅԴ «Քեռի» կոմիտէին, շաբաթ, 30 մայիս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, Ժիպէյլի ակումբի շրջափակին մէջ տեղի ունեցաւ ժողովրդային հաւաք ներկայութեամբ շրջանի հայորդիներուն:

Շար.ը՝ էջ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 91-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ՝

«ՄԵՆՔ ԿԱՌՉԱԾ ՄՆԱՑԻՆՔ ՄԱՅԻՍ 28-Ի ՕԳԻՒՆ ՈՒ ՈՉ Կ՚ԸՍԵՆՔ ԱՅՆ ԿԵՑՈՒԱԾՔՆԵՐՈՒՆ, ՈՐՈՆՔ ԿԸ ՆՍԵՄԱՅՆԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆԸ»

ԸՍԱՒ ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Կիրակի, 31 մայիս 2009-ին, Անթիլիասի կաթողիկոսարանին մէջ, Ս. պատարագով, հոգեհանգստեան արարողութեամբ եւ ապա վեհարանին մէջ տեղի ունեցած պաշտօնական հանդիսութեամբ, արժանաւորապէս նշուեցաւ Հայաստանի Ա. հանրապետութեան հռչակման տօնը Սարդարապատի հերոսամարտով անմահացած քաջամարտիկներու զոհողութեամբ շահուած: Միեւնոյն օրը անուանակոչութեան տօնն է նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսի:

Շար.ը՝ էջ 3

ԸՆՏՐԱԿԱՆ - ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՄԵԾ ՀԱՒԱՔ

Հայկական երեսփոխանական պլոք
ՄԵՐ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ
ՄԵՐ ՁԱՅՆՈՎ
2009

Հինգշաբթի, 4 յունիս 2009-ին,
երեկոյեան ժամը 8:00-ին, Պուրճ Համուտի «Զաւարեան» մարզադաշտ:

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2009.

6 ՕՐ ԵՏՔ

●Նախկին վարչապետ Օմար Քարամէ իր եղբօր նահատակ վարչապետ Ռաշիտ Քարամէի սպանութեան 22-ամեակին առիթով կազմակերպուած ոգեկոչման ձեռնարկին ընթացքին ըսաւ, թէ Թրիփոլին կարիքը չունի այս կամ այն ղեկավարին, որպէսզի իրեն ազգայնականութեան եւ արաբականութեան դասեր տայ: Ան յայտնեց, որ Թրիփոլին կարիքը ունի, որ քաղաքական այդ անձնաւորութիւնները հեռանան իր կապոյտ երկինքէն: Ան նշեց, որ Թրիփոլիի մէջ իր նախագահած ընտրացանկին մաս կը կազմեն ինք եւ Խալտուն Շերիֆ:

●Զահլէի ժողովրդային պլոքի Թաալպայայի գրասենեակը հրկիզուեցաւ անծանօթներու կողմէ: Շթորայի ոստիկանութիւնը հետաքննութիւն բացաւ այդ միջադէպին մասին:

●Ժամսա Իսլամիէ յետս կոչեց Արեւմտեան Պեքաա-Ռաշայայի եւ Աքքարի իր թեկնածուներուն Սամի Խաթիպի եւ Մոհամետ Հաուշարի թեկնածութիւնը:

●Նախկին նախարար Ապտել Ռահիմ Մըրատ յայտնեց, որ իրենց որոշումը պիտի ըլլայ լիբանանցիներուն արժանապատուութեան ամրապնդումը:

●Նախկին վարչապետ Նեժիպ Միքաթի յայտնեց, որ ինք կրնայ յարմար թեկնածու ըլլալ վարչապետի պաշտօնը ստանձնելու, եթէ երեսփոխանական ընտրութիւններուն ընթացքին յստակ յաղթական մը չըլլայ:

●Մուսթաքպալ հոսանքի նախագահ, երեսփոխան Սաատ Հարիրի Աքքարի մէջ տեղի ունեցած ընտրական հաւաքի մը ընթացքին յայտնեց, որ ոչինչ կրնայ կասեցնել աքքարցիները, որոնք հաւատարիմ պիտի մնան վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի թափած արեան եւ պիտի քուէարկեն ի նպաստ անոր ուղիին:

●Նախկին նախարար Ժան Օպէյտ յայտնեց, որ Թրիփոլիէն դուրս եղող կարգ մը անձնաւորութիւններ Թրիփոլիէն ներողութիւն պէտք է խնդրեն եւ ոչ թէ երեսփոխաններ ունենալու կարելիութիւն:

●Մարատա հոսանքի ղեկավար Սլէյման Ֆրենճիէ յայտնեց, որ ինք զօր. Միշել Աունի կը զօրակցի, որովհետեւ կը փափաքի ջնջել քրիստոնէական երկփեղկումին մասին շրջան ընող տարածայնութիւնները:

●Զօր. Միշել Աուն յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներ պիտի ըլլան իրենց հետ առաջին բանակցող կողմը, եթէ ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը յաղթանակ արձանագրեն երեսփոխանական ընտրութիւններուն:

●Եգիպտոսի հանրապետութեան նախագահութեան բանբեր Սլէյման Աուատ յայտնեց, որ լիբանանեան երեսփոխանական ընտրութիւններուն միջամուխ ըլլալը Եգիպտոսի քաղաքականութեան կամ անոր հետապնդած քաղաքական օրակարգին մաս չի կազմեր:

●Զահլէի ժողովրդային պլոքի նախագահ, երկրագործութեան նախարար էլիաս Սքաֆ յայտնեց, որ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերու դաշինքին մաս կազմող ուժերը գիտեն, որ իրենք սնանկացած են եւ գայթակղութիւններէ բացի ոչինչ ունին:

●Նասըրական շարժումի ղեկավար, երեսփոխան Ուսամա Սաատ շեշտեց, որ իրենք ոչ մէկ ձեւով կը դաւաճանեն իրենց ազգային պատկանելիութեան աւելցնելով, որ անոնք կը մերժեն ամէն տեսակի համայնքային բաժանումները:

●Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի հարաւային Լիբանանի մէջ Ամալ շարժումի պատասխանատուներուն ըսաւ, թէ լիբանանցիները նախանձախնդիր են, որ Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւններուն արդիւնքները ըլլան ի վնաս Իսրայէլի:

●Ներքին գործոց նախարար Զիատ Պարուտ ԱՖՓ լրատու գործակալութեան հետ ունեցած իր հարցազրոյցին մէջ լաւատեսութիւն յայտնեց երեսփոխանական ընտրութիւններուն կայացման առումով: Ան ըսաւ, թէ Լիբանանի քաղաքական իրավիճակը մտահոգութիւնները կը փարատի եւ ոչ թէ մտահոգութիւն կը պատճառէ:

●Շուֆի մէջ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի մարոնի համայնքի թեկնածու Նասիֆ Քազգի յայտնեց, որ ինք խոր ցաւի թղթածրար մը ունի իր սրտին մէջ աւելցնելով, որ իր առաջնահերթութիւններէն մէկն է Լեռնալիբանանի գաղթականներու թղթածրարին փակումը:

●Պաապտայի մէջ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի թեկնածու Ալեն Աուն ընդգծեց, որ ազգային միասնականութիւնը միակ երաշխիքն է Լիբանանի գոյատեւումին:

●Վարչապետ Ֆուատ Սինիորա հերքեց, թէ իր թեկնածութիւնը կը միտի բախումներ ստեղծել Սայտայի մէջ:

●Շուֆի մէջ իշխանամէտ քաղաքական ուժերու թեկնածու Տորի Շամուն յայտնեց, որ եթէ ընդդիմութիւնը յաղթանակ արձանագրէ, ապա միայն Հզպալլան պիտի իշխէ երկրին եւ ոչ թէ քաղաքական այլ ուժեր:

●Ֆայէզ Քարամ յայտնեց, որ Գ. հանրապետութիւնը փոփոխութեան եւ բարեկարգումի հանրապետութիւն է պնդելով, որ 7 յունիսը իսկական ժամկէտն է Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան աշխատանքներուն արդիւնքները քաղելու:

●Տնտեսութեան եւ առեւտուրի հարցերու նախարար Մոհամետ Սաֆատի յայտնեց, որ հարկ է ընտրել այնպիսի երեսփոխաններ, որոնք կը պահպանեն լիբանանեան ազգային միասնականութիւնը եւ քաղաքացիական անվտանգութիւնը:

●Քեսրուանի մէջ մարոնի համայնքի թեկնածու Սըժաան Քազգի պահանջեց, որ քրիստոնէական շրջաններուն մէջ օդակայան մը կառուցուի, որովհետեւ այդ շրջանները օդային, ծովային եւ ցամաքային շրջափակումի ենթարկուած են:

●Խորհրդարանի նախկին փոխնախագահ էլի Ֆըրզլի զգուշացուց Լիբանանի դէմ գործադրուելիք դաւադրութենէ մը եւ աւելցուց, որ իսկական պայքարը քրիստոնեաներուն միջեւ է:

●Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան ղեկավար, երեսփոխան զօր. Միշել Աուն այցելեց Թաննուրին: Զօր. Աուն, ընկերակցութեամբ Պաթրունի մէջ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի թեկնածուներ Ժըպրան Պասիլի եւ Ֆայէք Եունեսի, այցելեց Տումայի Նիյան եկեղեցին, ուր հանդիպում մը ունեցաւ առաջնորդ Ժորժ Խտըրի հետ:

●Սայտայի քաղաքապետ Ապտել Ռահման Պզզրի յայտնեց, որ 7 օրեր կը բաժնեն զիրենք Սայտայի մէջ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն քաղաքական ծրագիրին արձանագրելիք ձախողութենէն:

●Զաղրթայի մէջ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերու թեկնածու Միշել Մուաուատ յայտնեց, որ Զաղրթայի մէջ թափելիք արեան իւրաքանչիւր կաթիլին պատասխանատու են լիբանանեան ապահովական ուժերը:

●Նախկին վարչապետ Օմար Քարամէ այցելեց Թրիփոլիի Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան գրասենեակը եւ նշեց, որ ինք յետս պիտի չկոչէ իր թեկնածութիւնը, որովհետեւ առանց իրեն Թրիփոլիի մէջ ընտրապայքար գոյութիւն չունի: Ան շեշտեց ընդդիմադիր քաղաքական ուժերուն միջեւ գործակցութեան կարեւորութիւնը:

●Ներքին գործոց նախարար Զիատ Պարուտ յոյս յայտնեց, որ երեսփոխանական ընտրութիւններուն վերահսկող խորհուրդը ըլլայ անկախ եւ անկողմնակալ խորհուրդ մը:

●Շուֆի մէջ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի թեկնածու Ապտօ Մուզեր ըսաւ, թէ ընդդիմութիւնը Շուֆի մէջ յաղթանակ պիտի արձանագրէ ընտրութիւններուն ընթացքին ճեղքելով երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթի ընտրացանկը:

●Վարչապետ Ֆուատ Սինիորա կոչ ուղղեց քուէարկելու ի նպաստ Սայտայի ապագային, այսինքն իր եւ նախարար Պահիա Հարիրիի ընտրացանկին:

●Կրթութեան նախարար, երեսփոխան Պահիա Հարիրի ըսաւ, թէ 7 յունիսին իրենց ձայնը բարձր պիտի հնչէ եւ Սայտան իր խօսքը պիտի ըսէ:

●Զահլէի մէջ Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան պաստառներն ու լուսանկարները հրկիզուեցան:

●Երիտասարդութեան հարցերու եւ մարմնակրթութեան նախարար Թալալ Արսլան շեշտեց, որ ընդդիմութեան եւ քրիստոնեայ ընդդիմադիր ուժերուն յաջողութիւնը Լիբանանի համար երաշխիք է:

●Ժիպէյլի անկախ որոշում ընտրացանկի թեկնածուները յայտնեցին, որ Ժիպէյլի մէջ արձանագրուած բախումը ընտրական գրգռութիւններու հետեւանք էր:

●Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի երեսփոխան Նեպիլ Նիքոլա ըսաւ, թէ եթէ ընդդիմութիւնը խորհրդարանական մեծամասնութիւնը կազմէ, պիտի չընդունի, որ Սաատ Հարիրի դառնայ երկրին վարչապետը:

●Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան երեսփոխան Անթուան Զահրա ըսաւ, թէ զօր. Միշել Աունի նախագահած պլոքը հազիւ թէ 12 երեսփոխանէ պիտի բաղկանայ:

●Զաղրթայի մէջ Փաղանգաւոր կուսակցութիւնը կոչ ուղղեց քուէարկելու ի նպաստ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերու ընտրացանկին:

●Սէուտական «Օքազ» օրաթերթը նշեց, որ լիբանանեան ապահովական կառոյցէն աղբիւրներ յայտնած են, թէ 50 հազար զինուորներ գետնի վրայ պիտի հսկեն երեսփոխանական ընտրութիւններուն:

●Ըստ «Տիար»ի, էլիաս Սքաֆ կը նախատեսէ, որ իր ընտրացանկը ամբողջական յաղթանակ արձանագրէ:

●«Ախպար»ի համաձայն, Լիբանանեան ուժեր կուսակցութիւնը կը ֆինանսաւորէ Միշել Մուաուատի ընտրացանկը Սաատ Հարիրիի կողմէ ֆինանսաւորումին կասեցումէն ետք:

●«Սաֆիր» յայտնեց, որ եթէ երեսփոխանական ընտրութիւններուն Հզբզպալլա յաղթանակ արձանագրէ, Փարիզ անոր հետ պիտի վարուի իբրեւ լիբանանեան որեւէ կուսակցութիւն:

●«Սաֆիր»ի համաձայն, ներքին գործոց նախարար Զիատ Պարուտ յայտնած է, թէ երեսփոխանական ընտրութիւններու նախապատրաստական աշխատանքներուն դժուարագոյն հանգրուանը արդէն իսկ շրջանցուած է:

●Երեսփոխան Ալի Պեզզի կոչ ուղղեց յաւելեալ կայունութեամբ եւ խաղաղութեամբ ուղղուելու դէպի երեսփոխանական ընտրութիւններ:

●Լիբանանեան ուժեր կուսակցութիւնը հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ նշեց, թէ Զաղրթայի մէջ Մարատա հոսանքի համակիրներ յարձակած են Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի համակիրներուն վրայ եւ քարկոծած ու քանդած են անոնց ինքնաշարժները:

●Պէյրութի Ա. ընտրաշրջանի յոյն ուղղափառ համայնքի թեկնածու Իսամ Ապու Ժամրա յայտնեց, որ իրենք կը զօրակցին հանրապետութեան նախագահին եւ անոր իրաւասութիւններուն վերահաստատումին:

●«Ախպար» օրաթերթին համաձայն, Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն նկատմամբ հակում ունեցող օտար դեսպաններ նկատել տուած են, թէ իրենք **պոյքոթի** պիտի չենթարկեն Մարտ 8-ի քաղաքական ուժերուն կողմէ կազմուելիք կառավարութեան հետ իրենց գործակցութիւնը:

●Փոխվարչապետ, Պէյրութի Ա. ընտրաշրջանի թեկնածու Իսամ Ապու Ժամրա շեշտեց, որ էշրեֆիէի իր գրասենեակը բոլորին դիմաց բաց պիտի պահէ իմանալու համար քաղաքացիներուն պահանջները:

●Երեսփոխան Ալի Խրէյս յայտնեց, որ երեսփոխանական ընտրութիւնները պիտի ճշդեն յառաջիկայ հանգրուանին արձանագրուելիք քաղաքական իրադարձութիւնները:

●Մեթնի մէջ մարոնի համայնքի թեկնածու Սարգիս Սարգիս յայտնեց, որ ինք ծիգ պիտի չխնայէ իրականացնելու համար լիբանանցիներուն ընկերային ապահովագրութիւնն ու ծերութեան թոշակի դրութիւնը:

●Պաապտայի մէջ երեսփոխան Փիեռ Տաքքաշ յայտնեց, որ ինք կը նախատեսէ, թէ Պաապտայի մէջ իր ընտրացանկը յաղթանակ արձանագրէ:

●Պէյրութի Ա. ընտրաշրջանի թեկնածու Մեսուտ Աշքար այդ ընտրաշրջանի քաղաքացիներէն պահանջեց քուէարկել ի նպաստ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկին:

●Մեթնի մէջ մարոնի համայնքի թեկնածու Սամի Ժեմայէլ ըսաւ. «Եթէ պատահի, որ երկրին իշխանութիւնը Հզբզպալլան ստանձնէ, ապա անուղղակիօրէն Իրանն է որ պիտի իշխէ Լիբանանին»:

●Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի երեսփոխան Նասթալլա Ապի Նասըր յայտնեց, որ Քեսրուանի մէջ ինք ընտրական մթնոլորտը շատ հանգիստ կը գտնէ աւելցնելով, որ առանց զօր. Միշել Աունի կարելի պիտի չըլլար Տոհայի համաձայնագիրին ստորագրութիւնը:

●Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ, երեսփոխան զօր. Միշել Աունի գրասենեակը հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ նշեց, որ զօր. Աունի Թաննուրին այցելութիւնը ոչ ոքի դէմ մարտահրաւէր կամ **շանթաժ** է, եւ ոչ ալ Պաթրունի ընտրացանկը փրկելու փորձ մը:

●Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւններուն մասին իսրայէլեան պետական ռատիոկայանին կատարած վիճակագրութեան արդիւնքներուն համաձայն, ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը պիտի ստանան քուէներուն 63 առ հարիւրը, իսկ իշխանամէտ քաղաքական ուժերը 35 առ հարիւրը:

●Ժեզզինի մէջ Ազգային ազատ հոսանքի թեկնածու Զիատ Ասուատ յայտնեց, որ ինք ոչ մէկ մտահոգութիւն ունի Ժեզզինի ընտրապայքարին գծով. ան նշեց, որ ինք կը հաստատէ, թէ իրենց ընտրացանկին մաս կազմող թեկնածուներուն երեքը յաղթանակ պիտի արձանագրեն:

●Շուֆի մէջ մարոնի համայնքի թեկնածու Ղաթթաս Խուրի յայտնեց, որ ինք շատ հանգիստ կը զգայ Շուֆի ընտրապայքարին գծով եւ կը հաւատայ, որ Շուֆի քաղաքացիները գիտեն, թէ ի նչ պէտք է ընլլայ իրենց ընտրութիւնը:

●Սուրի մէջ Հզբզպալլայի թեկնածու Նաուուաֆ Մուսաուի յայտնեց, որ եթէ ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը յառաջիկայ երեսփոխանական ընտրութիւններուն չյաղթեն, ապա Լիբանան իսրայէլեան ծրագիրներու փապուղիին մէջ պիտի մտնէ:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔ ԺԻՊԷՅԼԻ ԱԿՈՒՄԲԻ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Բարի գալուստի խօսքէն ետք հանդիսութեան օրուան պատգամը փոխանցեց Գօգօ Հաշէօլեան, որ նշեց, թէ երեսփոխանական ընտրութիւններուն արդիւնքներէն կախում ունի լիբանանահայութեան ուժին վերահաստատումը եւ Լիբանանի ապագայ իրավիճակին ճշդումը: Հաշէօլեան հաստատեց, թէ լիբանանահայութիւնը Լիբանանի քաղաքական կեանքին մէջ պէտք է ունենայ իր ուրոյն դիմագիծը, որ կախեալ պէտք չէ ըլլայ այլ քաղաքական ուժերէ:

Հաշէօլեան ըսաւ, թէ այս ընտրութիւնները լիբանանահայութեան համար թէ ներլիբանանեան եւ թէ ներհայկական առումով ունին իրենց յատուկ նշանակութիւնն ու արժէքը: Ան նշեց, որ լիբանանահայութեան միակամութիւնը այս հանգրուանին կարեւոր է, եւ այդ հաւաքական կեցուածքը երաշխաւորող հիմնական տուեալը Հայկական երեսփոխանական պլոքն է, որ նաեւ մեր իրաւունքներուն պահպանման ու հետապնդման հիմնական կռուանն է:

Պատգամախօսը շեշտեց, թէ 2000-էն ի վեր խախտուած է լիբանանահայութեան ճշգրիտ ներկայացուցչութիւնը անարդար ընտրական օրէնքին պատճառով, երբ հայկական փոքրաթիւ քուէներով ընտրուեցան հայ երեսփոխաններ: Ան ըսաւ, թէ այսօր առիթն է սրբագրելու հայութեան նկատմամբ կատարուած մեծ սխալը քուէարկելով Հայկական երեսփոխանական պլոքի թեկնածուներուն:

Գօգօ Հաշէօլեան իր խօսքի աւարտին հաստատեց, թէ լիբանանահայութիւնը իր քուէներով ցոյց պիտի տայ իր հաւաքական կամքն ու ուժականութիւնը, որպէսզի 7 յունիսին կերտուի մեծ յաղթանակը:

Օրուան պատգամէն ետք հաւաքը ազգային-յեղափոխական երգերով ստացաւ յաղթանակի տօնակատարութեան բնոյթ:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Պատուիրակութեան մաս կազմեցին Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Յովիկ Մխիթարեան, Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Սեպուհ Յովնանեան եւ երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի:

Հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան Լիբանանի քաղաքական բեմը յուզող հարցերը եւ ընտրական զարգացումները:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

●Իր եղբօր՝ Եսայի Տատուրեանի մահուան քառասունքին առիթով՝

Մարալ Տատուրեան-Ոսկերիչեան 50 ամ. տոլար

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Golden Desert ոսկերչատունը կարիքը ունի մումի վրայ աշխատող փորձառու եւ սկսնակ օրիորդներու: Վճարման լաւ պայմաններ: Դիմել՝ հեռ. 01-254555 կամ 03-434794 թիւերուն, պրն. Րաֆֆիին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●Air condition նորոգող եւ անցընող *թեքնիսիեն*ներ, նուազագոյնը 3-5 տարուան փորձառութեամբ (25-40 տարեկան):

●*Աթելիէի* պատասխանատու:

●Վաճառող-վաճառողուհիներ, 3-5 տարուան փորձառութեամբ (25-38 տարեկան):

Հեռ. 01-378801-5, 03-800601:

Կ'ուզուի

Տպարան ՇԻՐԱԿ

կարիքը ունի

1-Համակարգիչի վրայ աշխատող օրիորդի մը.

2-Սկսնակ պատանիի մը.

Հեռ: 03 70 80 35

ԲԱԽՏԱՒՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին Արա եւ Հուրի Թորոսեան բախտաւորուած են առջիկէ աղջիկ զաւակով մը՝

ԼՈՌԻ-ՌԻԹԱ

28 մայիս, 2009

ՃԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ ԹԱՓՈՒՈՎ

●Գործատեղիի յարմար (ոսկերիչի, դերձակի, կօշկակարի, գրասենեակ կամ մթերանոց) եւ յարակից մասեր. Անթիլիասի հրապարակին մօտ («Սիմիթեան» շէնքեր), յարմար գին: Դիմել՝ հեռ. 03-932511:

www.afhil.com

www.aztagdaily.com

ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՀԱՐԱՔԱՓԱՌ ԿԱՄՔԸ՝ ՄԵՐ ՔՈՒՐԷՆԵՐՈՎ

ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ ՏՕՆԸ՝ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Երէկ կիրակի, 31 մայիս 2009-ին, Հոգեգալստեան տօնին առիթով Նորաշէնի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ մատուցուեցաւ Ս. պատարագ: Արարողութեան նախագահեց եւ հաւատացեալ ժողովուրդին իր պատգամը փոխանցեց Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեան:

Ան յայտնեց, որ Հոգեգալստեան տօնը եկեղեցւոյ կեանքին մէջ յատկանշական դէպք մըն է եւ Աստուծոյ արքայութեան հաստատման մէջ նոր հանգրուան մը:

Մանրամասն անդրադառնալով պատմութեան եւ տօնի իմաստին սրբազանը ակնարկ մը նետեց Աստուծոյ կողմէ աշխարհի եւ մարդկութեան ստեղծումին եւ մեղքին պատճառով դրախտէն մարդուն դուրս դրուելուն, ապա Աստուծոյ փրկագործական ծրագիրին:

«Աշխարհը նորէն հոգի առաւ հոգեգալուստի օրը, երբ Ս. հոգին իջաւ եկեղեցւոյ վրայ», հաստատեց առաջնորդ սրբազանը աւելցնելով, որ եկեղեցի կը նշանակէ ժողովուրդ, հաւատացեալներու խումբ եւ ոչ թէ քարը, որ եկեղեցւոյ շէնքն է: «Եկեղեցին հաւատացեալներուն խումբն է, որոնք քով քովի եկած են միեւնոյն հաւատքով», ընդգծեց Գեղամ եպս. Խաչերեան: Շարունակելով իր խօսքը առաջնորդ սրբազանը շեշտեց, որ Ս. հոգիին տօնը Հոգեգալուստը, նոր աշխարհի ստեղծման պահն է, սրբագործուած, վերանորոգուած աշխարհի ստեղծագործութեան պահն է:

«Առանց Ս. հոգիին, եկեղեցին չի կրնար իր առաքելութիւնը կատարել աշխարհի վրայ», հաստատեց սրբազանը աւելցնելով, որ Հոգեգալուստի տօնը եկեղեցւոյ, այսինքն հաւատացեալներուն ուրախութեան եւ կենդանութեան տօնն է եւ մեզի պէտք է առիթ մը ըլլայ, որպէսզի շարունակենք Ս. հոգիին արժանի ըլլալ:

Սրբազանը իր քարոզի աւարտին նշեց, որ ընդառաջելով եկեղեցւոյ թաղականութեան խնդրանքին եկեղեցւոյ հովիւ Գուրգէն քհնյ. Յովհաննէսեանին լանջախաչ կրելու արտօնութիւն շնորհելու առումով, ինք այս խնդրանքին հաւանութիւն տալէ ետք խնդրագիրով մը դիմած է Արամ Ա. կաթողիկոսին, որպէսզի յատուկ կոնդակով մը այդ պատիւը շնորհէ քահանայ հօր, որ երկար տարիներ ծառայած է եկեղեցւոյ մէջ: Այնուհետեւ սրբազանը կարդաց վեհափառին կոնդակը եւ լանջախաչը յանձնեց քահանայ հօր:

Պատարագի աւարտին կատարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն մայիս 28-ի անկախութեան ճամբուն զոհուած նահատակներուն հոգիներուն համար: Նախքան հոգեհանգիստը դարձեալ խօսք առաւ Գեղամ եպս. Խաչերեան, որ հաստատեց, թէ հայրենիքի անկախութեան համար զոհուած նահատակներուն համար հայրենիքի անկախութիւնը գրաւական մըն է, որ ժողովուրդը ապրի իր արժանապատուութեամբ, ազատութեամբ եւ իւրայատկութեամբ, որպէսզի իր հաւատքը կիրարկէ անկախ հայրենիքի մէջ:

ՀԲԸՄ-ՀԵԸ «ԱՆԴՐԱՆԻԿ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՄԷՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ «ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ» ԳԻՐՔԻ ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպութեամբ ՀԲԸՄ-ՀԵԸ «Անդրանիկ» մշակութային միութեան, երէկ կիրակի, 31 մայիս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, ՀԲԸՄ-ի «Տիգրան Մեծ» կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ գրական-գեղարուեստական 6-րդ հանդիպումը, որ նուիրուած էր Արմէն Յարութիւնեանի 2008-ին հրատարակուած «Նամակներ Պէյրութէն» գիրքի գիտեծօնին:

«Անդրանիկ» մշակութային միութեան ատենապետ Արմէն Իւրնեզլեան բացման խօսքին մէջ նկատել տուաւ, որ Արմէն Յարութիւնեան հանրածանօթ անուն մըն է, որ քանի մը տասնամեակներէ ի վեր ներկայ է քաղաքի վաճառականական, կրթական եւ գրական հրապարակներու վրայ: Ան հարց տուաւ, թէ որքա՞ն հարազատութեամբ կարելի է ներկայացնել անձ մը, որ միեւնոյն ատեն կը դրսեւորէ եւ կը մարմնաւորէ բազմաթիւ ու բազմերանգ յատկութիւններ, բարեմասնութիւններ եւ բարեսիրական գործունէութիւն:

«Ան յաջողած գործատէրն ու վաճառականն է, որ իր ունեցուածքէն կարեւոր բաժին մը կը տրամադրէ ազգին, կրթական հաստատութիւններուն, եկեղեցիին, մամուլին, ուսուցիչին, ուսանողին, մտաւորականին եւ անպայմանօրէն ալ կարօտեալին», հաստատեց Կ. Աբրահամեան աւելցնելով, որ ան նամակներ գրած է «Զարթօնք»ի, «Արարատ»ի, «Նայիրի»ի, «Ծաղիկ»ի, եւ ներկայիս «Ազդակ»ի էջերուն մէջ:

Ան նկատել տուաւ, որ Ա. Յարութիւնեան եղած է գիրքերու հրատարակութեան մեկենաս աւելցնելով, որ «Միմի եւ Արմէն Յարութիւնեան մատենաշար»էն ցարդ հրատարակուած են 16 հեղինակներու 34 անուն գիրքեր: Անդրադառնալով «Նամակներ Պէյրութէն» գիրքին բանախօսը զանազան նամակներէ ընթերցելով մէջբերումներ կատարեց: Ան նաեւ յայտնեց, թէ գիրքը սրտցաւ ու անմեղ մտորումներու հաւաքածոյ մըն է, նոյն սեռին պատկանող, սակայն շեշտուած կերպով անզուսպ արտայայտչական ոճով գրի առնուած: Ան նկատել տուաւ, որ Ա. Յարութիւնեան գտած է գաղտնիքը հաւասարակշռելու ժխտական եւ դրական երեւոյթները, որոնց մասին կը գրէ առանց քննադատական նպատակ ունենալու:

Եզրափակելով իր խօսքը բանախօսը հարց տուաւ, թէ այս հատորը ի՞նչ ներդրում կը կատարէ հայ գրականութեան մէջ շեշտելով սակայն, որ պէտք է շնորհակալ ըլլալ հեղինակին, որ օրակարգի վրայ կը պահէ Սփիւռքի ներկան ու ապագան յուզող կենսահարցերը եւ զգաստութեան կը հրաւիրէ պատասխանատու «վերնախաւ»ը գտնելու համապատասխան լուծումները: Կ. Աբրահամեան յայտնեց, որ «Նամակներ Պէյրութէն» գիրքին 2-րդ հատորը մօտ օրէն լոյս կը տեսնէ:

Այնուհետեւ գեղարուեստական բաժինով ելոյթ ունեցաւ Նանոր Մաճարեան, որ մեկնաբանեց 2 երգեր, ապա Արմէն Իւրնեզլեան հրաւիրեց Անդրանիկ վրդ. Կոռանեանը, Արմէն Յարութիւնեանը եւ Կարօ Աբրահամեանը, որպէսզի կատարեն գիտեծօնի արարողութիւնը:

Աւարտին սրտի խօսք ուղղեց հեղինակը, որ շնորհակալութիւն յայտնեց կազմակերպիչ միութեան եւ բանախօսին:

ՁՄՄԱՌՈՒ ՈՒԽՏԻ ՕՐ

Կիրակի, 31 մայիս 2009-ին, առաւօտեան ժամը 10:00-ին, Ձմմառու ուխտի օրուան առիթով մատուցուեցաւ Ս. եւ անմահ պատարագ հանդիսապետութեամբ Հայ կաթողիկէ համայնքի Ներսէս Պետրոս ԺԹ. պատրիարքին: Առընթերակայ էին հայր Բարսեղ վրդ. Պաղտասարեան եւ հայր Գաբրիէլ վրդ. Մուրատեան:

Դպիրներու թափօրը եւ հաւատացեալներու խունռներամ բազմութիւնը հետեւելով Ս. Կոյս Մարիամի արձանին ուղղուեցան Ձմմառու հայ կաթողիկէ հնադարեան վանքը կատարելու իրենց մայիսեան ուխտագնացութիւնը Ձմմառու հրաշագործ Տիրամօր:

Շար.ը՝ էջ 9

ՄԱՐԱՇԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԱՇԻ ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՃԱՇԵՐՈՒ ԵՒ ՁԵՌԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ-ՎԱՃԱՌՔ

Հովանաւորութեամբ Մարաշի հայրենակցական միութեան եւ կազմակերպութեամբ միութեան տիկնանց եւ ընկերային յանձնախումբերուն, շաբաթ, 30 մայիս 2009-ի կէսօրէ ետք ժամը 4:00-8:00, «Մարաշ» կեդրոնի շրջափակին մէջ տեղի ունեցաւ Մարաշի աւանդական ճաշերու եւ ձեռագործներու ցուցահանդես-վաճառք:

Շար.ը՝ էջ 9

ՀԿՄ-Ի «ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ՍՐԱՀ

«Բ. ԿԱՆԱՉԵԱՆ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՔՈԼԵՃԻ ԵՐԳԻ ՀԱՄՈՅԹԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿԱՏԱՐՈՒՄ

Կազմակերպութեամբ Համազգայինի «Բ. Կանաչեան» երաժշտական քոլեճի շրջանաւարտներու համախմբումին, երէկ կիրակի, 31 մայիս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8 00-ին, ՀԿՄ-ի «Արարատեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Համազգայինի «Բ. Կանաչեան» երաժշտական քոլեճի երգի համոյթի անդրանիկ կատարումը ներկայութեամբ Հայ կաթողիկէ համայնքի Ներսէս Պետրոս ԺԹ. պատրիարքի, Պէյրութի պատրիարքական թեմի ընդհանուր փոխանորդ հայր Վարդան եպս. Աշգարեանի, Չատի դեսպանին, պատկան միութիւններու եւ մարմիններու ներկայացուցիչներու, համազգայնականներու եւ արուեստասէրներու:

Շար.ը՝ էջ 12

«ՄԵՆՔ ԿԱՌՉԱԾ ՄՆԱՑԻՆՔ ՄԱՅԻՍ 28-Ի ՈԳԻԻՆ . . .»

Շարունակուած Ա. էջէն

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ մատուցուած Ս. եւ անմահ պատարագի ընթացքին, օրուան պատարագիչ Մեսրոպ աբեղ. Սարգիսեան իր քարոզին մէջ կարեւորութեամբ անդրադարձաւ հայ ժողովուրդի գոյապայքարին, եւ այն մեծ դիմադրութեան, զոր ցուցաբերեցաւ 1918 մայիս 28-ին իր մեծով ու փոքրով պատերազմի դաշտ իջնելով:

Ս. պատարագի աւարտին, նախագահութեամբ Արամ Ա. կաթողիկոսի, տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր արարողութիւն, Սարդարապատի, Ղարաքիլիսայի, Բաշ Ապարանի եւ նոյն թուականին այլ ճակատամարտներու ընթացքին զոհուած քաջամարտիկներու հոգիներուն համար:

Եկեղեցական արարողութենէն ետք, հոգեւորականներու թափօրը առաջնորդեց վեհափառը դէպի վեհարան, ուր դահլիճին մէջ, յանուն դպրեվանքի տեսչութեան, ուսուցչական կազմին եւ ուսանողութեան խօսք առաւ դպրեվանքի ուսուցիչ Սարգիս Կիրակոսեան: Ան պատմական դէպքերը ներկայացնելով վեր առաւ հայ ժողովուրդի լինելութեան համար մղուած պայքարին ճամբով դրսեւորուած քաջութիւնը եւ վճռակամութիւնը:

Հանդիսութեան աւարտին ներկաներուն իր հայրապետական պատգամը փոխանցեց Արամ Ա. կաթողիկոս: Վեհափառը Մայիսեան փառապանծ դէպքին ընդմէջէն խօսեցաւ հայ ժողովուրդի դիմագրաւած այսօրուան դժուարութիւններուն մասին: Համազգային մտահոգութիւններու դիմաց համազգային կեցուածքն ու մօտեցումը անհրաժեշտ նկատեց Արամ Ա. կաթողիկոս: Ան յատկապէս ըսաւ. «Մայիս 28-ն մեզի կը յիշեցնէ, որ համազգային մտահոգութիւնները պէտք է համազգային տարողութեամբ քննել, վճռել եւ որոշել: Երբ հայրենիքն ու մեր ժողովուրդի գերագոյն շահերը վտանգի են-թարկուած են, եւ երբ մենք կը գտնուինք համազգային խնդիրներու դիմաց, մենք Հայաստան թէ Սփիւռք, միասնաբար պիտի մտածենք, ծրագրենք ու գործենք: Մեր զանազանութիւնները պէտք է ներդաշնակենք համազգային խնդիրներու դիմաց: Այս կ'ըսէ մեզի մայիս 28-ն, երբ մեր ժողովուրդը մէկդի ձգած ամէն տեսակ տարբերութիւն, ռազմի դաշտ իջաւ եւ իր արիւնը թափեց հայրենիքի փրկութեան համար: Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը սովորական իմաստով հանդէսներ կազմակերպելով միայն նշած չէ մայիս 28-ն: Մենք կառչած մնացինք մայիս 28-ի ոգիին, հաւատքին ու տեսիլքին, եւ այդպէս կազմաւորեցինք մեր սերունդները դպրեվանքին մէջ: Մայիս 28-ն մեր ժողովուրդին համար զարթօնքի կոչնակ մըն է այսօր: Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը այս ոգիով, այս հաւատքով ու այս հաւատամքով պիտի շարունակէ իր առաքելութիւնը: Մենք ոչ պիտի ըսենք այն բոլոր մօտեցումներուն, որոնք կը փորձեն նսեմացնել մեր ազգային պահանջատիրութիւնը, կը նսեմացընեն մայիս 28-ի ոգին ամբողջական Հայաստան, ամբողջական հայութեամբ: Յարգանք մայիս 28 կերտած մեր նահատակներուն եւ ամբողջ մայիս 28-ի սերունդին», եզրակացուց վեհափառը:

Դպրեվանքի երգչախումբը այնուհետեւ ազգային հայրենասիրական երգեր կատարեց, ինչպէս նաեւ սարդարապատեան գոյապայքարին յաղթանակը պանծացնող «Երբ չի մնում ելք ու ճար» երգը հնչեցուց, որուն մասնակից դարձաւ նաեւ ներկայ ժողովուրդը:

Մայիսեան հանդիսութիւնը աւարտեցաւ վեհափառին «Պահպանիչ» աղօթքով, որմէ ետք ներկաները աջահամբոյրով իրենց շնորհաւորութիւնները փոխանցեցին անոր:

ԱՆԹՈՒԱՆ ՆՇԱՆԱԿԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

տալով, որ այդ ուղեգիծը հիմնուած է հաւասարակշռուած քաղաքականութեան, չափաւորականութեան եւ երկխօսութեան վրայ:

Ջահլէի թեկնածուն յայտնեց, թէ ինք կատարեալ վստահութիւն ունի Հայկական երեսփոխանական պլոքին վայելած ինքնուրոյն որոշումին նկատմամբ:

Նշենք, որ Ջահլէի մէջ հայ թեկնածու Անթուան Նշանակեան, երկրագործութեան նախարար էլիաս Սքաֆի բնակարանին մէջ ներկայութեամբ Սքաֆի եւ Հայկական երեսփոխանական պլոքի թեկնածու Ճորճ Գասարճիի, յետոյ կոչեց իր թեկնածութիւնը ի նպաստ Սքաֆի, Հ3 Դաշնակցութեան եւ Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան: Ան խոստացաւ մնայուն կերպով զօրակցիլ անոնց:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Սարգիսեան ընտանիքի անդամները շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, հեռաձայնով, նուիրատուութեամբ կամ այլապէս մասնակից եղան իրենց մօր՝ ՎԱՐԴԱՆՈՒՇ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ մահուան սուգին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տիկին Անգիւէ Տատուրեան եւ դուստրը՝ Լենա, տէր եւ տիկին Հրաչ եւ Նուէ Տատուրեան եւ զաւակը եւ տէր եւ տիկին Ռազմիկ եւ Մարալ Ոսկերիչեան եւ զաւակունք շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ կամ այլապէս մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր եւ հարազատին՝ ԵՍԱՅԻ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆի մահուան սուգին:

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Աւետիս Ճղալեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Վահէ Ճղալեան եւ զաւակունք
Տիար Զաւէն եւ Սարգիս Արփաճեան
Տէր եւ տիկին Եղիա Չերքեզեան եւ զաւակունք
Լուսիկ եւ Էլսի Մարգարեան
Ճղալեան եւ Դաւիթեան ընտանիքներ
Մարգարեան եւ Մելքոնեան ընտանիքներ
Չապուքեան եւ Պայրաքտարեան ընտանիքներ
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր, մեծ հօր, եղբօր, մօրեղբօր եւ հարազատին՝

ՍԱՀԱԿ ՃՂԱԼԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ ուրբաթ, 29 մայիս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ երկուշաբթի, 1 յունիսին, կէսօրէ ետք ժամը 1:00-ին, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:*

● *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին երկուշաբթի 1, երեքշաբթի 2 եւ չորեքշաբթի 3 յունիսին, հանգուցեալին բնակարանը, Հրոյշ Թապէթ, Նպարեան վարժարանին կից, «Նուէյհետ» շէնք, 3-րդ յարկ:*

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Միհրան Շիրինեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Արամ Շիրինեան եւ զաւակը
Տէր եւ տիկին Կարօ Շիրինեան եւ զաւակունք
Տիկին Վարսենիկ Շիրինեան
Տէր եւ տիկին Համօ Շիրինեան եւ զաւակունք
Տիար Պետրոս Սեմերճեան
Տէր եւ տիկին Միհրան Շիրինեան եւ զաւակունք
Հաճինարիեան եւ Պողիկեան ընտանիքներ
Այվազեան եւ Բորբոսեան ընտանիքներ
Մեթիլեան եւ Գոյումճեան ընտանիքներ
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, մօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ՄԱՐԻ ՇԻՐԻՆԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ ԷՅԷՅՃԵԱՆ)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ շաբաթ, 30 մայիս 2009-ին, առաւօտեան ժամը 6:30-ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ շաբաթ, 30 մայիսին, կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ին, Նոր Սիսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:*

● *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին երկուշաբթի 1 յունիսին, հանգուցեալին բնակարանին մէջ, Արագած, «Դրօ» ակումբին կից:*

«ՄԵՆՔ ԵՐԲԵՔ ՄԵՐ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԻՑ ՉԵՆՔ ՇԵՂՈՒԵԼ՝ ԱՊՐԻԼԻ 24-Ի ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ ՆՄԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՆԵԼՈՎ»

«ՀԱՐԻՒՐ ՏԱՐԻ ՍՊԱՍԵԼՈՒ ՀԱՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԵՄ»

«Իրաւունքը տէ ֆաքթօ»-ի հարցերին պատասխանում է արտաքին գործերի նախկին նախարար, «Սիվիլիթաս» հիմնադրամի խորհրդի նախագահ Վարդան Օսկանեանը:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Պարոն Օսկանեան, ի՞նչ էք կարծում, Սերժ Սարգսեանը վտանգաւո՞ր խաղի մէջ է մտել այս փուլում. նկատի ունեմ հայ-թուրքական յարաբերութիւններ, Ղարաբաղ, ՕԹԱՆ, Միացեալ Նահանգներ, Եւրոպական միութիւն, Ռուսաստան, տարածաշրջան՝ ամբողջ թնճուկը, եւ կը կարողանա՞յ, արդեօք, անվնաս դուրս բերել Հայաստանն այդ ամէնի միջից:

ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՆԵԱՆ.- «Վտանգաւոր խաղ» ձեւակերպում չէի ցանկանայ կիրառել: Սակայն գոնէ ինձ համար ակնյայտ է, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը մտել է մի գործընթացի մէջ, որի վրայ շատ արագ կորցրել է իր ազդեցութիւնը: Ես վտանգը դրանում եմ տեսնում: Հայ-թուրքական յարաբերութիւններն այսօր շաղկապուած են ղարաբաղեան խնդրի հետ, ինչի վառ ապացոյցը էրտողան-Փութին վերջին հանդիպումն էր, որի օրակարգային հարցերից մէկը Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգաւորումն էր: «Խորագիրը» խիստ ակնյայտ է Հայաստանի հետ յարաբերութիւնները լաւացնելու համար եկէք լուծենք Ղարաբաղի հարցը: Սա ամենաանցանկալի **սենարիոն** է, որ երբեւէ կարելի էր մտածել, երեւակայել: Դժբախտաբար, Հայաստանի վարած քաղաքականութիւնը հասցրել է դրան: Ի հարկէ, դիւանագիտութեան մէջ անուղղելի գործընթացներ չկան, եւ քաղաքական կամքից աւելի (իսկ դրա պակասը, անշուշտ, նոյնպէս կայ) յստակ գաղափարական պատկերացումներ ու մօտեցումներ են անհրաժեշտ, որպէսզի իրավիճակը շտկուի:

Հ.- Չէ, տեսակէտ էլ կայ, որ այս փուլում Սերժ Սարգսեանը կարողանում է շատ նուրբ խուսանաւում՝ «յետ ու առաջ» սկզբունքով:

Վ. Օ.- Ի՞նչ խուսանաւումի մասին կարող է խօսք լինել. թուրքերն ստացել են ինչ ուզում են, նրանք դերակատար են դարձել ղարաբաղեան հարցում, ցեղասպանութեան հարցը բաւականին տուժել է, իսկ սահմանը դեռ փակ է: Այսինքն այն, ինչ հնարաւոր էր տալ, տուել ենք: Բացի այդ, թուրքերը խօսում են պատմաբանների յանձնաժողովի, սահմանները ճանաչելու մասին: Փաստօրէն, յարաբերութիւնների «օրակարգ» արդէն իսկ յայտնի է, եւ մանեւր չկայ: Մանեւր կը լինի այն ժամանակ, երբ Հայաստանը սկսի շահաբաժիններ ստանալ:

Հ.- Բայց չէ՞ որ երբ երկու գերտէրութիւններ ցանկանում են վերմակը յատկապէս իրենց ոտքերին պահել՝ ի հաշիւ Հայաստանի, սթաթիւս-քոյի շարունակութիւնն ու պահպանումը մեզ համար նոյնպէս մանեւր է: Տասը տարի էլ ձեր ժամանակ էր, չէ՞, սթաթիւս-քօն պահպանում:

Վ. Օ.- Մենք երբեք մեզ այսպիսի իրավիճակում չէինք դրել. դիւանագիտական բարենպաստ իրավիճակում էինք, ինքնորոշման հարցը միշտ գերակշռող էր, եւ փաստաթղթում այն տեղ էր գտել: Իսկ այսօր արդէն միջնորդների մակարդակով խօսւում է Ղարաբաղի ինքնավարութիւնից, Ազրպէյճանի տարածքային ամբողջականութիւնից, եւ, վերջապէս, Թուրքիան դերակատարութիւն է ստանձնել այդ հարցերում: Հայաստանի համար օրախնդիր է կտրուկ փոխել քաղաքականութիւնը. կոմպլեմենտարիզմից հրաժարուել են, բայց ինչո՞վ է դա փոխարինուել, ոչ ոք չգիտի. մէկը թող ասի, որ իմանանք, թէ մեր տեղն ու դերը տարածաշրջանում ինչպիսին է:

Հ.- Քայլերի ձեր առաջարկը:

Վ. Օ.- Երկար զրոյցի թեմա է. մէկ-երկու այդպիսի առաջարկ արդէն արել եմ: Կարծիքս միանշանակ է այսօրուայ իշխանութիւնները պէտք է ընդունեն, որ գործընթացը գնում է մեզ համար ոչ շահեկան ուղիով, եւ իրավիճակը պէտք է շտկել:

Հ.- Չէ, էդպէս չէ. պնդում կայ, որ Սերժ Սարգսեանը հէնց վերջերս՝ փրակեան հանդիպման ժամանակ ասել է, որ կարգավիճակի հարցը պէտք է լինի ամենասկզբում, որին կը հետեւի անվտանգութեան գօտու տարածքների վերադարձի խնդիրը:

Վ. Օ.- Ի հարկէ, Հայաստանի դիրքորոշումը հէնց այդպէս էլ պէտք է լինի: Բայց ողջ խնդիրն այն է, թէ աշխարհի ընկալումն ինչպիսի՞ է ինչ էր եւ ինչի է փոխւում: Իսկ ընկալումը փոխւում է, որովհետեւ ընթացող գործընթացները Թուրքիայի եւ Ազրպէյճանի տեսակէտներն աւելի գերիշխող են դարձնում. հանրութեան, քաղաքականութիւն որոշողների տեսակէտները շատ կարեւոր են. ցանկացած պահի կարող է ինչ-որ բան պարտադրուել, Հայաստանը պէտք է կարողանայ դիւանագիտական բարենպաստ վիճակում գտնուել:

Հ.- Պարոն Օսկանեան, այն, ինչից դուք խօսում էք, կարծես վերացական իրականութեան արտացոլումն է՝ «հնարաւոր է, արդէն խօսւում է», բայց տեսանելի իրականութիւնում եւ գոնէ այս պահին ունենք հետեւեալ տէ ֆաքթօ իրավիճակը. Հայաստանը կոշտացրել է իր դիրքորոշումները եւ հայ-թուրքականում ասում է՝ առանց նախապայմանների, ղարաբաղեան խնդրում՝ վերեւում արդէն նշեցի:

Վ. Օ.- Խնդիրը կոշտ կամ ոչ կոշտ լինելը չէ, ընդ որում, կոշտութիւնը միշտ չէ, որ աշխատող է: Իմ կարծիքով, մեր դիրքորոշման մէջ յստակութիւն չկայ. դիրքերի, մօտեցումների յստակեցում է պէտք, որպէսզի հասկանալի լինի մենք յստակ ինչ ենք ուզում, ինչի՞ն համաձայն ենք, ի՞նչը մեզ համար բացարձակապէս անընդունելի է: Հայաստանեան քաղաքականութեան մէջ այդ հրապարակային բացատրութիւնները բացակայում են:

Թուրքական եւ ազրպէյճանական կողմն իր խնդիրները շատ աւելի յստակ է դնում:

Հ.- Բոլոր դէպքերում թէ՛ իրենք, թէ՛ մենք ընդամէնը յայտարարութիւնների մակարդակով ենք առայժմ հանդէս գալիս, ու դուրս է գալիս, որ նրանց յայտարարութիւններին դուք հաւատում էք, մերին՝ ոչ: Սերժ Սարգսեանը գոնէ իր վերջին ասուլիսում միլիոն անգամ նշեց՝ ղարաբաղեան հարցում երեք սկզբունքային կէտերը «սրանք» են՝ հայ-թուրքականում՝ առանց նախապայմանների:

Վ. Օ.- Բայց ակնյայտ է, չէ՞, որ նախապայմաններ կան: Լաւ է, որ նախագահն այդ բոլորն ասում է, բայց այդ ամէնը նաեւ գործով պէտք է երեւայ: Հայկական կողմը շարունակում է դեռեւս յոյս յայտնել, որ թուրքերը սահմանը կը բացեն: Իսկ գործընթացը կենդանի պահելը հէնց Թուրքիայի ցանկութիւնն է: Այդ իսկ պատճառով ընթացքի յստակ փոփոխութեան կարիք կայ. սա միանշանակ է, ոչ ոք թող չկասկածի, մանաւանդ որ կասկածի տակ են դրւում մեր համազգային սկզբունքները:

Հ.- Ի՞նչը նկատի ունէք:

Վ. Օ.- Ասենք պատմաբանների յանձնաժողովը. սա նոյնպէս գերիշխող տեսակէտ է:

Հ.- Բայց փաստացի ապացոյցը չկայ, չէ՞:

Վ. Օ.- Հէնց դա է ողջ խնդիրը. չբացելով այդ փաստաթղթի բովանդակութիւնը, չպարզաբանելով մեր տեսակէտները, չապահովելով դրանց հրապարակայնութիւնը, գերիշխող են դառնում թուրքական տեսակէտները: Ում հետ այսօր չես խօսում, պնդում է, որ հայկական կողմը համաձայն է պատմաբանների յանձնաժողով ստեղծելու:

Հ.- Ո՛չ, օրինակ, ինքս գիտեմ, որ Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան գործադիր կոմիտէի նիստում Սերժ Սարգսեանը սահմանները ճանաչելուն առնչուած ասել է, որ դիւանագիտական յարաբերութիւնների հաստատման համար ամրագրուելու է՝ «ինչ սահմաններ որ կան» եզրոյթը, իսկ յանձնաժողովը լինելու է միջկառավարական ենթայանձնախումբ, որն ուսումնասիրելու է այդ տարիներին տեղի ունեցած բոլոր դէպքերը:

Վ. Օ.- Յոյսով եմ, որ իսկապէս այդպէս է, ես դրա ջատագովն եմ: Ուղղակի այս պահին, որպէս գործընթացները դրսից դիտող մարդ, որպէս մարդ, որը խօսում է նաեւ քաղաքականութիւն ձեւաւորողների հետ, ուզում եմ ահազանգ հնչեցնել, որ թէ պատկերացումները, թէ գործընթացներն այսօր յօգուտ մեզ չեն, եւ կտրուկ փոփոխութեան կարիք կայ: Եւ այս առընչութեամբ, երեւի ձեզանից զատ (որ այսքան փորձում էք հակադրուել ինձ), Հայաստանում քիչ մարդ կայ, որ ձեզ հետ նոյն կարծիքին լինի:

Հ.- Ես, նախ՝ կատարում եմ լրագրողական իմ «սուրբ» պարտքը՝ «բացում» եմ ձեզ: Եւ ապա, եթէ դուք լինէիք այս պահին իշխանութեան, դարձեա՞լ «ահազանգելու» էիք:

Վ. Օ.- Ասեմ միանշանակօրէն՝ ապրիլի 22-ի յայտարարութիւնը չէր լինի, Հայաստանն այսօր այսպիսի իրավիճակի մէջ չէր յայտնուի. ես դրան ուղղակի չեմ կասկածում:

Հ.- Իսկ հիմա թոյլ տուէք աւելի բուռն ձեզ հակադրուել: Պարոն Օսկանեան, կայ տեսակէտ, որ Սերժ Սարգսեանն այնպիսի ժառանգութիւն է ստացել ձեզանից, որ ղարաբաղեան հարցում «մօտիկից» ծանօթանալով իրերի վիճակին՝ ափիբերան է մնացել:

Վ. Օ.- Գիտէ՞ք, նման բան ես նախագահից դեռեւս չեմ լսել, նախագահը ղարաբաղեան գործընթացից միշտ էլ տեղեակ է եղել: Ես կարծում եմ, որ այն, ինչ Ղարաբաղի հարցով (նաեւ Թուրքիայի հետ կապուած) մենք յանձնել ենք Հայաստանի յաջորդ իշխանութիւններին, դրանից աւելին ակնկալել հնարաւոր չէր: Ղարաբաղեան հարցում յանձնել ենք ինքնորոշման իրաւունք, ինչն էլ սեւով սպիտակին գրուել է վերջին փաստաթղթում եւ ներկայացուել կողմերին: Եւ դա այն դէպքում, երբ ինքներս ժառանգել էինք լիզպոնեան յայտարարութիւնը: Իսկ հայ-թուրքական **հարցերով** յանձնել ենք ցեղասպանութեան առնուազն տասը պետութիւնների կողմից ճանաչում: Առաւել եւս, որ մենք երբեք մեր սկզբունքներից չենք շեղուել ապրիլի 24-ի նախօրեակին նման յայտարարութիւն անելով:

Հ.- Յստակ ի՞նչ է տուել Հայաստանին 10 երկրների այդ ճանաչումը:

Վ. Օ.- Դա մեր բարոյական պարտաւորութիւնն էր. պատմական այդ իրողութիւնները մեր ժողովրդի ամենացաւոտ, սեւ էջերն են, եւ մեր կորուստներն այնքան մեծ են, որ նման հարցը կասկածի տակ դնելն ինձ համար բացարձակապէս անընդունելի է:

Հ.- Բոլոր դէպքերում, փակ սահմանները անհեթեթ են 21-րդ դարում:

Վ. Օ.- Այո, բայց սահմանը փակել է Թուրքիան, եւ ձեր ասածը ճիշդ կը լինէր, եթէ Հայաստանն ասէր, թէ միայն ցեղասպանութիւնը ճանաչելուց յետոյ կը կարգաւորուեն մեր յարաբերութիւնները: Բայց մենք ասել ենք՝ կը կարգաւորենք յարաբերութիւններն առանց այդ նախապայմանի: Հիմա որ ցեղասպանութեան հարցը մի կողմ է դրուել, բացուե՞լ է սահմանը: Լեւոն Տէր Պետրոսեանը ցեղասպանութեան հարցն ընդհանրապէս չէր բարձրացնում, բացուե՞ց սահմանը: Մենք ժառանգել էինք փակ սահման, մեզ չի յաջողուել բացել այն, բայց այդ ընթացքում մենք սկզբունքներ չենք զիջել:

Հ.- Չէ, նախ՝ նոյն Սերժ Սարգսեանը պնդում է, բոլորիս յոգնեցնում է պնդելով, որ ցեղասպանութեան հարցն ինքը «մի կողմ» չի դրել: Եւ ապա. նոյն Սարգսեանն այսօր նաեւ «պնդում» է, որ պէտք է վերադարձնել պուտափեշտեան ձեւաչափը. իմա՝ Ղարաբաղը բանակցային սեղանի շուրջ. դա նոյնպէ՞ս սկզբունքներից զիջում է:

Վ. Օ.- Նախ ասեմ, որ մենք (Քոչարեանի իշխանութիւնը նկատի ունի Օսկանեանը եւ ոչ՝ Տէր Պետրոսեանի- յեղ.) ժառանգել ենք Ղարաբաղի չմասնակցութիւնը: Երկկողմ ուղիղ բանակցութիւնները Հայաստանի եւ Ազրպէճանի նախագահների խորհրդականների միջեւ սկսուել են 96 թուականի յունուարին: Միայն 96 թուականին տեղի է ունեցել առնուազն նման ութ հանդիպում: Ես սա որպէս մեղադրանք չեմ ասում, այլ որպէս փաստ եմ արձանագրում: Ղարաբաղը գործընթացից «դուրս է մնացել» 1997 թուականի մարտին մոսկովեան հանդիպումից յետոյ, որի պատճառը լիզպոնեան յայտարարութիւնն էր: Երբ Քոչարեանը նախագահ է ընտրուել, ու ես էլ նախարար եմ դարձել, Ղարաբաղն արդէն Մինսքի գործընթացում չկար, որովհետեւ գործընթաց չկար, այն ընդհատուել էր:

Ի հարկէ, մենք պնդել ենք եւ պէտք է շարունակենք պնդել, որ Ղարաբաղը ուղիղ բանակցային կողմ լինի: Եւ եթէ օրուայ իշխանութիւնները կարծում են Ղարաբաղի բանակցային կողմ չլինելն անընդունելի է, եւ Ղարաբաղը պէտք է բանակցի, թող քայլեր ձեռնարկեն: Չես կարող նախկին իշխանութեանը դրա համար մեղադրել: Նախկինում մենք այն կարծիքին ենք եղել, որ աւելի լաւ է Քոչարեանը բանակցութիւնները վարի, քան բանակցութիւններ ընդհանրապէս չլինեն:

Հ.- Իսկ ինչո՞ւ նախկին իշխանութիւնը պայմանագիր չկնքեց. չէ՞ որ Քոչարեանն իշխանութեան եկաւ՝ այդ հարցը լուծելու համար. կը լուծէր, «թեթեւ» երկիր կը թողնէր՝ առանց ծանր ժառանգութեան ու կը գնար վաստակած հանգստի:

Վ. Օ.- Գիտէ՞ք, դա արդէն այսօրուայ իշխանութիւնների պատասխանատուութիւնն է: Մենք փորձել ենք ամէն ինչ անել, հասնել հարցի կարգաւորմանը: Մենք ունէինք մեր նշածողը: Եւ ամենակարեւորը միջազգային հանրութեան նշածողը մենք փոխեցինք, եւ ինքնորոշումը դարձաւ առաջնային: Ինչը մեծ առաջընթաց էր, եւ ինձ համար մեծ ափսոսանք կը լինի, եթէ այսօրուայ իշխանութիւններն այդ հնարաւորութիւնը կորցնեն: Ինչ վերաբերում է պայմանագիր կնքելուն, ապա փաստաթղթում կային նաեւ մի շարք կէտեր, որոնց հետ հայկական կողմը համաձայն չէր, ասենք տարածքների, յատկապէս մի քանիսի վերադարձի հետ կապուած: Այսօր իշխանութիւններն իրենք պէտք է որոշեն իրենց նշածողը որն է:

Հ.- Նոյն ինքնորոշման խնդրի առնչութեամբ պնդում կայ, որ այն ժամանակին պատրանքային փրկօղակ էր Քոչարեանի համար, որպէսզի նա կարողանայ շարունակել բանակցութիւնները եւ, այսպէս ասած՝ արդարացնի 1998-ի թաւշեայ յեղաշրջումը: Բայց դա թողնենք մի կողմ եւ առաջ անցնենք. մէկ դիտարկումից յետոյ՝ Քոչարեանի եւ ձեր անուան հետ է կապւում նաեւ Պոլիսի ուխտի ստորագրումը՝ տարածքային ամբողջականութեան սկզբունքով հանդերձ:

Վ. Օ.- Չկայ նման բան, գնացէք եւ կարդացէք Պոլիսի ուխտը. այնտեղ հաստատուել են հելսինքեան երկու սկզբունքներն էլ: Այդ ուխտին համաձայնութիւն տալով մենք ոչինչ չենք զիջել:

Հ.- Անցանք առաջ. չէ, կարծէք մոռացանք ինքնաթիռի «օկուպացիոն» (գրաւուած. «Ա.») տարածքները: Դուք, բոլոր դէպքերում, օգտագործել էիք «օկուպացիոն» եզրոյթը:

Վ. Օ.- «**Օկուպացուած**» (գրաւուած. «Ա.») բառը երբ օգտագործեցի, անմիջապէս յաջորդ օրն էլ բացատրեցի, որ նկատի ունեմ մեր կողմից զբաղեցրած տարածքները: Դա շահարկուեց եւ, ինչպէս տեսնում էք առայսօր: Շահարկողների խնդիրն է: Բայց ինձ այստեղ մի բան է ուրախացնում, որ տասը տարի արտաքին գործերի նախարար եղած մարդուն, որն ամենամեծ հրապարակայնութիւնն է հանդէս բերել իր ողջ գործունէութեան ընթացքում, ընդամէնը նման հարցերի վրայ կարող էք քննադատել, դա ինձ ուրախացնում է:

Հ.- Հրապարակայնութեան առումով համաձայն եմ, բայց քննադատել՝ որքան ուզէք: «Տխրեցնենք» ձեզ, պարոն Օսկանեան, «տխրեցնենք». Սերժ Սարգսեանն այսօր գտնւում է «աշխարհի կենտրոնում», նա շրջապատուած է խոշոր ուշադրութեամբ. նրան համարեա «ամէն առաւօտ» զանգահարում է Միացեալ Նահանգների արտաքին գործերի նախարարը, «քիչ անց» Միացեալ Նահանգների փոխնախագահ Ճօ Պայտընն է զանգում՝ «օկուպացնելով» (զբաղեցնելով. «Ա.») նոյնիսկ ինքնաթիռը. դէ, նկատի ունեմ՝ ինքնաթիռային զանգը: Յետոյ տիկին արտաքին գործերի նախարարը նամակներ է գրում, յետոյ Մետվետեւի հետ ծուկ որսալու ժամն է, եւ այդպէ՞ս շարունակ: Էլ չենք ասում այն մասին. որ Օպաման, թերեւս, պէտք է գար (գայ) Հայաստան՝ Մարգարայի կամրջի վրայ կտրելու հայ-թուրքական սահմանի բացման կարմի՞ր ժապաւէնը... Ի դէպ, Ռոպերթ Քոչարեանն իր պաշտօնավարութեան ընթացքում այդպէս էլ ամերիկեան այցի հրաւէր չստացաւ, չեղաւ Սպիտակ տանը. խնդրում եմ Քի-Ուեսթից յետոյ եղած հանդիպումը չմէջբերել. այն հրաւէր չէր:

Վ. Օ.- Առանց Քի-Ուեսթի էլ սխալւում էք: Ռոպերթ Քոչարեանը Սպիտակ տանը եղել է նաեւ Քլինթընի ժամանակ:

Հ.- Պարոն Օսկանեա՞ն, բա եղա՞ւ, ախր հիմա ես կարող եմ ձեզ ընդհանրապէս տխրեցնել՝ «չար, թունաւոր» մտքեր յայտնելով: Յիշե՞նք. Քլինթընի վարչակազմի ժամկէտն աւարտւում էր, ամերիկեան հայկական լոպին կարողացել էր յաջողացնել այդ հանդիպումը, գնացող Քլինթընը չէր մերժել: Որքա՞ն ժամանակ էր յատկացուած հանդիպմանը: Մէկ ժամ, չէ՞:

Վ. Օ.- Այո, մօտ մէկ ժամ:

Հ.- Իսկ ինչքա՞ն տեւեց հանդիպումը. ընդամէնը կէս ժամ, որովհետեւ երկու նախագահներն առանձնապէս խօսելու բան չէին ունեցել. նայել էին զմիմեանս մնացած «կէս ժամը»:

Վ. Օ.- Օ՛, դուք «այնտեղ» էիք:

Հ.- Ո՛չ, «մօտիկներ» ունենք Ուաշինկթընում: Անցանք առաջ, պարոն Օսկանեան, իսկ դուք ճի՞շդ էք համարում, որ Հայաստանը չմասնակցեց ՕԹԱՆ-ի զօրավարժութիւններին:

Վ. Օ.- Գիտէ՞ք, գուցէ պէտք էր, որ չմասնակցէր: Սակայն ձեւը, որով դա արուեց, ամենավատն էր: Մենք բոլոր կողմերին նեղացրինք. եւ Ռուսաստանին, եւ ՕԹԱՆ-ին, եւ Վրաստանին: Ցաւում եմ, բայց փաստ է:

Հ.- Պարոն Օսկանեան, դուք պատահաբար շատ վատատես չէ՞ք:

Վ. Օ.- Եկէք այսպէս ասեմ. ես իմ երկիրը շատ եմ սիրում: Եւ քննադատում եմ, որովհետեւ սխալ բան եմ տեսնում, երբ դրական բան եմ տեսնում, ամենաշատն եմ ուրախանում, ուղղակի չտարուենք մանրուքներով. արտաքին քաղաքականութեան մասին պէտք է արդիւնքներով դատել: Ես խօսում եմ ինձ մտահոգող հարցերի, առկայ անորոշութիւնների մասին եւ շատ ուզում դրականը տեսնել: Ես չեմ կարող վատատես լինել, որովհետեւ ամբողջ էութեամբ լաւատես եմ: Ուղղակի հարիւր տարի սպասելու համբերութիւն չունեմ:

Հ.- Պարոն Օսկանեա՞ն... բա եղա՞ւ, բա չէի՞ք ասում, բա չէի՞ք «խոստանում», մենք՝ դուք, կարող ենք հարիւր տարի համբերել ու զարգանալ-զարգանա՞լ:

Վ. Օ.- Չէ, դա միայն Թուրքիայի հետ կապուած եմ ասել եւ այդ առնչութեամբ մնում եմ իմ կարծիքին. Թուրքիան պէտք է իմանայ, որ մենք, այո, հարիւր տարի, հազար տարի էլ էսպէս կարող ենք ապրել:

Զրոյցը վարեց՝ ԿԱՐՄԷՆ ԴԱՒԹԵԱՆ

Յ. Գ.- Վարդան Օսկանեանի ներքաղաքական մօտեցումների մասին յաջորդիւ:

Ն Ա Մ Ա Կ Ա Ն Ի

Յարգելի խմբագրութիւն «Ազդակ» օրաթերթի
Յարգելի տեարք՝

Իբրեւ համեստ ընթերցող «Ազդակ» օրաթերթին, խառն զգացումներով կարդացի երկուշաբթի 25, չորեքշաբթի 27 մայիսի թիւերուն մէջ լոյս տեսած շարունակական (2) պատմուածքը՝ «Որդեգիրը» ստորագրութեամբ Զարեհ Սափզեանի:

Իբրեւ գրասէր, հաճոյքով ընկալեցի ներկայացուած սահուն ոճը, բնական եւ գեղեցիկ զարգացումը, ամբողջական եւ ամփոփ պատկերները, զորս վարպետօրէն ստեղծած էր հեղինակը՝ ընթերցողին մօտ յառաջացնելով յուզմունք, գեղեցկութիւն եւ իրապաշտութիւն:

Չիս անհանգստացնողը եւ այս նամակը գրելու մղողը, պատմուածքին յանձնուողականութիւնն ու պարտուողականութիւնն է: Կենսաբանական թուրք հօրմէ եւ հայ մօրմէ ծնունդ առած Վրէժը, որ մեծցած էր որդեգրուած հոգածու հայ տան, հայ եկեղեցւոյ, դպրոցին եւ ակումբին մթնոլորտին մէջ, պիտի եզրափակէր իր խնդիրը, ողբերգութիւնը, գինով վիճակի մէջ ալբոլով եւ թրքուհիի մը հմայքին տակ՝ ըսելով կամ երգելով. «Օլտու տա պիտթի մաշալլահ, օլտու տա պիտթի մաշալլահ» (եղաւ վերջացաւ Աստուծոյ կամքով):

Տարիներէ ի վեր Թուրքիոյ հետ առեւտուրով զբաղող «հայեր» նոյն յանկերգը կ'երգեն:

Հայ-թուրք յարաբերութեան եղբայրական ջատագովները նոյնը կը կրկնեն:

Հայաստանի Հանրապետութեան պետական այրեր եւ ժողովուրդին մեծ մասը նոյնը կը մտածեն:

Հայկական ամուսնութեան եւ հայ դպրոցը, հայ եկեղեցին եւ հայ ակումբը օտարով փոխարինողներ նոյնը կ'ընեն, բանիւ եւ գործով եւ կ'արդարանան:

Որ մէկն է (են) մեր գերխնդիրը (ները) այսօր: Ինչ է (են) լուծումները՝ ի Հայաստան աշխարհի եւ հին ու նոր սփիւռքներուն:

Մեր ազգային, համազգային հարցերը այսօր լուծում եւ նոր ռազմավարութիւն ունին, ոչ թէ լքուած եւ տարուած զօրաւոր փչող հողմերէն պիտի տարուինք եւ երգենք.

Օլտու տա պիտթի մաշալլահ,
Օլտու տա պիտթի մաշալլահ...

Ինչպէս այս պատմուածքին աւարտը:

ԳՐ. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Պուրճ Համուտ- 27-5-2009

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2009. ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆՆԵՐ ԵՒ ԸՆՏՐԱԾԱՆԿԵՐ

Ահաւասիկ 6 օրեր մեզ կը բաժնեն 7 յունիսէն: Կարելի է ըսել, որ այլեւս ժամանակը հասած է հոգեպէս եւ մտաւոր կերպով պատրաստուելու՝ մասնակցելու երեսփոխանական ընտրութիւններուն, կատարելու համար քաղաքացիական ու ազգային պարտականութիւնն ու իրաւունքը, ինչպէս նաեւ ազատ կամքով ու որոշումով ընտրելու լիբանանցի ժողովուրդին ներկայացուցիչները, որոնք յառաջիկայ 4 տարիներուն ընթացքին պիտի ստանձնեն երկրին իշխանութիւնը:

Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւններուն նախօրեակին «Լիբանանեան կեանք» բաժինով կը ներկայացնենք ամբողջ Լիբանանի տարածքին, տարբեր ընտրացանկերու ընդմէջէն՝ երեսփոխանական ընտրութիւններուն իրենց մասնակցութիւնը բերող թեկնածուները, ըստ նահանգներու եւ ընտրաշրջաններու, որոնք բաժնուած են գաւառներու, այլ խօսքով՝ փոքր ընտրաշրջաններու համաձայն:

ՊԵՅՐՈՒԹ

ՊԵՅՐՈՒԹԻ Ա. ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Պէյրութի Ա. ընտրաշրջանին մէջ կ'իյնան հետեւեալ շրջանները. Էշրեֆիէ, Ռըմէյլ եւ Սայֆի: Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 5 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 1 մարոնի, 1 յոյն կաթողիկէ, 1 յոյն ուղղափառ, 1 հայ կաթողիկէ եւ 1 հայ առաքելական:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■Իսամ Ապու Ժամրա (յոյն ուղղափառ),
■Մեսուտ Աշքար (մարոնի),
■Նիքոլա Սահնաուի (յոյն կաթողիկէ),
■**Վրէժ Սապունճեան** (հայ առաքելական),
■**Կրեկուար Գալուստ** (հայ կաթողիկէ):

Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի ընտրացանկ.

■Նէյլա Թուէյնի (յոյն ուղղափառ),
■Նետիմ Ժեմայէլ (մարոնի),
■Միշել Ֆարաոն (յոյն կաթողիկէ).
■Ժան Օղասապեան (հայ կաթողիկէ):
■Սերժ Թուրսարգիսեան (հայ կաթողիկէ):

ՊԵՅՐՈՒԹԻ Բ. ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Պէյրութի Բ. ընտրաշրջանին մէջ կ'իյնան հետեւեալ շրջանները. Պաշուրա, Մուտաուուար եւ Նաւահանգիստ: Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 4 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 1 սիւննի, 1 շիի եւ 2 հայ առաքելական:

Համախոհական ընտրացանկ.

■Նուհատ Մաշնուք (սիւննի),
■Հանի Քպայսի (շիի),
■**Արթիւր Նազարեան** (հայ առաքելական),
■Սեպուհ Գալփաքեան (հայ առաքելական):

●Նշենք, որ այս ընտրաշրջանին համար Տոհայի մէջ գոյացուած համաձայնութեան հիման վրայ երկու հայ թեկնածուները արդէն իսկ երեսփոխաններ ընտրուած են՝ մրցակիցի չգոյութեան պատճառով: Սակայն նոյն ընտրաշրջանին մէջ սիւննի եւ շիի անկախ այլ թեկնածուներու առկայութեան պատճառով տեղի պիտի ունենան ընտրութիւններ, որոնց արդիւնքներուն հիման վրայ պիտի ընտրուին այդ համայնքներուն ներկայացուցիչները:

ՊԵՅՐՈՒԹԻ Գ. ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Պէյրութի Գ. ընտրաշրջանին մէջ կ'իյնան հետեւեալ շրջանները. Ռաս Պէյրութ, Մինա Հոսըն, Տար Մրեյսէ, Մազրաա, Մըսայթպէ եւ Զոքաք Պլաթ: Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 10 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 5 սիւննի, 1 շիի, 1 տիւրզի, 1 յոյն ուղղափառ, 1 աւետարանական եւ 1 փոքրամասնութիւններ:

Մուսթաքպալ հոսանքի ընտրացանկ.

■Սաատ Հարիրի (սիւննի),
■Թամմամ Սալամ (սիւննի),
■Մոհամմետ Քապպանի (սիւննի),
■Ամմար Հուրի (սիւննի),
■Իմատ Հութ (սիւննի),
■Ղազի Եուսեֆ (շիի),
■Ղազի Արիտի (տիւրզի),
■Աթեֆ Մաժտալանի (յոյն ուղղափառ),
■Նեպիլ տը Ֆրեյժ (փոքրամասնութիւններ),
■Պասեմ Շապ (աւետարանական):

Ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու Պէյրութի ազգային որոշումի ընտրացանկ.

■Պահաէտտին Իյթանի (սիւննի),
■Ապտել Նասեր Ժապրի (սիւննի),
■Օմար Ղանտուր (սիւննի),
■Մոհամմետ Խալետ Տաուք (սիւննի),
■Իպրահիմ Հալապի (սիւննի),
■Ռաֆիք Նասրալլա (շիի),
■Ղազի Մունզեր (տիւրզի),
■Նաժահ Ուաքիմ (յոյն ուղղափառ),
■Ռեմոն Ասմար (փոքրամասնութիւններ),
■**Ճորճ Իշխանեան** (աւետարանական):

ՊԱՍԼ ՊԵՔ - ՀԵՐՄԷԼԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 10 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 սիւննի, 6 շիի, 1 մարոնի եւ 1 յոյն կաթողիկէ:

Ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու ընտրացանկ.

■Ղազի Զաայթեր (շիի),
■Ասեմ Քանսօ (շիի),
■Հիւսէյն Հաժ Հասան (շիի),
■Նաուուար Սահիլի (շիի),
■Ալի Մըքտատ (շիի),
■Հիւսէյն Մուսաուի (շիի),
■Քամել Ռիֆայի (սիւննի),
■Ուալիտ Սըքքարիէ (սիւննի),
■Մարուան Ֆարես (յոյն կաթողիկէ),
■Էմիլ Ռահմէ (մարոնի):

Իշխանամէտ քաղաքական ուժերու Պաալպեք - Հերմէլի բարգաւաճում ընտրացանկ.

■Մոհամեդ Ռաշետ Համատէ (շիի),
■Մոհամեդ Սուպհի Եաղի (շիի),
■Ֆատի Եունես (շիի),
■Հաֆեզ Քահմազ (շիի),
■Մոհամեդ Սլէյման (շիի),
■ազատ թեկնածու (շիի),
■Ֆատլալլա Սոլի (սիւննի),
■Պասել Հուժէյրի (սիւննի),
■Խալիլ Ռուֆայէլ (յոյն կաթողիկէ),
■ազատ թեկնածու (մարոնի):

ՉԱՀԼԷԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 7 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 1 սիւննի, 1 շիի, 1 մարոնի, 2 յոյն կաթողիկէ, 1 յոյն ուղղափառ եւ 1 հայ առաքելական:

Ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու Չահլէի ժողովրդային պլոք ընտրացանկ.

■Էլիաս Սքաֆ (յոյն կաթողիկէ),
■Ֆուատ Թըրք (յոյն կաթողիկէ),
■Սելիմ Աուն (մարոնի),
■Քամիլ Մաալուֆ (յոյն ուղղափառ),
■Ռիտա Մէյս (սիւննի),
■Հասան Եաագուպ (շիի),
■**Ճորճ Գասարճի** (հայ առաքելական):

Իշխանամէտ քաղաքական ուժերու Չահլէն մեր սրտին մէջ ընտրացանկ.

■Նիքոլա Ֆաթթուշ (յոյն կաթողիկէ),
■Թոնի Ապու Խաթեր (յոյն կաթողիկէ),
■Էլի Մարունի (մարոնի),
■Ժոզեֆ Մաալուֆ (յոյն ուղղափառ),
■Ասեմ Արաժի (սիւննի),
■Օքապ Սաքըր (շիի),
■Շանթ Չինչինեան (հայ առաքելական):

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՊԵՔԱԱ - ՌԱՇԱՅԱՅԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 6 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 սիւննի, 1 շիի,1 տիւրզի, 1 մարոնի եւ 1 յոյն ուղղափառ:

Իշխանամէտ քաղաքական ուժերու Արեւմտեան Պեքաա - Ռաշայայի արժանապատուութիւն ընտրացանկ.

■Ժամալ Ժարրահ (սիւննի),
■Զիատ Քատիրի (սիւննի),
■Ամին Ուեհպէ (շիի),
■Ռոպեր Ղանեմ (մարոնի),
■Անթուան Սաատ (յոյն ուղղափառ),
■Ուաէլ Ապու Ֆաուր (տիւրզի):

Ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու Պեքաայի հեղինակութիւն ընտրացանկ.

■Ապտել Ռահիմ Մըրատ (սիւննի),
■Մոհամեդ Քարահաուի (սիւննի),
■Նասեր Նասրալլա (շիի),
■Հանրի Շտիտ (մարոնի),
■Էլի Ֆըրզլի (յոյն ուղղափառ),
■Ֆայսալ Տաուուտ (տիւրզի):

ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆ

ՊԱՍՊՏԱՅԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 6 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 սիւննի, 2 շիի, 1 տիւրզի եւ 1 մարոնի:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■Հիքմաթ Տիպ (մարոնի),
■Նաժի Ղարիոս (մարոնի),
■Ալեն Աուն (մարոնի),
■Ալի Ամմար (շիի),
■Պիլալ Ֆարհաթ (շիի),
■Ֆատի Աաուար (տիւրզի):

Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի եւ անկախ անձնաւորութիւններու ընտրացանկ.

■Սալահ Հընէյն (մարոնի),
■Էտմոն Ղարիոս (մարոնի),
■Էլիաս Ապու Ասի (մարոնի),
■Պասեմ Սապաա (շիի),
■Սալահ Հարաքէ (շիի),
■Այման Շուքէյր (տիւրզի):

ՄԵԹՆԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 8 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 4 մարոնի, 1 հայ առաքելական, 2 յոյն ուղղափառ եւ 1 յոյն կաթողիկէ:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■Իպրահիմ Քանաան (մարոնի),
■Սելիմ Սալհապ (մարոնի),
■Ղասսան Աշքար (մարոնի),
■Նեպիլ Նիքոլա (մարոնի),
■Ղասսան Մուխայպեր (յոյն ուղղափառ),
■Ղասսան Ռահպանի (յոյն ուղղափառ),
■Էտկար Մաալուֆ (յոյն կաթողիկէ),
■**Յակոբ Բագրատունի** (հայ առաքելական):

Մեթնի փրկութիւն ընտրացանկ.

■Սամի Ժեմայէլ (մարոնի),
■Սարգիս Սարգիս (մարոնի),
■Էտի Ապի Լամաա (մարոնի),
■Էմիլ Քանաան (մարոնի),
■Միշել Մըր (յոյն ուղղափառ),
■Էլիաս Մուխայպեր (յոյն ուղղափառ),
■Էլի Քարամէ (յոյն կաթողիկէ),
■ազատ ձգուած (հայ առաքելական):

●Նշենք, որ ՀՅԴ-ի առաջադրած թեկնածու՝ Յակոբ Բագրատունի արդէն իսկ ընտրուած է, մրցակիցի չգոյութեան պատճառով: Յ. Բագրատունի 2009-ի խորհրդարանին առաջին անդամն է:

ՇՈՒՖԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 8 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 սիւննի, 2 տիւրզի, 3 մարոնի եւ 1 յոյն կաթողիկէ:

Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի ընտրացանկ.

■Էլի Աուն (մարոնի),
■Ժորժ Ատուան (մարոնի),
■Տորի Շամուն (մարոնի),
■Ուալիտ Ժոմպլաթ (տիւրզի),
■Մարուան Համատէ (տիւրզի),
■Մոհամեդ Հաժժար (սիւննի),
■Ալաէտտին Թըրօ (սիւննի),
■Նաամէ Թոհմէ (յոյն կաթողիկէ):

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■Մարիօ Աուն (մարոնի),
■Անթուան Պուսթանի (մարոնի),
■Նասիֆ Քազգի (մարոնի),
■Պահա Ապտել Խալեք (տիւրզի),
■ազատ թեկնածու (տիւրզի),
■Զահեր Խաթիպ (սիւննի),
■ազատ թեկնածու (սիւննի),
■Ապտօ Մունզեր (յոյն կաթողիկէ):

ԱԼԵՅԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 5 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 մարոնի, 2 տիւրզի եւ 1 յոյն ուղղափառ:

Ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու գործակցութեան եւ բարեկարգումի ընտրացանկ.

■Թալալ Արսլան (տիւրզի),
■ազատ թեկնածու (տիւրզի),
■Սեզար Ապու Խալիլ (մարոնի),
■Անթուան Զողպի (մարոնի),
■Մարուան Ապու Ֆատել (յոյն ուղղափառ):

Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի ընտրացանկ.

■Աքրամ Շեհայյէպ (տիւրզի),
■ազատ թեկնածու (տիւրզի),
■Ֆուատ Սաատ (մարոնի),
■Հանրի Հընու (մարոնի),
■Ֆատի Հապըր (յոյն ուղղափառ):

ՔԵՍՐՈՒԱՆԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 5 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 5 մարոնի:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■Միշել Աուն (մարոնի),
■Ֆարիտ Էլիաս Խազեն (մարոնի),
■Եուսեֆ Խալիլ (մարոնի),
■Ժիլպերթ Զուէյն (մարոնի),
■Նաամթալլա Ապի Նասըր (մարոնի):

Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի անկախ ընտրացանկ.

■Մանսուր Պոն (մարոնի),
■Ֆարիտ Հայքալ Խազեն (մարոնի),
■Ֆարես Պուէյզ (մարոնի),
■Սըժաան Քազգի (մարոնի),
■Քարլոս Էտտէ (մարոնի):

ԺՊԷՅԼԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 1 շիի եւ 2 մարոնի:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■Ուալիտ Խուրի (մարոնի),
■Սիմոն Ապի Ռամիա (մարոնի),
■Ապպաս Հաշեմ (շիի):

Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի ընտրացանկ.

■Ֆարես Սուէյտ (մարոնի),
■ազատ թեկնածու (մարոնի),
■Մահմուտ Օուատ (շիի):

ՀԱՐՈՒԱՅԻԵ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՍԱՅՏԱՅԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 2 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 սիւննի:

Մուսթաքպալ հոսանքի ընտրացանկ.

■Պահիա Հարիրի (սիւննի),
■Ֆուատ Սինիորա (սիւննի):

Ընդդիմութեան ընտրացանկ.

■Ուսամա Սաատ (սիւննի),
■ազատ թեկնածու (սիւննի):

ՍԱՅՏԱ - ՉԱՀՐԱՆԻԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 շիի եւ 1 յոյն կաթողիկէ:

Բարգաւաճում եւ ազատագրում պլոքի ընտրացանկ.

■Նեպիհ Պըրրի (շիի),
■Ալի Օսէյրան (շիի),
■Միշել Մուսա (յոյն կաթողիկէ):

ՆԱՊԱԹԻԵԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 3 շիի:

Ազատագրումի եւ Դիմադրութեան ընտրացանկ.

■Ապտել Լաթիֆ Զէյն (շիի),
■Մոհամեդ Ռաատ (շիի),
■Եասին Ժապեր (շիի):

ՍՈՒՐԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 4 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 4 շիի:

Ազատագրումի եւ Դիմադրութեան ընտրացանկ.

■Մոհամեդ Ֆընեյշ (շիի),
■Նաուուաֆ Մուսաուի (շիի),
■Ալի Խրէյս (շիի),
■Ապտել Մեժիտ Սալեհ (շիի):

ՊԸՆԹ ԺՊԷՅԼԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 3 շիի:

Ազատագրումի եւ Դիմադրութեան ընտրացանկ.

■Այյուպ Հըմայէտ (շիի),
■Ալի Պեզզի (շիի),
■Հասան Ֆատլալլա (շիի):

ՄԵՐԺԱՅՒՈՒՆ - ՀԱՍՊԱՅԱՅԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 5 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 1 սիւննի, 2 շիի, 1 տիւրզի եւ 1 յոյն ուղղափառ:

Ազատագրումի եւ Դիմադրութեան ընտրացանկ.

■Ալի Հասան Խալիլ (շիի),
■Ալի Ռաշիտ Ֆայիատ (շիի),
■Քասեմ Հաշեմ (սիւննի),
■Անուար Խալիլ (տիւրզի),
■Ասաատ Հարտան (յոյն ուղղափառ):

ԺԵԶՁԻՆԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 մարոնի եւ 1 յոյն կաթողիկէ:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■Միշել Հընու (մարոնի),
■Զիատ Ասուատ (մարոնի),
■Իսամ Սաուայա (յոյն կաթողիկէ):

Ժեզզինի ընտանիքներու ընտրացանկ.

■Սամիր Ազար (մարոնի),
■Քամիլ Սարհալ (մարոնի),
■Անթուան Խուրի (յոյն կաթողիկէ):

Մարտ 14-ի քաղաքական դաշինքի անկախ ընտրացանկ.

■Էտմոն Ռըզք (մարոնի),
■Ֆաուզի Ասմար (մարոնի),
■Աժաժ Հատտատ (յոյն կաթողիկէ):

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

ԹՐԻՓՈԼԻԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 8 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 5 սիւննի, 1 մարոնի, 1 յոյն ուղղափառ եւ 1 ալաուի:

Թրիփոլիի միասնականութիւն ընտրացանկ.

■Նեժիպ Միքաթի (սիւննի),
■Մոհամեդ Սաֆատի (սիւննի),
■Սամիր Ժսըր (սիւննի),
■Մոհամեդ Քապպարա (սիւննի),
■Ահմեդ Քարամէ (սիւննի),
■Սամեր Սաատէ (մարոնի),
■Ռոպեր Ֆատել (յոյն ուղղափառ),
■Պատըր Ուաննուս (ալաուի):

ՄԸՆԻԵ - ՏԸՆՆԻԵԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

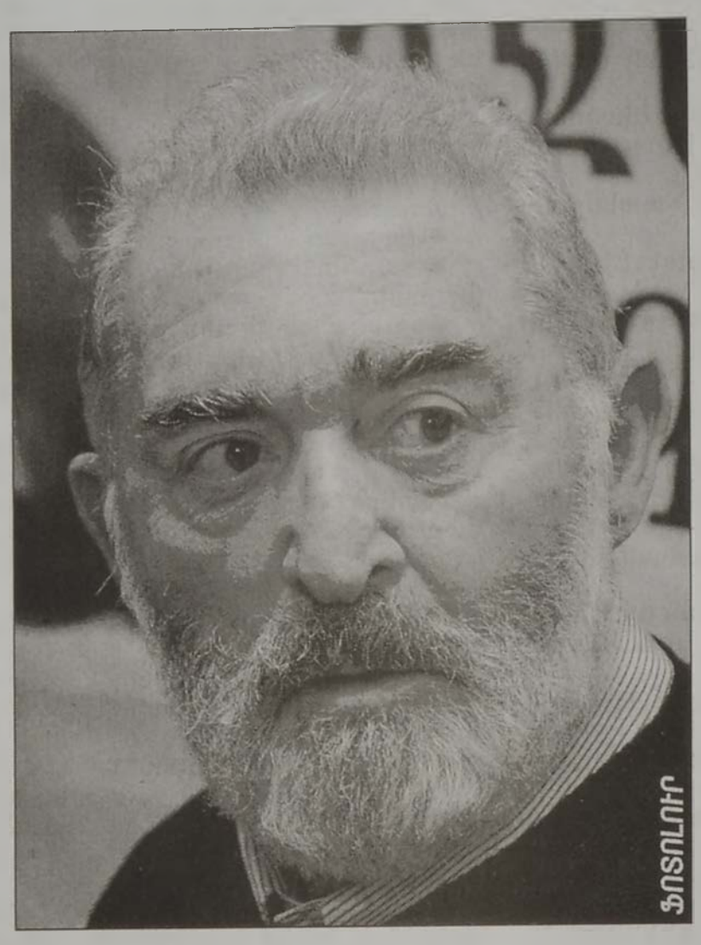
Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 3 սիւննի:

Շար.ը՝ էջ 9

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ՝
ԱՐՇՕ ՊԱԼԵԱՆ
(Օգտագործուած աղբիւրներ՝ «ՍԱՏԱ ՊԱԼԱՏ», «www.lebanonfiles.com» եւ «www.tayyar.org»)

ՀԵՆՐԻԿ ԻԳԻԹԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

«ԿԱՐԵՒՈՐԸ ՀԻՄԱ ԴԱՇՆԱԿԻ ԹՈՌ ԼԻՆԵԼԸ ՉԻ, ԱՅԼ ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆԻ ՎԱՅԵԼ ԳՈՐԾ ԱՆԵԼԸ»

ՖՈՏԼՈՒՀ

Տարին չեմ յիշեր, սակայն 1970-ականներու վերջաւորութեան պէտք է որ ըլլայ: Այդ թուականներուն հայրենի մտաւորականներու ամենամեայ հաւաքներ կը կազմակերպուէին Ծաղկաձորի մէջ, որուն կը մասնակցէին հարիւր յիսունէ աւելի գիտնականներ, գրողներ, լրագրողներ եւ առհասարակ ամէն տեսակի արուեստագէտներ ու մտաւորականներ: Երբեմն նոյնիսկ հոգեւոր հայրեր կու գային Էջմիածնէն: Կազմակերպողները (գլխաւորութեամբ Վազգէն Մանուկեանի), երիտասարդ գիտնականներ էին, որոնց նպատակն էր ազգային հարցեր քննարկել եւ ի հարկին գործել խորհրդային օրէնքներու եւ պայմաններու մէջ: Պէտք է ըսել, որ հայրենի մտաւորականութեան աւագանին կը յաւակնէր հոն, սկսեալ Վիքթոր Համբարձումեանէն ու Սերկէյ Մերկիզեանէն, մինչեւ Սերօ Խանզադեանն ու Սիլվա Կապուտիկեանը: Ինքզինքս պատուըուած կը զգայի անոր համար որ միակ սփիւռքահայն էի, որ կը հրաւիրուէի մասնակցելու այս ձեռնարկին:

Ի դէպ քաղաքագէտները միայն կը բացակայէին այս հաւաքէն, սակայն ակնոցմէ շատեր, Ճոն Կիրակոսեանի եւ կամ Ալեքսանդր Կիրակոսեանի նման հեղինակութիւններ անուղղակիօրէն կը քաջալերէին մեզ:

Նմանօրինակ հաւաքի մը առիթով էր որ հաւաքուած էինք Օփերայի հանդիպակաց այգիի անկիւնը ու կը սպասէինք փոխադրամիջոցներու կարգաւորման մեկնելու համար Ծաղկաձոր: Թէ ովքե՞ր կային հոն, դարձեալ յստակ չեմ յիշեր, սակայն սկզբունքով, Ռազմիկ Դաւոյեանի, Մուշեղ Գալշոյեանի, Սօս Սարգսեանի եւ կամ Ռուբէն Յովսէփեանի նման ընկերներ պէտք է որ ըլլային: Երբ խօսքը կ'ընթանար ազգային-դաշնակցական մամուլի շուրջ, յանկարծ ներկաներէն մէկը ըսաւ.

- Իմ պապս էլ դաշնակ է եղել:

Հենրիկ Իգիթեանը անմիջապէս աւելցուց.

- Ի՞նչ ես «լոփազանում», մեր պապերից ո՞ր մէկը դաշնակ չի եղել: Կարեւորը հիմա դաշնակի թոռ լինելը չէ, այլ դաշնակցականի վայել գործ անելը: Մեզանից իւրաքանչիւրը իր մասնագիտութեան բերումով, ուզում եմ ասել հայ մշակոյթի ճամբով, հարկաւոր է ազգային գիծն ու շահը պաշտպանի: Այլապէս մենք կորած ենք:

Հենրիկ Իգիթեան անոնցմէ էր, որոնք իրաւունք ունէին նմանօրինակ հաստատումներ ընելու եւ կամ պահանջ ներկայացնելու հայրենի գրողներուն ու արուեստագէտներուն: Ան իսկապէս (մինչեւ իր կեանքի վերջը) մասնագիտութիւնն ու հայրենասիրութիւնը ընդելուզած իրարու կը գործէր խորհրդային վտանգաւոր կարգերու տակ, միշտ պաշտպանելով ազգային գիծն ու շահը: Շնորհիւ իր աշխատասիրութեան լաւապէս տիրապետած էր իր մասնագիտութեան եւ ձեռք բերած որոշ հեղինակութիւն պետական շրջանակներէ ներս: Ան ճկուն էր, յանդուգն ու քաջ: Գիտէր ինչպէս պիտի վարուի ղեկավարութեան հետ իր նպատակները իրագործելու համար:

1960-ական թուականներուն խումբ մը կերպարուեստագէտներու (Արթօ Չաքմաքչեան, Մինաս Աւետիսեան, Արտաշէս Յունանեան, Աշոտ Յովհաննիսեան, Իշխան Նազարեան, Էդուարդ Խարազեան, Սէյրան Խաթլամաջեան եւ ուրիշներ) հետ ըմբոստացան խորհրդայիններու դէմ եւ սպառնացին հրապարակաւ ոչնչացնել այն բոլոր ստեղծագործութիւնները զորս իրագործած են ազատօրէն առանց «սոցիալիստական ռիալիզմ»ի թելադրականութեան: Այս շարժումին արդիւնքը եղաւ այն, որ ոչ միայն հայրենի կերպարուեստագէտները իրաւունք ստացան ազատօրէն ստեղծագործելու եւ իրենց գործերը ցուցադրելու, այլեւ Իգիթեանի ջանքերով ստեղծուեցաւ Երեւանի «Ժամանակակից Արուեստի թանգարանը»:

Այնուհետեւ այս հայրենասէր արուեստաբանը ոչ միայն պաշտպանեց հայրենի կերպարուեստագէտներու ազատօրէն ստեղծագործելու իրաւունքը, այլեւ ձեռք երկարեց նաեւ անհատ գեղանկարիչներու (ինչպէս Վրոյր Գալստեան, Յ. Յակոբեան, Անանիկեան, Մ. Աւետիսեան, Աղ. Այվազեան եւ այլն) բնակարան եւ արուեստանոց ունենալու եւ կամ անհատական ցուցահանդէսներ կազմակերպելու իրաւունքները:

Ո՞վ է ան:

Հենրիկ Իգիթեան ծնած է 1932-ին Թիֆլիս: 1956-ին աւարտած է Երեւանի «Ռուսական մանկավարժական ինստիտուտ»ը, իսկ 1963-ին Լենինկրատի Ի. Ռեպինի անուան գեղանկարչութեան, քանդակագործութեան եւ ճարտարապետութեան բարձրագոյն հիմնարկը: Ժամանակաշրջան մը պաշտօնավարած է Հայաստանի ազգային պատկերասրահէն ներս: Ժամանակակից արուեստի թանգարանէն ետք հիմնած է նաեւ Երեւանի մանկապատանեկան պատկերասրահն ու գեղանկարչական դաստիարակութեան հանրապետական կեդրոնը: Այս բոլորէն ետք ան 1995-ին քանի մը ընկերներու հետ (Մհեր Սահակեան, Ռուբէն Աւագեան եւ դոկտ. Մովսէս Հերկելեան) հիմնադրած է նաեւ Արդի հայ նկարիչներու «Նոյեան Տապան» ընկերակցութիւնը, որ փաստօրէն սատար հանդիսացաւ հայրենի գեղանկարիչներու սերունդի մը (շուրջ երեսուն կերպարուեստագէտ) ստեղծագործական կեանքին:

Կազմակերպչական եւ մանկավարժական աշխատանքներուն զուգահեռ բեղմնաւոր եղած է նաեւ անոր արուեստաբանի գրիչը: Բացի բազմաթիւ յօդուածներէ ան ստորագրած է նաեւ շարք մը ուշագրաւ պատկերագիրքերու յառաջաբաններ, ինչպէս Երուանդ Քոչարի, Յակոբ Քիւրքճեանի, Մինաս Աւետիսեանի, եւ այլն: Անոր հեղինակութեամբ լոյս տեսած են հայրենի կերպարուեստին համար կենսական նշանակութիւն ունեցող պատկերագիրքեր տարբեր լեզուներով, ինչպէս «Կալըրի Նոագ Արք», «Թրի Աֆ Լայֆ», Մինաս Աւետիսեան, Արմինիըն Փալէթ, Վրոյր Գալըստեան, «Մալարսթվօ Արմէնի», եւ այլն:

Հենրիկ Իգիթեան հետամուտ եղած է նաեւ միշտ քաջալերելու այն բոլոր երիտասարդ տաղանդները, որոնք ինչ որ չափով ապագայի լաւ յոյսեր ներշնչած են իրեն:

Շուրջ ամիս մը առաջ ան հեռացաւ մեզմէ առյաւէտ: Անոր կորուստը մեծ է հայրենի արուեստի բնագաւառէն ներս, ու իր բացակայութիւնը երկարօրէն կսկծալի պիտի մնայ, որովհետեւ քիչ են. շատ քիչ են այն հայ արուեստաբանները, որոնց համար, **«Կարեւորը հիմա դաշնակի թոռ լինելը չի, այլ դաշնակցականի վայել գործ անելը»**:

ՄՈՎՍԷՍ ԾԻՐԱՆԻ

«ԳԾԱՆԿԱՐԻՉ ԱՍԵՍ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՅՍ Է ՅՈՐԴՈՒՄ»

Առհասարակ հայ մշակոյթի եւ մասնաւորաբար հայրենի կերպարուեստի բնագաւառին մէջ հսկայական ներդրում ունէր Հենրիկ Իգիթեան: Այս առումով մեծ եղաւ անոր կորուստը, մեծ նաեւ իր մահուան ցաւը յատկապէս երիտասարդ կերպարուեստագէտներու համար: Ստորեւ կու տանք քանի մը նմուշ իր արուեստաբանական յօդուածներէն, որոնք ընդհանուր գաղափար մը կու տան նաեւ թէ՛ իր վերլուծական կարողականութեան եւ թէ՛ հետապնդած արուեստի ազգային գիծի մասին:

Ռուտոլֆ Խաչատրեանն ի սպառ մերժում է պատմողականութիւնը, որոնք յաճախ դառնում են հանդիսատես գրաւելու նեցուկ եւ ուղեկցող միջոց: Նման մօտեցումը պարտաւորեցնում է անսահման մաքրութիւն, պահանջում արիութիւն ու վարպետութիւն: Հրաժարումը կեղծ բացառիկութիւնից քչերին է տրուած: Իւրաքանչիւր գեղարուեստական տեսակէտ՝ նոր թէ հին, իրական է լոկ այն ժամանակ, երբ գտնում է ճշմարիտի նորանոր հաստատումներ: Այս դէպքում արուեստագէտը միշտ նորարար է:

Բնութեան վերարտադրման ողջ ճշգրտութեամբ հանդերձ, Ռուտոլֆ Խաչատրեանը ոչ միայն չի խուսափում «ճշգրտութիւն» եզրից, այլ ընդհակառակը, նախանձախնդիր, մինչեւ արտեւանունքները նկարելու աստիճան հաստատում է այն, քանի որ շատ հեռու է բնապաշտական ու լուսանկարչական վաւերացումից: Հնարաւոր է, որ նման պնդումը թուայ փոքր-ինչ «պարադոքսալ»:

Սակայն, բանն իրօք այդպէս է, քանի որ նկարչին յուզում են լոյսի, ստուերի խնդիրները, թանձր ու միաժամանակ հագիւ նշմարելի գծերի զուգորդումը: Արուեստագէտը չի դիմում գոյնի: Միգուցէ նա օժտուած էլ չէ գունանկարչի ձիրքով: Սակայն այստեղ բացը դարձել է առաւելութիւն. նրա գծանկարներում այնքան որոշակի դեր է կատարում երանգը, որ ասես զգում ես գոյնը: Ռուտոլֆ Խաչատրեանը տպաւորութիւններ չի որոնում եւ ամենից շատ ձգտում է որակի: Նրա նկարները մէկը միւսից կատարեալ են ճշմարտութեամբ, մաքրութեամբ: Գծանկարից ասես ներքին լոյս է յորդում: Նկարչի համար հաւասարապէս հետաքրքիր ու նշանակալից են թէ՛ սոխը, թէ՛ կոճակը, թէ՛ մազաթելը, թէ՛ նկարուողի աչքերը, ամենին նա վերաբերում է միեւնոյն սիրով եւ ուշադրութեամբ: Խաչատրեանի գծանկարչական երկերում ամենագլխաւորը շեշտն է: Դա հէնց այն գործօնն է, որ չի բաւականացնում շատ, նոյնիսկ լաւ, աւելի ճիշդ՝ գրագէտ գծանկարիչների: Շեշտի ճշգրտութիւնն ու դիպուկութիւնը, գծի գօրեղացումը կամ թուլացումը Ռուտոլֆ Խաչատրեանի նկարներին մի յատուկ նրբագեղութիւն են հաղորդում: Նրան յատուկ են առարկայ, գեղեցկութեան առարկայ ստեղծելու կարողութիւնը, մշտական ձգտումը՝ յաղթահարել անհասանելի արգելապատնէշը: Չէ՞ որ շատ նկարիչների շտապողականութեան ու «կտրիճութեան» տակ յաճախ պահուած է քանակական կուտակման ձգտումը, որն, աւաղ, միշտ չէ, որ յանգեցնում է որակի, մշտական արժէքի ստեղծման:

Բնութեան գաղտնիքը ակնթարթների անվերջանալիութեան, նրանց անսպառութեան մէջ է: Կարելի է գծաքաշով արագ ու արտայայտիչ նկար ստեղծել: Բայց աւելի բարդ խնդիր է, մաքրութիւնը պահպանելով, տեւական նկարասեանսների յուզական լարուածութեանը դիմանալը՝ առանց սրբիչի դիմելու: Քսան երեսուն «սեանս»ի ընթացքում ծագում են յատկապէս լարուած յուզական ակնթարթներ: Դրանց տոկոսային կուտակումը նկարչի ամենամեծ երազանքն է: Վերջին հաշուով, հէնց այդ կուտակման շնորհիւ է ծնւում կատարեալը արուեստում: Այստեղ բաւական չեն բնազդն ու արհեստը: Բանը «աստուածային» հաղորդակցումն է բնութեան հետ, օրկանական միաձուլումը նրան, երբ սեփական «ես»-ը չի համահարթւում. չի կորչում. այլ ընդհակառակը՝ հաստատում է նոր նիւթի ծնունդը. որն արդիւնք է մարդու բանականութեան. մի հանելուկ, որ պատկանելու է յաւիտենութեանը:

ՀԵՆՐԻԿ ԻԳԻԹԵԱՆ

Յ. Իգիթեան 1978, պատկերուած իբրեւ Աբու Լալա Մահարի, գործ՝ Ռուտոլֆ Խաչատրեանի

«Ընտանիք» (1974)
Գործ՝ Յակոբ Անանիկեանի

«... ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ»

Առաջին հայեացքից կարող է թուալ, թէ Անանիկեանի արուեստում գերիշխել է բնազդականը: Այս ենթադրութիւնը բխում է արտաքուստ տարերային, ազատ, նոյնիսկ, որքան էլ դա «պարադոքսալ» հնչի, որոշ իմաստով վիրտուոզ նկարելաեղանակից: Սակայն, մինչեւ իւղաներկին անցնելը, նկարիչը շատ երկար ճշդել է յօրինուածք յստակել գծանկարը, ապա միայն սկսել նկարել՝ եռանդուն, ներշնչուած, հետեւելով ոչ այնքան գծանկարի ճշգրտութեանը, որքան կերպընկալ, ճշմարիտ գեղանկարչութեանը, որը մենք երբեմն-երբեմն մոռացութեան ենք տալիս: Գեղանկարչական մակերեսի կազմուածքը Անանիկեանի կտաւներում չի վերածուել պարապ զմայլանքի ու մանր նրբերանգման, այլ ձեռք է բերուել ներկի թանձր, սակայն աւելորդ շերտադրմամբ, որի շնորհիւ կտաւը ձեռք է բերում հաւասար լարուածութիւն: Երբեմն նկարիչը դիմել է էֆեկտների, բայց դրանք երբեք ինքնանպատակ չեն, բացայայտուել են բուն նկարելու ընթացքում եւ հմայում են մի առանձին անկեղծութեամբ, հնչեցնելով մուգ ֆոնի վրայ շողացող գունաբծերի պայծառութիւնը:

Գիւմրին Յ. Անանիկեանին ներկայանում է մուգ. դրամատիկ գունապատկերով, որը, սակայն, մռայլ, յոռետեսական չէ: Իր գործերում նկարիչը ձգտում է

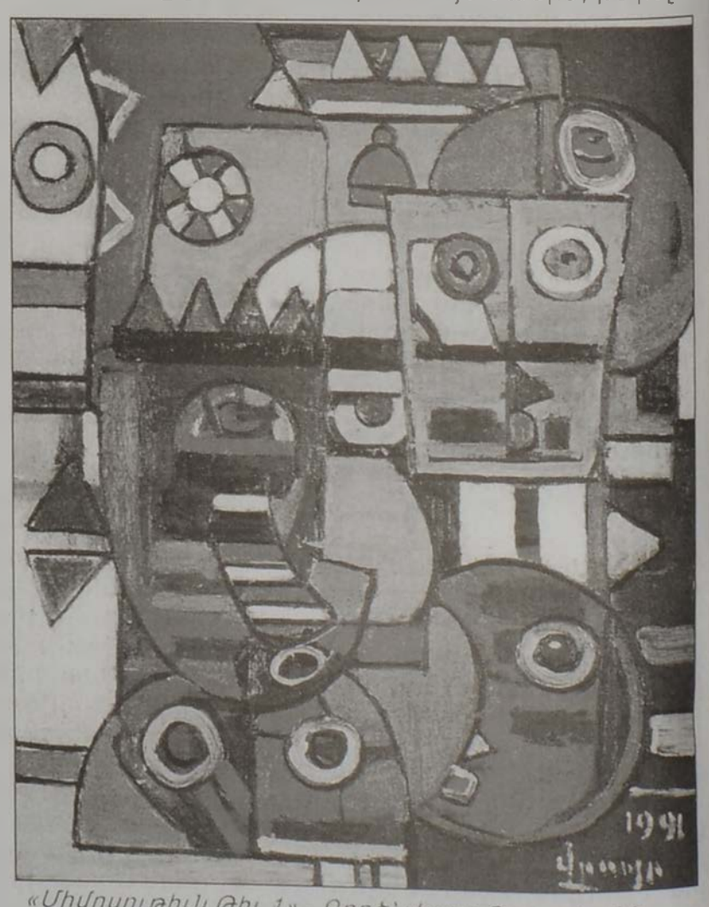
ՀԵՆՐԻԿ ԻԳԻԹԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 10

«ՅԱՏՈՒԿ ՈՒԾԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ ԵՐԵՒՈՅԹ»

Վրոյր Գալստեանի գեղանկարչութիւնն իր բարդ աշխարհը մուտք գործելու համար պահանջում է երկար մտորումներ, աստիճանական ընտելացում: Նկարչին բնորոշ է ստեղծել արտաքինից «ստատիկ», ներքինից «դինամիկ», շարժուն, հաւաք աշխարհ, այդ իսկ պատճառով նրա կոթողային կտաւները յագեցուած են գեղանկարչական «դինամիկ» ենթատեքստով, ծայրաստիճան լարուած են, կարող են անտրամաբանական թուալ, սակայն հէնց դրանց հակազդեցութեան մէջ սեւեռուած է հզօր ուժ, ներդաշնակութիւն եւ տրամաբանութիւն:

Արուեստի ստեղծագործութեան արժէքն անհնար է որոշել կշեռքի կամ քանոնի միջոցով: Համեմատութիւնները միշտ չէ, որ թոյլ են տալիս յանգելու գեղարուեստական ստոյգ չափանիշի: Ժամանակն աւելի ճիշդ եւ աւելի խիստ է ընտրութիւն կատարում, այն դեն է նետում չարչիութեան եւ քմահաճ ցանկացած դրսեւորում, մնում է միայն այն մաքուրը, որակեալը, յաւերժը, որից եւ արդիւնքում ձեւաւորւում է գեղարուեստական արժէքը: Անցեալի մեծ վարպետները չէին մտահոգւում այն մասին, թէ ինչ-

«Միմոսութիւն թիւ 1» - Գործ՝ Վրոյր Գալստեանի

պէս աւելի ժամանակակից կամ աւելի ազգային լինեն: Նրանք իրենց գործերը ստեղծում էին բնականօրէն, ամուր յենուելով իրենց սնող հարազատ հողին:

ՀԵՆՐԻԿ ԻԳԻԹԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 9

ԻՆՉՈ՞Ւ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՅ ԿՐՕՆՆ ՓՆՏՌԵԼԷ

ՎԵՐՋԻՆ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՀՈՒԳԱՀԵՌՆԵՐ ԿԸ ԳԾՈՒԻՆ ՊՈՒՏՏԱՅԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋԵՒ: ՆՈՅՆԻՍԿ ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԻ, ՈՐ ՊՈՒՏՏԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԸԼԼԱՅ ԱՊԱԳԱՅԻ ԿՐՕՆԸ: ՍԱԿԱՅՆ ԻՆՍԹԻԹԻԹ ԱՖ ԹԵՔՆՈԼՈՃԻ ԷՆՏ ՍԱՅԸՆՍ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՏՆՕՐԷՆ ՃՈՆ ՀՈՐԿԸՆ, ՈՐ ԿԸ ՊԵՂԷ ՈՒՂԵՂԻՆ ԵՒ ՈԳԵՂԷՆ ԱՊՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԿԱՊԸ, «ՍԼԷՅԹ» ԹԵՐԹԻՆ ՄԷՋ ԿԸ ՎԻՃԻ, ԹԷ ՊՈՒՏՏԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԽՈՐՔԻՆ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԷՆ ԽՈՒՍԱՓՈՂ, ՀՈՒՏ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԿՐՕՆ ՄԸՆ Է, ՈՐՈՒՆ ՄԷՋ ՏԵՂ ՉՈՒՆԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐԻՆ ՆՊԱՍՏՈՂ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԱՐԺԷՔՆԵՐԸ:

Թէեւ պուտտայականութիւնը 2500 տարւան կրօն մըն է, սակայն կը թուի, թէ ուշագրաւ կերպով կրնայ մրցիլ մեր այսօրուան գիտական արեւելումով մշակոյթին հետ, ինչ որ կրնայ բացատրել այս կրօնին հետզհետէ աճող ժողովրդականութիւնը Ամերիկայի մէջ: Վերջին 15 տարիներուն Միացեալ Նահանգներու մէջ աւելի քան կրկնապատկուած են պուտտայական կեդրոնները, որոնց թիւը հազարէ աւելի է: Աւելի քան 4 միլիոն ամերիկացիներ այսօր կը կիրարկեն պուտտայական կրօնը՝ գերազանցելով եպիսկոպոսականներուն ընդհանուր թիւը: Վիճակագրութեան մը համաձայն, այս պուտտայականներուն շուրջ կէսը ունի համալսարանական բարձրագոյն վկայական: Վերջերս գիտութեան եւ պուտտայականութեան հասարակաց գիծերը ուսումնասիրուած են շարք մը գիրքերու մէջ, ինչպէս՝ «Ձեն էնտ տը պրէյն» եւ «Տը սայքոլոճի ափ ըուէյքընինկ», ինչպէս նաեւ մասնագէտներու միջեւ հանդիպումներու ընթացքին: Հարվըրտ համալսարանը հիւրընկալած է «Ինվեսթիկէյթինկ տը մայնտ» վերնագիրով ակադեմական գիտաժողով մը, ուր իմացական կարողութեան առաջնակարգ մասնագէտներ տեսութիւններ փոխանակած են Տալայ Լամայի հետ: «Տը Նիւ Եորք Թայմզ» ողջունած է «սերտ կապը արդի գիտութեան եւ հնադարեան (պուտտայական) իմաստութեան հետ»:

Պուտտայական ինքնախորհրդածումի դասընթացքներու սկսայ հետեւիլ 4 տարի առաջ եւ սկսայ զրուցել պուտտայականութեան համակիր մտաւորականներու հետ, կարդացի նաեւ անոնց գիրքերը: Ի վերջոյ, դժբախտաբար, յանգեցայ այն եզրակացութեան, թէ պուտտայականութիւնը աւելի բանականութեան վրայ հիմնուած կրօն մը չէ, քան՝ կաթոլիկութիւնը, որմէ հեռացած էի պատանեկութեանս: Պուտտայականութեան բարոյական եւ բնազանցական աշխարհայեացքը կարելի չէ դիւրութեամբ հաշտեցնել գիտութեան հետ կամ աւելի ընդհանուր՝ արդի մարդասիրական արժէքներուն հետ:

Շատերուն համար պուտտայականութիւնը համոզիչ դարձնելու գլխաւոր կէտը անոր ենթադրեալ հեռաւորութիւնն է գերբնական գաղափարներէ, ինչպէս՝ հոգիի անմահութիւն եւ Աստուած: Պուտտայականութիւնը «կը մերժէ աստուածաբանական բնազդային պահանջը», կը յայտարարէ փիլիսոփայ Օուեն Ֆլանական՝ իր «Տը փրապլըմ ափ տը սոլ» գիրքին մէջ: Իրականութեան մէջ պուտտայականութիւնը կը գործէ իբրեւ աստուածապաշտ կրօն՝ նոյնիսկ երբ կը խուսափի «Աստուած» բառէն: Ձինք ծնունդ տուած հինտու կրօնին հետեւողութեամբ՝ պուտտայականութիւնը որդեգրած է վերամարմնաւորումի գաղափարը, որուն համաձայն, մահէն ետք մեր հոգիները կը վերահաստատուին նոր մարմիններու մէջ, ինչպէս նաեւ՝ քարմայի գաղափարը, որ կը վերաբերի պատճառի եւ հետեւանքի բարոյականութեան օրէնքին: Այս երկու գաղափարները միասնաբար մատնացոյց կ'ընեն գոյութիւնը տիեզերական դատաւորի մը, Կաղանդ պապայի պէս, որ հաշիւը կը պահէ մեր չարութեան եւ բարութեան, նախքան մեզ վարձատրելը վերածնունդով՝ իբրեւ ուտիճ կամ սրբացած թիպեթեան կրօնաւոր:

Արեւմուտքի մէջ պուտտայականներ սովորաբար կը փոքրացնեն տարողութիւնը նման գերբնական տարրերու՝ շեշտելով, թէ պուտտայականութիւնը ոչ այնքան կրօն է, որքան ուրախութեան հասնելու գործնական միջոց մը: Անոնք Պուտտան կը պատկերեն իբրեւ գործնապաշտ մը, որ դիտումնաւոր կերպով խուսափած է բնազանցական մտորումներէ եւ կեդրոնացած է մարդկային տառապանքին տարողութիւնը նուազեցնելու վրայ: Ինչպէս պուտտայականութեան մասնագէտ Ռոպըրթ Թուրման կ'ըսէ՝ պուտտայականութիւնը «ներքին գիտութիւն մըն է», տեսութենէ աւելի՝ փորձարկութեան եւ դիտարկութեան վրայ հիմնուած ուսմունք մը, որ կը ծառայէ ի գործ դնելու մարդկային ուղեղին կարողականութիւնը: Գերագոյն նպատակն է հասնիլ սովորականէն տարբեր երանութեան, իմաստութեան եւ բարոյական շնորհի, որ երբեմն կը կոչուի լուսաւորութիւն. այսինքն՝ դրախտի պուտտայական տարբերակը, այն տարբերութեամբ, որ հարկ չկայ մեռնելու՝ հոն հասնելու համար:

Լուսաւորութեան հասնելու գլխաւոր ճամբան ինքնախորհրդածութիւնն է, զոր կը շեփորեն պուտտայականներն ու այլընտրանքային բժշկագիտութեան ջատագովները, իբրեւ ազդու միջոց՝ հանդարտեցնելու եւ հասկընալու մեր ուղեղը: Հարցը այն է, թէ տասնամեակներու ուսումնասիրութիւններու համաձայն, ինքնախորհրդածութեան ազդեցութիւնը շատ թեական է, ինչպէս կը նշէ ջղագէտ եւ զեն պուտտայական Ճէյմս Օսթին՝ իր «Ձեն էնտ պրէյն» գիրքին մէջ: Այո՛, անիկա կը մեղմացնէ հոգեկան լարուածութիւնը, սակայն, ինչպէս ի յայտ կու գայ, ոչ աւելի՝ քան պարզապէս նստիլը: Ինքնախորհրդածութիւնը կրնայ նոյնիսկ գրգռել ընկճուածութիւնը, անձկութիւնը եւ ժխտական այլ զգացումներ՝ կարգ մը անձերու քով:

Ինքնախորհրդածութեան վերագրուած ներհայեցողութիւնները եւս հարցական են: Ուղեղը ուսումնասիրող մասնագէտ Ֆրանչիսքօ Վարելա 2001-ին իր մահէն առաջ ըսած է, թէ ինքնախորհրդածութիւնը կը հաստատէ պուտտայականութեան յատուկ անաթայի սկզբունքը, որուն համաձայն եսը խաբկանք մըն է: Վարելա կը վիճէր, թէ անաթայի գաղափարը նաեւ հաստատուած է ուղեղին հասկնալու կարողութիւնը պեղող գիտութեան մէջ, որ ի յայտ բերած է, թէ ուղեղի մեր պատկերացումը՝ իբրեւ գոյութիւն ունեցող բաներու թաքուն եւ միացեալ ամբողջութիւն՝ խաբկանք մըն է, որ մեզի պարտադրուած է մեր խելացի ուղեղին կողմէ. Իրականութեան մէջ մարդկային իմացական կարողութիւնը պեղող գիտութիւնը միայն ի յայտ բերած է, թէ ուղեղը գոյութեան անսպասելի առեղծուած մըն է, զոր դժուար է բացատրել կամ կանխագուշակել՝ իր տարբեր մասերէն մեկնելով: Սակաւաթիւ գիտնականներ անսպասելի գոյութեան այս յատկանիշը համազօր պիտի նկատէին չգոյութեան, ինչպէս կ'ըսէ անաթայի սկզբունքը:

Պուտտա. գործնապաշտ մը, որուն նպատակը կեդրոնացած էր տառապանքը նուազեցնելու վրայ:

Աւելի կասկածելի է պուտտայականութեան այն գաղափարը, թէ ինքզինք ձեւով մը անիրական տեսնելը աւելի ուրախ եւ աւելի գթառատ կը դարձնէ անհատը: Ինչպէս զեն պուտտայականութիւն կիրարկող բրիտանացի հոգեբան Սիւզըն Պլեքսոր կը գրէ իր «Տը մեմ մըշին» գիրքին մէջ, երբ անձը կ'ընդունի իր հիմնական անանձնականութիւնը, «յանցանքը, ամօթը, երկչոտութիւնը, տարակուսանքը եւ ձախողութեան վախը կը փարատին եւ հակառակ մեր ակնկալութեան՝ կը վերածուինք աւելի լաւ դրացիի մը»: Սակայն շատեր կ'ընկճուին անիրականին զգացողութեամբ, ինչ որ շատ սովորական զգացում մըն է եւ կրնայ հետեւանք ըլլալ տարբեր պատճառներու, ինչպէս՝ թմրեցուցիչ, յոգնութիւն, հոգեբանական խոցեր, մտային հիւանդութիւն, նաեւ՝ ինքնախորհրդածում:

Նոյնիսկ եթէ հասնինք մեր անձին խաբուսիկ բնոյթին երանաւէտ ճանաչումին, թերեւս պիտի չկարենանք դառնալ պոթիսթավա մը (սրբացած պուտտայական մը, որ արժանի է նիրվանայի, սակայն կը յետաձգէ զայն՝ օգնելու համար ուրիշներուն: «Ա.»), որ սէր եւ կարեկցանք կը ճառագայթէ՝ բոլոր արարածներուն նկատմամբ: Ընդհակառակը, եւ այստեղ ակներեւ կը դառնայ հեռաւորութիւնը մարդկային որոշ արժէքներու եւ պուտտայականութեան միջեւ: Մէկը, որ ինքզինք եւ ուրիշները անիրական կը նկատէ, մարդկային տառապանքն ու մահը ծիծաղելի աստիճանի աննշան կը թուին: Ասիկա կը բացատրէ, թէ ինչո՛ւ կարգ մը պուտտայական դաստիարակներ վարուած են աւելի ոչնչապաշտներու պէս, քան՝ սուրբերու: Չոկեամ Թրունկփա, որուն ճամբով թիպեթեան պուտտայականութիւնը 1970-ական տարիներուն ներմուծուած է Միացեալ Նահանգներ, սանձարձակ ալքոլամոլ մըն էր եւ յարձակողապաշտ մը, որ մեռաւ 1987ին՝ ոգելից ըմպելիի կապուած հիւանդութեամբ մը: Ձեն պուտտայականութեան աւանդապատումները կը գովերգեն ուրիշին կամ սեփական տառապանքով հաճոյք զգացող դաստիարակներ, ինչպէս՝ Պոտիտարմա, որ երկար ժամանակ անշարժ խորհրդածելու պատճառով կորսնցուցած է ոտքերուն նեարդները:

Աւելի՛ն. պուտտայականութիւնը կը քարոզէ, թէ լուսաւորութեան հասնելով՝ մարդը կը դառնայ բարոյապէս անսխալական, պապին պէս, սակայն՝ շատ աւելի: Նոյնիսկ յաճախ տրամաբանական թուացող Ճէյմս Օսթին կը տարածէ այս վտանգաւոր գաղափարը. «Սխալ արարքներ չեն գործուիր, երբ ուղեղը կը շարունակէ իրապէ՛ս արտայայտել իր մականցական փորձառութիւններուն բնորոշ էութիւնը»: Այս հաւատքով վարակուած պուտտայականներ շատ դիւրութեամբ կրնան արդարացնել իրենց դաստիարակներուն չարաշահութիւնները եւ զանոնք բացատրել իբրեւ «խելայեղ իմաստութեան» շողշողուն նշաններ, զորս չեն կրնար երեւակայել անոնք, որոնք լուսաւորեալ չեն:

Սակայն պուտտայականութեան մէջ ամէնէն աւելի մտահոգիչը այն գաղափարն է, թէ փրկութեան հասնելու ամէնէն հաստատ ուղին .խզումն է սովորական կեանքէն: Պուտտայի առաջին քայլը դէպի լուսաւորութիւն՝ լքելն էր կինն ու զաւակները: Պուտտայականութիւնը (կաթոլիկութեան պէս) կը շարունակէ փառաւորել տղամարդոց վանական կեանքը՝ իբրեւ ոգեղէնութեան գագաթնակէտ: Իրաւացի պիտի ըլլար հարց տալ, թէ արդեօք այն ուղին, որ փախուստ կու տայ կեանքի երեւոյթներէն, ինչպէս՝ սեռայնութենէն եւ ծնողական բնազդէն, իրապէ՞ս ոգեղէն կրնայ ըլլալ: Այս դիտանկիւնէն՝ լուսաւորութեան գաղափարը ինքնին հակաոգեղէն կը սկսի թուիլ. անիկա մտածել կու տայ, թէ կեանքը հարց մըն է, զոր կարելի է լուծել, միջանցք մը, որմէ կարելի է եւ հարկ է խոյս տալ:

Արեւմուտքի մէջ կարգ մը պուտտայականներ վիճած են, թէ վերամարմնաւորումի, անաթայի եւ լուսաւորութեան նման սկզբունքներ հիմնական անհրաժեշտութիւններ չեն պուտտայականութեան մէջ: «Պուտտիզմ ուիտաուութ պիլիֆզ» եւ «Տը ֆէյթ թու տաուս» գիրքերուն մէջ բրիտանացի դաստիարակ Սթիֆըն Պաչելըր պերճախօս բառերով կը նկարագրէ իր կիրարկած պուտտայականութիւնը՝ իբրեւ միջոց դիմագրաւելու, քան թէ՝ մականցելու կեանքի յաճախ ցաւալի խորհուրդը: Սակայն Պաչելըր կը թուի, թէ յանգած է «ճանաչական» հայեցակէտի մը՝ հակառակ իր պուտտայական դաստիարակութեան եւ ոչ թէ՝ նոյնինքն պուտտայական դաստիարակութեան պատճառով: Երբ հարց կը տրուի իրեն, թէ ինչո՞ւ ինքզինք պարզապէս ճանաչական չի կոչեր, ան ուսերը թօթուելով կ'ըսէ, թէ երբեմն ինք ալ չի գիտեր, թէ ինչո՛ւ:

Բոլոր կրօնները, ներառեալ պուտտայականութիւնը ծնունդ առած են մեր անձնակեդրոն այն ցանկութենէն, թէ տիեզերքը ստեղծուած է մեր օգտին համար, իբրեւ թատերաբեմ մը՝ մեր ոգեղէն փնտռտուքներուն: Ի տարբերութիւն՝ գիտութիւնը մեզի կ'ըսէ, թէ մենք դիպուածի կամ արկածի հետեւանքներ ենք: Շատ հեռու տիեզերքի գոյութեան պատճառը ըլլալէ՝ մենք յայտնուած ենք պատահմունքի իբրեւ արդիւնք եւ կրնանք անհետանալ նոյն ձեւով: Ասիկա մխիթարական հայեցակէտ մը չէ, ի տարբերութիւն կրօնին՝ ասիկա կը փնտռէ ճշմարտութիւնը, անկախ՝ թէ այս ճշմարտութիւնը ինչ կը զգացնէ մեզի: Պուտտայականութիւնը շեշտը կը դնէ մեր ներքին եւ արտաքին իրականութեան վերաբերող արմատական հարցումներուն վրայ, սակայն վերջաւորութեան այնքան ալ արմատական չէ՝ իր մէջ տեղ տալու համար գիտութեան խանգարիչ հայեցակէտին: Այլ հարց. թէ արդեօք որեւէ ձեւի այլ ոգեղէնութիւն արդեօք պիտի կարենա՞ր տեղ տալ գիտութեան:

ԱՍՏՈՒԱԾ ԱՆԱՍՏՈՒԱԾ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՐ

ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐՆԱ՞Յ ԱՊՐԻԼ ԱՌԱՆՑ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, ԿՐՕՆԻ ԿԱՄ ՀԱՒԱՏՔԻ: ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՑՈՅՑ ԿՈՒ ՏԱՅ, ԹԷ ՃԱՓՈՆԻ ՄԷՋ ԱՆԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻՆ ԿՈՂՔ ԿՈՂՔԻ: ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿԱՐԵԿՑԱՆՔԻ ՎՐԱՅ ՀԻՄՆՈՒԱԾ, ՍԱԿԱՅՆ ՈՉ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԻՒՆ ՏԱՐԱԾՈՂ «ՏԻ ԻՆՍԹԻԹԻԹ ՖՈՐ ՀԻՒՄԸՆԻՍԹ ՍԹԱՏԻՋ» ԿԱՅՔԻՆ ՄԷՋ ՄԱՐԹԻՆ ՖՈՐՄԵՆ ԿԸ ՎԻՃԻ, ԹԷ ԿՐՕՆՆԵՐԸ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԷՍ ՀԱԿԱԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԵՆ ԵՒ ԱՌԻԹ ԿՈՒ ՏԱՆ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՅՈՌԻ ՎԱՐՈՒԵԼԱԿԵՐՊԻ:

Կրօնական հաւատքի եւ ընկերային բարօրութեան վերաբերող աննախընթաց ուսումնասիրութիւն մը լոյս տեսած է «Ճըռնըլ ափ ռիլիճըն ենտ Սոսայըթի» թերթին մէջ: Հեղինակը՝ Կրեկորի Փոլ բաղդատութիւն մը կը կատարէ բարգաւաճ 18 ժողովրդավար երկիրներու միջեւ, Միացեալ Նահանգներէն մինչեւ Նոր Զելանտա, եւ առանց մեծ աղմուկ բարձրացնելու կը խորտակէ այն **միթը**, թէ հաւատքը կը զօրացնէ ընկերային հաւաքականութիւնը:

Փոլ օգտագործած է ընդարձակ ուսումնասիրութիւններ՝ Աստուծոյ եւ եղափոխութեան տեսութեան հաւատքի առկայութիւնը համեմատելով մարդասպանութեան եւ սեռային երեւոյթներու հետ: Ան ի յայտ բերած է, թէ աշխարհային ընկերութիւններու մէջ բրտութեան եւ անչափահասներու յղութեան համեմատութիւնները շատ աւելի ցած են, քան՝ այն ընկերութիւններուն քով, ուր շատեր կ'ըսեն, թէ կը հաւատան Աստուծոյ:

Անաստուածութեան եւ լաւ վարք ու բարքի մէջ առաջին դիրքը կը գրաւեն ճափոնցիները: Անոնց աւելի քան 80 առ հարիւրը կ'ընդունի եղափոխութեան տեսութիւնը եւ հազիւ 10 առ հարիւրը վստահ է Աստուծոյ գոյութեան: Հակառակ իր աւելի քան 100 միլիոն բնակչութեան՝ Ճափոն աշխարհի մէջ ամէնէն նուազ ոճիրի համեմատութիւնը արձանագրած երկիրներէն է: Անչափահասներու յղութեան համեմատութիւնը եւս նուազագոյնն է՝ բարգաւաճ այլ երկիրներու բաղդատած:

(Թէեւ անչափահասներու յղութեան հետեւանքները նուազ ողբերգական են բրտութեան բաղդատած, սակայն անչափահասներու յղութիւնը սովորաբար անբաղձալի է եւ յաճախ կ'առնչուի մայրերու եւ զաւակներու աղքատութեան հետ: Անիկա ընդհանրապէս յոռի երեւոյթ մըն է):

Ճափոնցիներուն կը յաջորդեն նորվեկիացիները, բրիտանացիները, գերմանացիներն ու հոլանտացիները: Անոնց առնուազն 60 առ հարիւրը եղափոխութիւնը կ'ընդունի իբրեւ վաւերական իրողութիւն, իսկ երեք անձէն մէկը համոզուած է, թէ գոյութիւն ունի աստուածութիւն մը: Անչափահասներու յղութեան համեմատութիւնը ցած է, թէեւ 1000 աղջիկներէն 40-ը անչափահաս տարիքին կը յղանայ Բրիտանիոյ մէջ. համեմատութիւն մը, որ ետ չի մնար այլ երկիրներէ: Մարդասպանութեան համեմատութիւնները եւս ցած են. իւրաքանչիւր 100 հազար հոգիի վրայ՝ 1 կամ 2 հոգի:

Կշիռքին միւս կողմը Միացեալ Նահանգներն են. ամերիկացիներուն աւելի քան 50 առ հարիւրը կը հաւատայ Աստուծոյ. եւ միայն 40 առ հարիւրը կը հաւատայ Աստուծոյ. եւ միայն 40 առ հարիւրը կ'ընդունի որոշ ձեւի եղափոխութիւն մը (շատեր կը հաւատան, թէ Աստուած օգնած է եղափոխութեան): Միացեալ Նահանգներու մէջ անչափահասներու յղութեան համեմատութիւնը բարձրագոյնն է, իսկ մարդասպանութեան համեմատութիւնները առնուազն 5 անգամ աւելի բարձր են, քան՝ Եւրոպայի մէջ եւ 10 անգամ աւելի բարձր, քան՝ Ճափոնի:

Այս բոլոր տեղեկութիւնները մատնացոյց կ'ընեն ուժեղ կապ մը՝ հաւատքի եւ հակաընկերային վարմունքի միջեւ. այնպիսի ուժե՛ղ կապ մը, որ բաւարար պատճառ է ենթադրելու, թէ կրօնական հաւատքը աւելի վնաս կը պատճառէ, քան՝ բարիք:

Առաջին ակնարկով ասիկա ծիծաղելի կարծիք մը կրնայ թուիլ՝ նկատի ունենալով, որ կրօնները կը քարոզեն բրտութեան դէմ եւ կը թելադրեն սեռային զսպուածութիւն: Այսուհանդերձ աւելի մօտէն դիտուած՝ ի յայտ կու գայ տարբեր պատմութիւն մը: Հաւատքը հակամէտ է տկարացնելու, քան թէ՝ զօրացնելու ընկերային հաւաքականութեան մաս կազմելու մարդոց կարողութիւնը: Հաւատքի ճամբով նուազ հաւանական է, որ մարդիկ յարգեն ընկերային սովորութիւններն ու օրէնքները:

Բոլոր հաւատացեալները կը սորվին, թէ Աստուած զիրենք պատասխանատու կը նկատէ իրենց արարքներուն համար: Մինչեւ հոս լաւ է: Սակայն շատերուն համար հաւատքը զիրենք կը ձերբազատէ իրենց պատասխանատուութիւններէն: Գիտակցաբար թէ ենթագիտակցաբար՝ անոնք որոնք «վերածնած են» կամ «ընտրեալներ» են, նուազագոյն յարգանքը ունին անոնց նկատմամբ, որոնք չեն բաժներ իրենց աղանդին սկզբունքները կամ իրենց հաւատքը: Համոզուած ըլլալով, թէ «ճշմարտութիւնը» Աստուածաշունչին մէջ է, անոնք կը կորսնցնեն իրենց մտաւորական հետաքրքրութիւնը եւ տրամաբանելու կարողութիւնը: Անոնց առաջնահերթութիւնը կը դառնայ ոչ թէ այն աշխարհը, ուր կ'ապրին, այլ՝ իրենց անձը:

Մարդիկ որքան իրենց շրջապատէն աւելի՝ նախապատուութիւն տան իրենց անձին, այնքան կը տկարանայ ընկերային հաւաքականութիւնը եւ կ'աւելնայ հակաընկերային վարուելակերպի հաւանականութիւնը: Այսպէս կարելի է բացատրել զէնքի վերաբերող այն օրէնքները, որոնք ամերիկացիներուն կը քաջալերեն զիրար նկատել ոչ թէ պաշտպանութեան արժանի մարդ արարածներ, այլ՝ մահուան արժանի հաւանական նախայարձակներ: Այսպէս կարելի է բացատրել առողջապահական խնամքի համակարգը, որ կը հոգայ հարուստներուն կարիքները, քան՝ հիւանդներուն:

Ինչ կը վերաբերի սեռային հարցերու, հաւատքը կը քաջալերէ տգիտութիւնը. քան՝ պատասխանատու վարուելակերպը: Այլ երկիրներու մէջ սեռային դաստիարակութիւնը կ'ընդգրկէ յղութեան դէմ միջոցառումներ, ինչ որ կը նուազեցնէ անբաղձալի յղութիւններու վտանգը: Նման մօտեցում մը կ'ընդունի, թէ անչափահասներ իրաւունք ունին ընտրանքներ կատարելու եւ կ'օգնէ անոնց, որպէսզի կայացնեն որոշումներ, որոնք կը նպաստեն ընկերային հաւաքականութեան՝ իբրեւ ամբողջութիւն: Ամերիկայի մէջ սեռային յարաբերութենէ հեռու մնալու դաստիարակչական ծրագիրները, որոնք հաւատքէ բխած են, պատանիները կը զրկեն այս իրաւունքէն: Պատգամը հետեւեալն է. «Իբրեւ քրիստոնեայ կ'օգնեմ քեզի, եթէ գործադրես այն ինչ որ կ'ըսեմ քեզի»: Հետեւանքը անբաղձալի յղութիւններու եւ սեռային փոխանցիկ հիւանդութիւններու համեմատութեան մագլցումն է:

Սեռային յարաբերութենէ հեռու մնալու դաստիարակչական ծրագիրները հիմնուած են մտաւորական նոյն տկար հիմերուն վրայ, որոնց վրայ հիմնուած է աշխարհի արարչագործութեան տեսութիւնը (**քրիէյշընիզմ**) եւ խելացի ձեւագծումի (**ինթելիճընթ տիզայն**) գաղափարը: Հաւատքը չի քաջալերեր անկողմնակալ վերլուծումը: Հաւատքի մէջ տրամաբանութիւնը կը շեղի դէպի բանականութեան վրայ հիմնուած ինքնապաշտպանութիւն, որ կ'որդեգրէ ենթադրութիւնները եւ ոչ թէ հարցականի տակ կ'առնէ զանոնք: Արդիւնքը ինքնամփոփ համակարգ մըն է, որ ունի իր սեփական ներքին տրամաբանութիւնը, որքան ալ անհեթեթ թուի դուրսէն դիտողին:

Սահմանադրական պատնէշը, որ տեսականօրէն կը բաժնէ եկեղեցին եւ պետութիւնը, երկրորդական կը դառնայ Ամերիկայի մէջ: Կրօնը կը գերակշռէ ամբողջ երկրին վրայ եւ առիթ չի տար հանրային քննարկումներու: Օրինակ, Կերի Պաուըր արեւմտեան որեւէ երկրի մէջ պիտի անտեսուէր իբրեւ մոլեռանդ մը, սակայն Ամերիկայի մէջ պատկերասփիւռի կայաններ յարգալիր հարցազրոյցներ կը կատարեն անոր հետ:

Հակառակ իր բոլոր գեղեցիկ խօսքերուն՝ կրօնը բրտութենէ, կողմնակալութենէ եւ սեռային հիւանդութիւններէ աւելի շատ բան չէ տուած մարդկութեան: Ճշմարիտ բարոյականութիւնը կը գտնուի այլ տեղ: Ինչպէս բրիտանական «Կարտիըն» թերթի յօդուածագիր Ճորճ Մոնպիօ կը գրէ Կրեկորի Փոլի ուսումնասիրութեան մասին՝ «եթէ կը փափաքիք, որ մարդիկ վարուին այնպէս, ինչպէս կը փափաքիք, որ մարդիկ վարուին անոնց հետ, ապա պէտք է ըսէք քրիստոնեաները կը քարոզեն, ապա պէտք է անոնց ըսէք, թէ Աստուած գոյութիւն չունի»:

Կամ կարելի է նոյն գաղափարը արտայայտել այսպէս. Մոնպիոյի վիճարկութեան միւս երեսը այն է, թէ Աստուած անաստուած պէտք է ըլլայ:

Պատրաստեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԷՐՏՈՂԱՆ ՎԵՐՋԱՊԵՍ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ, ԹԷ ԹՈՒՐՔԻԱՆ ՑԵՂԱՅԻՆ ՄԱՔՐԱԳՈՐԾՈՒՄ ԿԱՏԱՐԱԾ Է

Համարձակ յայտարարութեամբ մը վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան առաջին անգամ ըլլալով ընդունեց, որ անցեալ դարուն տասնեակ հազարաւոր յոյներու արտաքսումը Թուրքիայէն ֆաշական քայլ մըն էր, կը գրէ «Ռոյթըրզ»:

Կարգ մը յօդուածագիրներ Էրտողանի յայտարարութիւնը նկատեցին վերագրում մը 1923-ին մէկուկէս միլիոն յոյներու Թուրքիայէն դէպի Յունաստան արտաքսման: Բնակչութեան այդ մեծածաւալ փոխանակումը ընդգրկեց նաեւ կէս միլիոն թուրքերու Յունաստանէն Թուրքիա վերադարձը:

Այլ դիտորդներ նկատել տուին, թէ Էրտողան ակնարկած էր թուրք աւազակախումբերու կողմէ յոյներու պատկանող հազարաւոր խանութներու եւ տուներու աւարարութեան, որ տեղի ունեցաւ Պոլսոյ մէջ 6 եւ 7 սեպտեմբեր 1955-ին, երբ տարածուեցան սուտ լուրեր, թէ՝ Թեսաղոնիկէի մէջ, Յունաստան, գտնուող Աթաթուրքի բնակարանը հրկիզուած էր:

Յոյներուն արտաքսումէն ետք, Էրտողան անուղղակի վերագրում ըրաւ Թուրքիոյ մէջ նաեւ այլ ցեղային խմբաւորումներու ողբերգական ճակատագիրին, ինչպէս օրինակ հայերուն: «Տարիներ շարունակ տարբեր ինքնութիւն ունեցողները դուրս դրուած են մեր երկիրէն... Ատիկա չէր կատարուած առողջ տրամաբանութեամբ: Ատիկա կատարուած էր ֆաշական մօտեցումով», նշեց Էրտողան 23 մայիսին՝ խօսք առնելով Արդարութիւն եւ բարգաւաճում կուսակցութեան տարեկան համագումարին, որ տեղի ունեցաւ Տիգչէ արեւմտեան նահանգին մէջ:

«Շատ տարիներ,- շարունակեց Էրտողան,- զանազան իրականութիւններ տեղի ունեցան այս երկրին մէջ՝ ի վնաս ազգային փոքրամասնութիւններուն, որոնք հոս կ'ապրէին: Անոնք ցեղային մաքրագործման ենթարկուեցան, որովհետեւ անոնք տարբեր ցեղային եւ մշակութային ինքնութիւն ունէին: Ժամանակը հասած է հարց տալու, թէ՝ ինչո՞ւ այդ մէկը տեղի ունեցաւ, եւ թէ՝ ի՞նչ սորվեցանք այդ բոլորէն: Այս մասին վերլուծում չէ կատարուած տակաւին մինչեւ օրս: Իրականութեան մէջ, այդ վերաբերումը արդիւնքն է ֆաշական գաղափարախօսութեան: Մենք եւս ինկած ենք այդ լուրջ սխալին մէջ»:

Թուրք վարչապետին անկեղծ ակնարկութիւնները կոշտ կերպով քննադատուեցան ընդդիմադիր կուսակցութիւններուն կողմէ: Գլխաւոր ընդդիմադիր կուսակցութեան՝ Հանրապետական ժողովուրդի կուսակցութիւնը, փոխնախագահ Օնիւր Օյմեն նշեց, թէ տարածայնութիւններու վրայ հիմնուելով՝ Թուրքիոյ պատմութիւնը ֆաշականութեան հետ կապելը ճիշդ չէր: Ան նաեւ դիտել տուաւ, թէ ոչ մէկ թուրք քաղաքացի արտաքսուած էր իր ցեղային պատկանելիութեան պատճառով: Ընդդիմադիր «Եմ.Էյ.Փի.» կուսակցութեան ղեկավարներէն Օքթայ Վուրալ աւելցուց, թէ «Էրտողանի բառերը անարգանք են թրքական պետութեան»:

Սուր հակասութեամբ, թուրք ազատական յօդուածագիրներ դրուատեցին Էրտողանը իր հաշտարար խօսքերուն համար. «Առաջին անգամ ըլլալով ունինք վարչապետ մը, որ կ'ուզէ ընդունիլ, թէ սխալներ գործուած են կրօնական փոքրամասնութիւններուն հետ վերաբերելու ընթացքին: Ասիկա պատմական իրադարձութիւն մըն է», «Միլլիյէթ»ի մէջ գրեց թղթակից Սամի Քոհենը: «Բայց արդեօք այդ հրապարակախօսութեան պիտի հետեւի՞ն գործեր կամ ոչ, ապագան ցոյց պիտի տայ»:

«Հիւրրիյէթ» օրաթերթը աւելցուց, թէ՝ Էրտողանի ելոյթը պատմական էր. առաջին անգամն էր, որ բարձրաստիճան պաշտօնատար մը կ'ընդունէր, թէ անցեալին անօրէն եւ անժողովրդավարական արարքներ գործուած են փոքրամասնութիւններուն դէմ: Այդ խորհուրդը արձագանգուեցաւ փրոֆ. Հալիլ Պերքթայիի կողմէ, «Վաթան» օրաթերթին մէջ. «Այդ հաստատումը ամէնէն յանդուգն խօսքն էր, որ երբեւէ արտասանուած էր Էրտողանի կողմէ»: Պասքին Օրան՝ ուրիշ ակադեմական մը, որ հանրածանօթ է իր ազատական տեսակէտներով, «Սթար» օրաթերթին ըսած էր, թէ՝ ինք հպարտ է «վարչապետով մը, որ կը դատապարտէր ցեղային եւ կրօնական մաքրագործումը»:

«Սի.Էն.Էն. Թիւրք»ի տնօրէն, Ռիտվան Աքար աւելի կասկածամիտ կեցուածք ցուցաբերեց Էրտողանի իսկական մտադրութեան նկատմամբ: Ան «Վաթան»ի մէջ գրեց. «Փոքրամասնութիւններուն, ինչպէս նաեւ կրօնական խմբաւորումներուն իրաւունքները կառոյցային հարց են թրքական պետութեան մէջ: Անշուշտ Էրտողան մէկ քայլ առջեւ գնաց իր այս յայտարարութեամբ: Բայց անոր խօսքին անկեղծութիւնը կախեալ է կարգ մը իրականութիւններէ, որոնք պէտք է նեցուկ կանգնին անոր, ինչպէս՝ արտաքսուածներուն իրաւունքներուն հատուցումը, զաւթուած կալուածներուն վերադարձը կամ հատուցումը»:

Վարչապետին հաստատումը քաջալերական է, եթէ անիկա ցուցանիշ մըն է այն երեւոյթին, թէ՝ Թուրքիոյ ղեկավարները վերջապէս որոշած են դիմագրաւել իրենց երկրին անցեալի տգեղ էջերը: Սակայն սխալ պիտի ըլլար չափազանց լաւատես եզրակացութիւններու յանգիլ այդ մէկը յայտարարութենէն: Էրտողան նոյնպիսի ակնարկութիւններ կատարած է Թուրքիոյ քիւրտերուն մասին, սակայն շուտով անոնց յոյսերը խորտակած՝ անոնց դէմ ճնշումի անակնկալ միջոցառումներու դիմելով: Իրականութիւնը այն է, որ Էրտողան վարպետը չէ իր քաղաքական մարգին: Այն «ֆաշականները», որոնց դէմ յարձակում գործեց, թաղուած չեն օսմանեան պատմական գերեզմաններուն մէջ, այլ՝ ողջ եւ առողջ են թրքական ընկերութեան մէջ եւ կը գրաւեն բանակին ու արդարադատութեան մարզի բարձրագոյն դիրքերը: Այդուհանդերձ, Էրտողան քաղաքական բաւարար խորագիտութիւն ունի անդրադառնալու, որ ֆաշականութեան վերաբերող իր այդ դատապարտումը պիտի արձագանգէ Թուրքիոյ եւ Արեւմուտքի մէջ՝ իրեն համար գնահատական եւ նեցուկ ապահովելով ընդդէմ իր ներքին հզօր հակառակորդներուն:

Թուրքիոյ անցեալի ոգիներուն դէմ Էրտողանի ճակատամարտը իրականութեան մէջ պայքար մըն է իր գոյատեւման համար՝ ընդդէմ ներկայի Թուրքիոյ մէջ գտնուող այն ուժերուն, որոնք գինք ու իր իսլամական կուսակցութիւնը կը դիտեն խորունկ կասկածանքով եւ վճռած են հակառակիլ իր առած բոլոր քայլերուն՝ վերջ ի վերջոյ հետամուտ ըլլալով տապալել զայն իր իշխանութեան դիրքէն:

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ
«Քալիֆորնիա Քուրիըր»ի խմբագիր

ՔՈՒԼԻՄՆԵՐՈՒ ԵՏԻՆ

(ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԳԱՅԻԱՆԷ» ՊԱՐԻ ԴՊՐՈՑԻ ԵԼՈՅԹՆԵՐՈՒՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Շաբաթ, 23 մայիս եւ կիրակի 24 մայիսին, «Էմիլ Լահուտ» հանդիսասրահը վերածուած էր մեղուներու փեթակի, որուն տուած մեղրը շատ համեղ դուրս եկաւ:

Այո՛, Համազգայինի «Գայիանէ» պարի դպրոցի տարեկան ելոյթը շատ լաւ գնահատուեցաւ աւելի քան 2000 հանդիսատեսներուն կողմէ:

Ներկաները 3 ելոյթներուն ընթացքին ալ կ'ապրէին, կ'ուրախանային նորափթիթ պարողներով եւ կը քաջալերէին աւելի քան 200 մանուկներն ու պատանիները, որոնց տարիքը 7-էն 18 տարեկանի միջեւ էր:

Շատ գեղեցիկ հայկական եւ օտար պարեր, եղանակներ, տարազներ, իւրայատուկ մթնոլորտ... իւրաքանչիւր ելոյթին մէկուկէս ժամ տեւողութեամբ հանդիսատեսը կը խանդավառէր, կը հիանար, պարողներուն ինքնավստահութեան համաչափութեան, պարի ձեւերուն եւ այլն...

Այս բոլորը կը վերաբերին սրահի մթնոլորտին, սակայն քուլիսներու ետին կար այլ մթնոլորտ մը, որ անբացատրելի էր եւ խանդավառութեամբ եւ ուրախութեան աղմուկով եւ հեւքով լի:

Պարի դպրոցի 200-է աւելի աշակերտներ արդէն իսկ ամբողջ տարեշրջանին փորձերէն չբացակայելով, պարուսոյցին մտիկ ընելով՝ ընտելացած էին պարերուն:

Ուրբաթ օր աշակերտները դպրոցէն անմիջապէս ետք եւ մինչեւ ուշ գիշեր սրահին մէջ կատարեցին ելոյթի իրենց առաջին փորձը: Շաբաթ օր երկրորդ փորձէն ետք սկսան ելոյթներու:

Երկու օր շարունակ քուլիսներու ետին աշխատասէր մրջիւնները կը վազվզէին, իւրաքանչիւր պարող գիտէր իր սենեակը, տարազը եւ թէ ինչ կը սպասուէր իրմէ:

200-է աւելի մանուկներ, պարման-պարմանուհիներ սենեակներուն մէջ խումբ-խումբ հաւաքուած ուրախութեամբ կը փութային պատրաստուելու:

Զարմանալի էր. 7 տարեկան փոքրիկն անգամ ինքզինք պատասխանատու կը զգար. մանկութիւնը մոռցած էր անշուշտ ընկերներուն հետ խաղցած ատեն անպայման կը յիշէր, իսկ երբ բեմ բարձրանար, արդէն հայ քաջ պարող էր:

200 պարողներուն մէջ անհանգստացողներ ալ կային (տաքութիւն, սիրտխառնուք, մկանի պրկում, գլխացաւ), սակայն կը մերժէին չպարել եւ երբ բեմ ելլէին, կը մոռնային իրենց ցաւը եւ կը պարէին լաւագոյն ձեւով:

Երբ առաջին խումբը պարէր, վարագոյրին ետեւի խումբը անոր հետ կ'ապրէր, կը քաջալերէր, բոլորը քոյր-եղբայր էին, իրար օգնող, իրար քաջալերող, իրար լսող, իրարու խրատող:

Երեք օրերու ընթացքին պարողներ իրարու հետ ապրեցան խանդավառ, ուրախ եւ զուարթ, հայկական մշակութային հարուստ մթնոլորտ:

Կիրակի երեկոյեան՝ վերջին ելոյթին, Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեանի պատգամին ընթացքին, երբ բոլոր պարողները բեմին վրայ էին, յուզումնախառն զգացումները տիրապետող էին:

Երբ քուլիս մտան, բոլորը կու լային, իսկ պատճառը՝ բաժանում:

Պարողները մոռցած էին օրերով ապրած իրենց հեւքը, յոգնութիւնը, պրկուած վիճակը եւ վազվզուքը: Չէին ուզեր, որ ելոյթները վերջանան եւ իրարմէ հեռանան:

«Գայիանէ» պարի դպրոցը յաջողած էր հանդիսատեսին յաջող եւ գեղեցիկ ելոյթ ներկայացնել, իսկ աշակերտներուն փոխանցել հայկական մշակոյթի միջոցաւ անմոռանալի հայկական ընկերային մթնոլորտ:

Վարձքը կատար բոլորին:

ՉԱՆԻ

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ 18-ՐԴ ՆԻՍՏԻՆ

Երկուշաբթի, 18 մայիս 2009-ի առաւօտուն գումարուեցաւ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հոգաբարձուներու խորհուրդի 18-րդ նիստը՝ նախագահութեամբ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեանի, Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան ընդունելութիւններու տան մէջ, Երեւան:

Ժողովին կը մասնակցէին Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ., Մեծի Տան Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա. վեհափառի ներկայացուցիչ՝ Սեպուհ արք. Սարգիսեան (առաջնորդ Թեհրանի հայոց թեմի), Սահմանադրական դատարանի նախագահը, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահն ու վարչապետը, եւ հիմնադրամի տեղական մարմիններու ներկայացուցիչներն ու հոգաբարձուներու խորհուրդի անդամները:

Հոգաբարձուներու խորհուրդը լսեց նախագահին խօսքը եւ ապա անցաւ օրակարգի քննարկման: Ժողովականները լսեցին հիմնադրամի գործադիր տնօրէնին զեկոյցը, վերստուգիչ յանձնախումբին եւ հաշուեքննիչ մարմինին զեկոյցները. այնուհետեւ ժողովականները լսեցին սփիւռքի նախարար Հրանուշ Յակոբեանի զեկոյցն ու հիմնադրամին հետ կապուած նոր ծրագիրները:

Ժողովական աշխատանքներու աւարտին նախագահը ժողովականներուն ընդհանուր գիծերու մէջ զեկուցեց հայ-թրքական եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան հետ կապուած յարաբերութիւններու եւ բանակցութիւններու մասին, անգամ մը եւս շեշտելով որ հայ-թրքական յարաբերութիւններուն մէջ առանց նախապայմաններու բանակցութիւններ ընթացք առած են:

Ժողովական աշխատանքներու կողքին, Սեպուհ սրբազանը նախագահին փոխանցեց վեհափառ հայրապետին ողջոյններն ու յաջողութեան լաւագոյն բարեմաղթութիւնները:

Երկուշաբթի երեկոյեան հայրապետական երկու աթոռներու կողմէ կեանքի կոչուած 1915-ի Ցեղասպանութեան զոհ գացած մէկ ու կէս միլիոն մեր նահատակներու սրբադասման յանձնախումբի երկու ատենապետներ՝ Եզնիկ արք. Պետրոսեան եւ Սեպուհ արք. Սարգիսեան հանդիպեցան Գարեգին Բ. կաթողիկոսին եւ միասնաբար նորին սրբութեան հետ քննարկեցին ապագայ իրենց աշխատանքային ծրագիրը: Սեպուհ սրբազանը յայտնեց, որ ինք այս մասին հեռաձայնային հաղորդակցութիւն ունեցած է Արամ Ա. կաթողիկոսին հետ:

Յետ աշխատանքներու քննարկման, որոշուեցաւ յանձնախումբին յաջորդ լիակատար նիստը գումարել Անթիլիասի մայրավանքին մէջ, 14-19 նոյեմբեր 2009-ին:

www.hamazkayin.com

ԱԶԳ. ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՔՈԼԵՁ ՄԱՅԻՍԵԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ

Այս տարի Մայիս 28-ի անկախութեան տօնակատարութիւնը Ազգ. Եղիշէ Մանուկեան վարժարանի մէջ տեղի ունեցաւ քանի մը հանգրուանով:

Արդարեւ, 27 մայիս 2009-ին վարժարանի երկրորդական բաժանմունքի աշակերտները Մայիս 28 տօնակատարեցին իւրայատուկ ձեւով:

Հիմնական ձեռնարկը **ռալի փէյփըրն** էր, սակայն նախքան այդ՝ 10-11-րդ դասարաններու աշակերտները բաժնուած էին խմբակներու, որոնք Աշակերտական խորհուրդին Հայ դատի խմբակի պատրաստած տեղեկութիւններ հետեւեալ նիւթերով՝ կամաւորական գունդերը, ճակատամարտները, հայկական դրօշն ու զինանշանը, դաշնագիրը՝ Պրեսթ Լիթովսքի, Սեւրը եւ Լոզան եւ Հանրապետութեան վարչածեւը փոխանցուեցան մնացեալներուն, որմէ ետք տեղի ունեցաւ **ռալի փէյփըրը**: Պէտք է նշել, որ աշակերտները նախապէս եռագոյններով, զինանշանով եւ ներկայ Հայաստանի քարտէսով զարդարած էին բակը, իսկ զբօսանքներուն հայրենասիրական ու ազգային երգերով կը ճոխացնէին մթնոլորտը:

Յիշենք նաեւ, որ խումբերը կը կրէին կամաւորական գունդերու հրամանատարներուն անունները: Ձեռնարկը ընթացաւ շատ խանդավառ մթնոլորտի մէջ:

Մայիս 29-ին, վարժարանի միջնակարգ բաժան-

մունքի աշակերտները ունեցան իրենց առանձին ձեռնարկը: «Մեր հայրենիք» քայլերգի երգեցողութենէն ետք, Է. դասարանէն Գարէն Սնըգճեան կատարեց բացման խօսքը, ուր շեշտը դրաւ նոր սերունդի հետապնդելիք եւ իրականացնելիք գործին վրայ, որ ազատ, անկախ եւ միացեալ Հայաստանի կերտումն է: Ապա անոնք դասարան առ դասարան ամփոփեցին ներկայացուցին օրուան նիւթին առնչուած, որմէ ետք դիտեցին տեսաերիզ մը Հայաստանի անկախութեան կերտման պատմականը ներկայացնող: Ապա օրուան բանախօս Անի Բագրատունի ներկայացուց օրուան պատգամը:

Ան իր խօսքով շեշտը դրաւ հայկական հողի ու անոր գոյութեան անհրաժեշտութեան վրայ՝ մատնանշելով, թէ 900 տարի մնացած ենք սելճուք, մոնկոլ-թաթար եւ օսմանցի թուրքերու տիրապետութեան տակ, պահած ենք մեր ինքնութիւնը, սակայն քարտէսի վրայ Հայաստանը չէ յիշուած այդքան երկար տարիներ, իսկ 1918 Մայիսի անկախութեան շնորհիւ Հայաստան կը սկսի նշուիլ աշխարհի քարտէսի վրայ եւ այդ նոյն քարտէսն է, որ տեղ կը գտնէ 21 սեպտեմբեր 1991-ի անկախութենէն ետք:

Ձեռնարկը վերջ գտաւ «Սարդարապատ» յաղթերգով՝ աշակերտներու երգեցողութեամբ:

Երրորդ հանգրուանով, Ա. - Չ. կարգերը ունեցան իրենց յատուկ մայիսեան ձեռնարկը: Բեմը զարդարող եռագոյնի, Սարդարապատի զանգակատան ու զոյգ արծիւներու հովանիին տակ, Հայաստանի Հանրապետութեան քայլերգը երգելէ ետք Դ. դասարանի աշակերտները երգեցին «Զարթի՛ր որդեակ» ու «Զարթի՛ր լաւ» երգերը:

Ապա յաջորդաբար բեմ բարձրացան Ա., Բ., Գ. դասարաններու աշակերտները, ներկայացնելու իրենց սորված հայրենասիրական արտասանութիւնները, որմէ ետք առաջին դասարանի աշակերտները կատարեցին 2 հայկական պարեր:

Յետոյ՝ աշակերտութիւնը դիտեց Մայիս 28-ի խորհուրդը փոխանցող խտասալիկ մը, ու Չ. դասարանի աշակերտները ասմունքեցին Ա. Ծառուկեանի «Թուղթ առ Երեւան»էն եռագոյնին նուիրուած հատուած մը:

Ձեռնարկը փակուեցաւ Ե. դասարանի կողմէ մեկնաբանուած «Սարդարապատ» յաղթերգով:

Ձեռնարկի աւարտին կատարուեցաւ զարգացման թերթիկներու վիճակահանութիւնը եւ իւրաքանչիւր դասարանէ բախտաւոր մը ստացաւ վարժարանի երգերու խտասալիկը:

Սրահէն ելքի պահուն իւրաքանչիւր աշակերտ ստացաւ եռագոյն դրօշակ մը:

ԹՂԹԱԿԻՑ

AZTAG MEDIA
www.aztagmedia.com

«ՅԱՏՈՒԿ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ . . .»

Շարունակուած 6րդ էջէն

Վրոյր Գալստեանի ինչպէս առաւել վաղ շրջանի, այնպէս եւ վերջին ստեղծագործութիւններում դժուար չէ նկատել համանմանութիւն լիակատար բացակայութիւնը ոչ միայն հայկական կերպարւեստում, այլեւ ընդհանրապէս նաեւ մեզ յայտնի արուեստի աշխարհում: Այստեղ առկայ է աղօտ վերյուշի անիշխանութեան կամ էլ նորարարութեան յայտնագործութիւններին մերձենալու ցանկութեան բացարձակ ժխտումը: Մեր բնութիւնից ծնունդ առած այս երեւոյթը բացառապէս անհատական է, որը չունի նախակարապետներ եւ բացառում է հետեւորդներին: Վրոյր Գալստեանի ստեղծագործութիւնն ինքնամփոփ է եւ այդպիսին էլ կը մնայ: Այստեղից էլ հետեւում է եւ շատ գործընթացների բնականոն չհասկացուածութիւնը, որոնք անընդհատ զարգացում էին ապրում եւ կերպարանափոխւում: Նմանութեան բացակայութիւնը յանգեցնում է տարակուսանքի, համեմատութիւնների բացակայութիւնն անակնկալի է բերում, բանավէճերի կամ ժխտման տեղիք տալիս եւ, միայն հազուագիւտ դէպքերում հիացմունք առաջացնում: Ակնյայտ է, որ դիտորդը պէտք է ունենայ որոշակի երեւակայութիւն կամ էլ, ծայրայեղ դէպքում, վստահութիւն արարչի նկատմամբ եւ նրա նկրտումների բարդ աշխարհին մերձենալու ցանկութիւն: Մեր ժամանակակիցը, Վրոյր Գալստեանը, եզակի, կատարեալ առեղծուածային անձնաւորութիւն էր, բարդ նկարիչ, որի ստեղծագործութիւնների ընկալումը կարիք ունի ոչ այնքան դիտորդի տեսական պատրաստուածութեան, որքան զգացողութեան բաց կափոյրների, հերթական անընկալունակութեան անխոցելի վահանի յետեւում չթաքնուելու պատրաստակամութեան եւ ըմբռնելու, որ արուեստում չեն կարող լինել քարացած շրջանակներ: Մենք գործ ունենք գեղանկարչութեան այն հազուագիւտ տեսակի հետ, որի գաղտնիքը կը բացայայտի ժամանակը: Վրոյր Գալստեանի ստեղծագործութիւնը զարգացում ապրեց մինչեւ այն պահը, քանի դեռ նա վրձինը ձեռքն էր վերցնում: Այստեղ կարիք չկայ գուշակութիւններ անելու, կանխատեսումները հիմնւում են նրա ստեղծագործութեան իրողութեան վրայ: Ի զուր չէ, որ մեծն Սարեանը նրան որակել է որպէս «յատուկ ուշադրութեան արժանի երեւոյթ»:

1982-2004

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնլի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Բիւզանդ Գէորգեան իր եղբօր՝ Մանաս Գէորգեանի մահուան յիշատակին ԼՕԽ-ի Շրջանային վարչութեան կը նուիրէ 1,000,000 լ. ոսկի:

365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ՝ ՔԱՀԼ-Ի ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՑԻՆ

Տիկին Սօսի Թորթեան 3 յունիսին կը ստանձնէ օրուան մը ճաշի ծախսը՝ 300 ամ. տոլարով:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ...

Շարունակուած 5րդ էջէն

Մուսթաքպալ հոսանքի ընտրացանկ.

■ Ահմետ Ֆաթֆաթ (սիւննի),

■ Քասեմ Ապտէլ Ազիզ (սիւննի),

■ Հաշեմ Ալամէտտին (սիւննի):

ԱՔՔԱՐԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 7 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 3 սիւննի, 1 մարոնի, 2 յոյն ուղղափառ եւ 1 ալաուի:

Մուսթաքպալ հոսանքի ընտրացանկ.

■ Խալետ Տահեր (սիւննի),

■ Մույին Մերեհպի (սիւննի),

■ Խալետ Ջահրաման (սիւննի),

■ Ռիատ Ռահհալ (յոյն ուղղափառ),

■ Նիտալ Թոհմէ (յոյն ուղղափառ),

■ Հատի Հըպէյշ (մարոնի),

■ Խըտըր Հապիպ (ալաուի):

Ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու ընտրացանկ.

■ Ուաժիհ Պաարինի (սիւննի),

■ Մոհամետ Եհիա (սիւննի),

■ Սէուտ Ահմետ Եուսեֆ (սիւննի),

■ Քարիմ Ռասի (յոյն ուղղափառ),

■ Ժոզեֆ Շահտա (յոյն ուղղափառ),

■ Միխայէլ Տահեր (մարոնի),

■ Մուսթաֆա Հիւսէյն (ալաուի):

ՁՂՐԹԱՅԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 3 մարոնի:

Սլէյման Ֆրենժիէի Ձղարթայի ընտրացանկ.

■ Սլէյման Ֆրենժիէ (մարոնի),

■ Ըսթֆեն Տուէյհի (մարոնի),

■ Սելիմ Քարամ (մարոնի):

Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերու Ձղարթա - Չաուիէի ընտրացանկ.

■ Միշել Մուաուատ (մարոնի),

■ Եուսեֆ Տուէյհի (մարոնի),

■ Ժաուատ Պուլոս (մարոնի):

ՔՈՒՐԱՅԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 3 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 3 յոյն ուղղափառ:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■ Ժորժ Աթալլա (յոյն ուղղափառ),

■ Ֆայէզ Ղոսըն (յոյն ուղղափառ),

■ Սելիմ Սաատէ (յոյն ուղղափառ):

Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերու ընտրացանկ.

■ Ֆարիտ Մքարի (յոյն ուղղափառ),

■ Նիքոլա Ղոսըն (յոյն ուղղափառ),

■ Ֆարիտ Հապիպ (յոյն ուղղափառ):

ՊՇԱՐՐԷԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 2 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 մարոնի:

Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան ընտրացանկ.

■ Սթրիտա Ժահժահ (մարոնի),

■ Էլի Քէյրուզ (մարոնի):

Անկախներու ընտրացանկ.

■ Ժըպրան Թոք (մարոնի),

■ Միշել Մաթթա (մարոնի):

ՊԱԹՐՈՒՆԻ ԸՆՏՐԱՇՐՋԱՆ

Այս ընտրաշրջանին մէջ կան 2 ներկայացուցիչներու աթոռներ, որոնք բաժնուած են հետեւեալ ձեւով. 2 մարոնի:

Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերու ընտրացանկ.

■ Պութրոս Հարպ (մարոնի),

■ Անթուան Ջահրա (մարոնի):

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ընտրացանկ.

■ Ժըպրան Պասիլ (մարոնի),

■ Ֆայէք Եունես (մարոնի):

ՋՄՄԱՌՈՒ ՈՒԽՏԻ ՕՐ

Շարունակուած 3րդ էջէն

Պատարագի աւարտին հաւատացեալները հետեւելով թափօրին ուղղուեցան վանքին դահլիճը իրենց շնորհաւորութիւնները փոխանցելու համար ամենապատիւ հոգեւոր տիրոջ, Ջմմառու վարչական հայրերուն եւ վարդապետներուն:

Յետմիջօրէի ժամը 3:00-ին հաւատացեալ ժողովուրդը այցելեց մայրավանքի ազգային-եկեղեցական թանգարանը, ապա ժամը 4:00-ին տեղի ունեցաւ Ս. Վարդարանի աղօթք նախագահութեամբ վանքի վանահայր Միքայէլ Թ. Ծ. վրդ. Մուրատեանի:

ՄԱՐԱՇԻ ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ ՃԱՇԵՐՈՒ ԵՒ . . .

Շարունակուած 3րդ էջէն

Արդարեւ, յետմիջօրէի ժամը 3:30-էն սկսեալ, շրջափակը լեցուած էր այցելուներով, որոնք կանուխ ժամերէն եկած էին համտեսելու զանազան տեսակի աւանդական ուտելիքները, նմուշներ գնելու Մարաշի աւանդական եւ արժէքաւոր ձեռագործներէն, ինչպէս նաեւ համտեսելու եւ գնելու հայկական գինին եւ քոնեաքը:

Հարկ է նշել, որ իր հիմնադրութենէն ի վեր, Մարաշի հայրենակցական միութիւնը կը ծգտի հայրենակիցներուն միտքին եւ սիրտին մէջ միշտ վառ պահել տոհմային ժառանգութիւնները շեշտը դնելով զաւոնօք պահպանելու եւ յաւերժացնելու գրաւականին վրայ: Այս նախաձեռնութիւնը իր տեսակին մէջ առաջինն էր, որ կազմակերպուած էր միութեան կողմէ:

Օրուան հաղորդավարն էր ընկերային յանձնախումբի անդամ Կարօ Փամպուքեան: Ան ներկայներուն բարի գալուստ մաղթելէ ետք յայտնեց, որ օրուան ընթացքին պիտի գործադրուի գեղարուեստական յայտագիր կատարողութեամբ «Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտանոցի աշակերտներուն, Հայ աւետարանական Շամլեան-Թաթիկեան վարժարանի «Սիփան» պարախումբին (պարուսոյց Քարինա Ալեքսանդրեան) եւ երգչուհի Գարմէն Աճեմեանի:

Միութեան վարչութեան ատենապետ Ժան Մոմճեան խօսք առնելով ողջունեց ներկաները հաստատելով, թէ իբրեւ ժառանգորդները մարաշցի իրենց պապերուն, պարտականութիւն ունին վառ պահելու անոնց յիշատակը եւ հերթական նախաձեռնութիւններով ու ձեռնարկներով յաւերժացնելու անոնցմէ հասած աւանդութիւնները: Ան նկատել տուաւ, որ ցուցադրուած ձեռագործներն ու ճաշի նմուշները ամբողջական ըլլալու յաւակնութիւնը չունին եւ պարզապէս նմուշներ են, որոնք պէտք է պահուին, եւ եթէ իրենք թերանան իրենց յանձնառութեան մէջ, պիտի դառնան առանց անցեալի ժողովուրդ մը եւ իրենց յիշողութիւնը պիտի դատապարտեն մոռացութեան:

«Իբրեւ հետեւորդներ մեր նախահայրերուն, միշտ հաւատարիմ մնանք անոնցմէ մեզի փոխանցուած աւանդին եւ փաստենք, որ մենք անոնց արժանաւոր յաջորդներն ենք», եզրափակեց Ժան Մոմճեան:

Այնուհետեւ խանդավառ մթնոլորտի մէջ գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիրը, որուն վերջին բաժինով երգիչ Մանուկ Մինասեան եւ երգչուհի Գարմէն Աճեմեան զուգերգ մը ներկայացուցին:

ԱՂԹԱՄԱՐ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ գործակցութեամբ POLO TRAVEL-ի

ԻՄ ԱՆՈՒՇ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԵՋԱԿԻ 2 ՇՐՋԱՊՏՈՅՏՆԵՐԸ

ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ԱՐՑԱԽ

4-10 ՅՈՒԼԻՍ ԵՒ 9-15-22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

EXTRA FULL BOARD

ՈՒՂԻՂԸ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ

ԱԽԹԱՄԱՐԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Շրջապտոյտի առաջնորդ՝ ՕՆՆԻԿ ԳԱՆԹԱՐՃԵԱՆ

Դիմել խնդրոյ Kantardjian High Store: Հեռ: 01/260850 - 70/849100 եւ POLO TRAVEL - 01/244042 Արաքս փողոցի մուտքի դիմաց

RADIO VOICE OF VAN

Listen LIVE

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

www.voiceofvan.net

Real Player is required to listen live. Download it for FREE

FM: 94.7 MHz 95.0 MHz

«ՄՀԵՐ ՋՈՒԼՀԱԾԵԱՆ» ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՇԱՐԱԴՐԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆՔ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Եօթներորդ տարին ըլլալով՝ լիբանանահայ նահատակ ազատամարտիկ Մհեր Ջուլհաճեանի յիշատակին նուիրուած միջնակարգ եւ երկրորդական վարժարաններու աշակերտական շարադրական մրցանքը տեղի ունեցաւ շաբաթ, 28 փետրուար 2009-ին, Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճին մէջ՝ մասնակցութեամբ 70 աշակերտ-աշակերտուհիներու:

Նահատակ ազատամարտիկի ընտանեկան պարագաներուն եւ Ազգային իշխանութեան Ուսումնական խորհուրդին միացեալ ձիգերով հաստատուած միջդպրոցական «Մհեր Ջուլհաճեան» շարադրական մրցանքը այս տարի եւս արժանացաւ լիբանանահայ վարժարաններու տնօրէնութիւններուն բարձր գնահատանքին:

Ստորեւ կը ներկայացնենք մրցանակաւոր աշակերտներուն անունները.

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ

●Ա. ՄՐՑԱՆԱԿ
ՅԱԿՈԲ ԳԱՐՏԱԷԵԱՆ — Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանք

●Բ. ՄՐՑԱՆԱԿ
ԼՈՒՍԻՆ ԳԱՓԼԱՆԵԱՆ — Ազգ. Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճ

●Գ. ՄՐՑԱՆԱԿ
ԱՐԵՒԻԿ ՓԱՓԱԶԵԱՆ — Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարան

●ԲԱՐՁՐ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ
ՎԵՐԱ ԹԱՒՈՒԷՃԵԱՆ — Վահան Թէքէեան վարժարան
ՀԵՐԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ — Հայ կաթողիկէ Հարպոյեան վարժարան
ՆՈՒՒԱՐԴ ՄԱԶԱԼԵԱՆ — Վահան Թէքէեան վարժարան
ԽԱԺԱԿ ԹԱՊԱԼԵԱՆ — Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարան

●ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ
ՅԱԿՈԲ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ — ՀԲԸՄ Դարուհի-Յովակիմեան վարժարան
ՀՐԱՅՐ ՏԱՂԼԵԱՆ — Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանք
ՄԱՐԻԱ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ — Հայ աւետարանական կեդրոնական բարձրագոյն վարժարան
ՍԱՆՏՐԱ ՉԷՕԼՄԷՔԵԱՆ — Հայ կաթողիկէ Մեսրոպեան բարձրագոյն վարժարան
ԲԱԼԻԿ ՉԷՕՐԷՃԵԱՆ — Ազգ. Եղիշէ Մանուկեան քոլեճ

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵՐ

●Ա. ՄՐՑԱՆԱԿ
ՍԱՄՈՒԷԼ ԼԱԽՈՅԵԱՆ — Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանք

●Բ. ՄՐՑԱՆԱԿ
ՄՈՒՐԱՏ ՉՈՐՊԱՃԵԱՆ — Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանք

●Գ. ՄՐՑԱՆԱԿ
ԱՔԱՍԻԱ ՓՈՒԼԱՏԵԱՆ — Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարան

●ԲԱՐՁՐ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ
ՍԵՐԺ ԹԻՆՔՃԵԱՆ — Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանք
ՀՐԱԿ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ — Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարան
ՄԱՐԻԱ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ — Ազգ. Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճ
ՌԻԹԱ ՎԱՐԴԱՆ — Հայ աւետարանական Շամլեան-Թաթիկեան վարժարան

●ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ
ՓԱԹԻԼ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ — Ազգ. Ե. Մանուկեան վարժարան
ՆԱՅԻՐԻ ՇՈՐՃԵԱՆ — ՀԲԸՄ Դարուհի-Յովակիմեան վարժարան

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԼՕԽ-Ի ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

7 յունիսին տեղի ունենալիք երեսփոխանական ընտրութիւնները մեծ նշանակութիւն ունին Լիբանանի եւ յատկապէս լիբանանահայութեան համար:

Այս առիթով մեծ թիւով ՀՕՄ-ական ընկերուհիներ կը գտնուին Լիբանան:

«Միութիւնը զօրութիւն է» կարգախօսէն մեկնած՝ ԼՕԽ-ի Շրջանային վարչութիւնը կը ձեռնարկէ ՀՕՄ-ական ընկերուհիներու ծանօթացում-հաւաքի մը, 10 յունիս 2009-ին, առաւօտեան ժամը 10:00-ին, «Աղբալեան-ՀԸԸՄ» մարզամշակութային համալիրին մէջ:

Մեր ընկերուհիներուն ներկայութիւնը փափաքելի է:

ԼՕԽ-Ի ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»

ՊԷՅՐՈՒԹ, ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՊԵՔԱԱ՝ 94.7 FM
ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ, ՀԻՒՍԻՍ՝ 95 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ

www.voiceofvan.net

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ՁՕՐԱՒՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER

AFHIL ԱՖՀԻԼ

Home Medical Equipment Services

AFIL HEALTH CLUB

P.T.S. AMBULANCE ՍԱՀԿ

AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT

UNIVERSITY FUND

AFHIL Mednet Network Clinics

«... ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ»

Շարունակուած 6րդ էջէն

ոչ միայն ազգագրական մանրամասների ճշգրտութեան, այլեւ չքնաղ քաղաքի մթնոլորտի ոչ սովորական սեւ-արծաթաւուն գունապատկերի օգնութեամբ: Կտաւների գունային մթնոլորտի խստութիւնը, խտացումը նոյնպէս բխում է զգացողութիւններից, յուշերից, թրծուած քարերի վրայ հանգչող, տակը խարոյկի մրից սեւացաւ կաթսայ, սեւ ֆայտոններ, պատկառելի գիւմրեցիների սեւ զգեստներ, գօտեւորուած մթնած, թոյլ առկայծող արծաթով եւ, վերջապէս, հոյակապ տներ՝ կառուցուած սեւ տուֆից եւ զարդարուած հարուստ քանդականախշերով: Այսպիսին է ներկայացնում մեզ Գիւմրին Յակոբ Անանիկեանը: Այսպիսին ենք տեսնում նրա հայրենի քաղաքը բազմաթիւ կտաւներում եւ չենք կարող չընդունել, չսիրել անկեղծօրէն այդ սրտամօտ արծակ բանաստեղծութիւնները՝ համեմուած յուշերի աշխարհին այնքան բնորոշ հումորի ու թախծի երանգներով:

Յակոբ Անանիկեան արուեստում արժէքաւորն այն է, որ նա արդիւնքը չէ, այլ նկարիչների ստեղծածի վերաբերեալ ունեցած տեղեկութեան: Արուեստագէտն իր կտաւներում անդրադարձրել է այն, ինչը զգացել է, իմացել ինքը, անձամբ, այն ինչը կապուած է հարազատ ժողովրդի ոչ հեռաւոր անցեալի հետ: Հէնց սա է, որ օգնել է նկարչին եղած գնալ առանց «ռեպլիկների» ու «մէջբերումների», ստեղծել իր անհատական, անխառն աշխարհը:

Բարի մարդը միշտ շռայլօրէն բաժանում է իր ունեցածը: Երկար տարիներ Յակոբ Անանիկեանը իր ժամանակն ու գիտելիքները նուիրել է նկարիչների պատրաստմանը: Նրա աշակերտն են եղել այնպիսի արուեստագէտներ, ինչպիսիք են Յովհաննէս Մինասեանը, Ռաֆայէլ Աթոյեանը, Էդուարդ Արծրունեանը, Աշոտ Մելքոնեանը, Էդմոն Չաքարեանը: Նա է առաջին ներկերը նուիրել Մինաս Աւետիսեանին ու բարի նկարչական ճանապարհ մաղթել:

Եւ մինչեւ իր կեանքի վերջին օրերը, նա իր տաղանդաւոր ստեղծագործա-աշխատանքին զուգընթաց, ուսուցանել է պատանիներին ու աղջիկներին՝ ներարկելով նրանց սէր դէպի աշխարհում ամենասքանչելի եւ դժուարին մասնագիտութիւններից մէկի՝ նկարչի մասնագիտութեան նկատմամբ:

Իսկ հաւատ դէպի մանկավարժը ներշնչել են նրա բազմաթիւ կտաւները՝ յագեցուած մարդու նկարչի եւ մանկավարժի լաւագոյն յատկութիւններով:

(Յապաւուած)

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»Ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.-

(01)258526, (01)260115 եւ (01)241274:

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Պէտք է մղում տաք ձեր գործունէութեան. անգամ մը, որ գործի անցնիք, պիտի իրագործէք բազմատեսակ պարտականութիւններ: Օրը յաջող է:

ՅՈՒԼ (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Սէրը պիտի դասաւորէ եւ նոր կշռոյթ մը տայ ձեր կեանքին: Պիտի կարենաք շատ լաւ ձեւով հետեւիլ ստեղծուած կացութեան բոլոր շարժումներուն:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Եթէ առեւտուրի գործ մը ունիք կամ անշարժ կալուածի մը վերաբերող հարց ունիք, ուշադիր եղէք, ձեր աչքերը տասը բացէք, որպէսզի չվնասէք: Արթուն եղէք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Պիտի երթաք քաղաք մը, զոր չէք տեսած: Ներկայիս կը պատրաստուիք այդ ճամբորդութեան, ամէն ինչ պիտի ընթանայ առանց որեւէ արգելքի կամ դժուարութեան: Պիտի օգտուիք:

ԱՌԻՒԾ (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Վճարում մը ունիք կատարելիք, քիչ մը բարձր գումարով: Ասիկա առիթ մը պիտի ըլլայ հասկնալու նման հարցերու ճիշդն ու սխալը: Փորձառութիւն մը պիտի շահիք պարզապէս:

ԿՈՅՍ (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Պիտի կատարէք գործեր, ըստ ձեր ճաշակին, նաեւ ըստ եղանակի յարմարութեան: Գոհ պիտի մնաք ձեր որոշումներուն կատարուած ըլլալուն համար:

ԿՇԻՌԱ (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*

Ձեր ազատ ժամերուն ձեռնածալ մի նստիք, որովհետեւ կատարելիք շատ գործեր ունիք: Չեզի կը թելադրուի հետամուտ ըլլալ ձեր գործերուն ամբողջացման:

ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Կարգ մը բարեկամներ ձեզի խրատ պիտի տան գործելու ճիշդը: Այս խրատները եւ միտքերը օգտակար պիտի ըլլան ձեզի եւ ձեզ պիտի մղեն կատարելու յարմար գործեր եւ պարտականութիւններ:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Պէտք է որ կատարէք կարգ մը զոհողութիւններ, ձեր աշխատանքները կանոնաւորելու եւ ճիշդ ճամբուն մէջ մտնելու համար: Խոհեմ եղէք:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Ջօրաւոր հետաքրքրութիւն պիտի ունենաք հասկնալու համար արուեստի վերաբերեալ տեղեկութիւններ, որոնք ձեր գիտցածէն տարբեր բաներ են:

ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

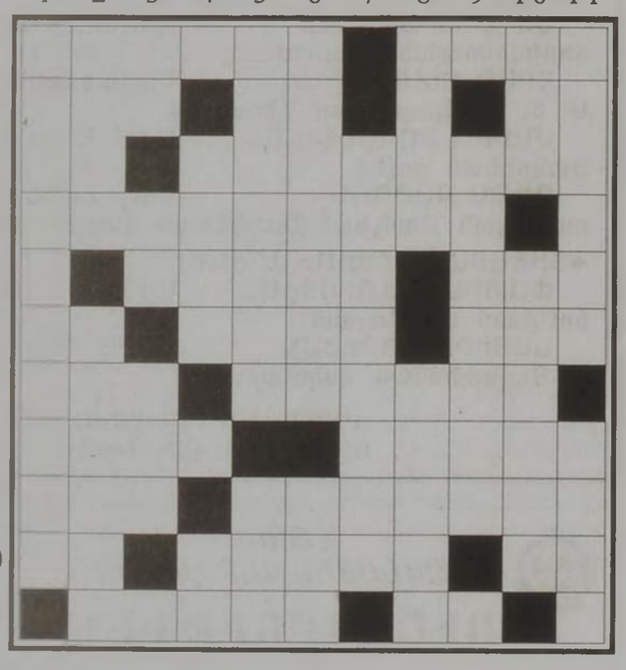
Այս ամիս մասնաւորաբար պէտք է մտածէք խնայասիրութեան մասին: Դրամին կարեւորութիւնը եւ անհրաժեշտութիւնը ձեզ պիտի մղէ ըլլալու ուշադիր այս մարգին մէջ:

ՁՈՒԿ (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Պէտք է խուսափիք վէճերէ. կրնաք ձեր բերնէն դուրս հանել այնպիսի խօսքեր, որոնց համար աւելի պիտի զղջաք. Զսպեցէք ձեր լեզուն. Աւելի լաւ է ծաղկամանը կոտրելու առաջքը առնել, քան գայն շինելու համար չարչարուիլ:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7197

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

		6				4		
1			4		3		6	
7				8				5
	2			4			7	
		7	5		9	2		
	8			7			1	
3				6				2
	1		2		4			8
		5				9		

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Հայկ Նահապետի հայրը - Ողորմած:
2. Որսի կենդանի - Կրկնուած բաղաձայններ - Զայնանիշ:
3. Սպաներէն այո՛ - Տարգալի, հովուական պարկ:
4. Տհաս խաղողի հոյլ:
5. Կոթնի՛ր - Ճպոտ, գաւազանիկ:
6. Ածականակերտ մասնիկ - Ձիու կոնակ - Իգական անուն:
7. Ամէնէն առաջ - Վարժութիւն:
8. Արդարեւ - Գեղատեսիլ տերեւներով բոյս:
9. Մայրենի անունդ - Խայտառակել:
10. Ֆրանսական գետ - Սերօ Խանպադեանի ծննդավայրը - Արական օտար անուն:
11. Պոլսահայ մեծատուն - Լծորդութիւն:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Յունաստանի քաղաքներէն:
2. Բրինձ - Մաքուր (հակ.):
3. Այբուբենէն - Հոլովակերտ մասնիկ - Հիւանդոտ:
4. Ծուխ արձակեն - Կոնաբեր ծառ:
5. Տոհմիկ, ազնուական - Կոծախուր:
6. Արգանակ - Գեղեցիկ նահապետը:
7. Լիբանանեան մականուն մը:
8. Ռեմոն, արբոն - Թենիսմէն՝ Անտրէ:
9. Ծիր, պարունակ:
10. Եպիսկոպոսական գաւազան - Ինքնաբոյս:
11. Արքունական կարմիր կգեստ - Ծեփուկ:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծագրութիւնը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը գետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներուն իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն *մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ոչ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժիններուն մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ գետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7196

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

7	9	3	8	6	1	5	4	2
4	6	5	3	2	9	1	8	7
8	2	1	7	5	4	6	9	3
5	4	2	1	9	8	3	7	6
9	8	7	6	3	5	4	2	1
1	3	6	4	7	2	8	5	9
2	7	8	5	1	3	9	6	4
3	5	9	2	4	6	7	1	8
6	1	4	9	8	7	2	3	5

1959 -2009 — 50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՔ — 1 Յունիս

ՎԱՐՁՔԴ ԿԱՏԱՐ «ՍԻՈՆ» ԱՄՍԱԳԻՐ...

«Սիոն»՝ պաշտօնական օրկանը Երուսաղէմի հայ պատրիարքութեան, իր 1959 մարտ-ապրիլի միացեալ թիւով կ'անդրադառնայ ապրիլեան եղեռնին, «Որպէսզի չըլլայ, թէ մոռնանք» խորագրին տակ:

Եղե՞ռնը դատապարտելու համար:

Եղեռնագո՞րծը դատապարտելու համար:

Ո՛չ: Այլ ըսելու համար սա տեսակ բաներ:

«Յիսուն եւ աւելի տարիներ առաջ, մեզմէ ոմանք նախապատրաստեցին, անգիտակցաբար, մեր ֆիզիքական տարագրութիւնը, անխոհեմ շարժումներով, ելոյթներով եւ յայտարարութիւններով:

«... Պատմութիւնը փաստեց ի գին մեր բնաջնջման վտանգին, թէ որդեգրուած ուղղութիւնը, կիրարկուած միջոցները, սրբազան եւ մեծ դատի մը մօտեցումը եւ ձեռնումի կերպերը սխալ էին:

«... Կ'անդրադառնա՞նք, թէ լսող օտարներ ինչ զգուանք եւ արհամարհանք կը զգան իրենց իսկ ցեղը եւ եղբայրները սեւացնող յայտարարութեանց հեղինակներուն նկատմամբ, մանաւանդ երբ օրհնուած են անոնք բարձրաստիճան եկեղեցականի պատմուճաններով...:

«... Սեւացրէ՛ք, սեւացրէ՛ք, մի բան կը մնայ»: Կը սխալին այսպէս խորհողները. մի բան չի մնար, երկու բան կը մնայ. մին՝ արհամարհանքի եւ դատապարտութեան անջնջելի խարանը ճակտին անոնց, որոնք կը սեւցընեն. երկրորդ՝ լուսապսակը գլուխներուն շուրջ անոնց, որոնք «կը սեւնան»:

«ՍԻՈՆ», որ կը հրատարակուի իբրեւ կրօնական, գրական եւ բանասիրական ամսագիր, եւ որ, ինչպէս ըսինք, պաշտօնական օրկանն է Երուսաղէմի հայ պատրիարքութեան, խմբագրական կամ խմբագրական նոթ կը գրէ Հայկ. եղեռնի մասին, եւ փոխանակ զոհարարը դատապարտելու, զո՛հը կը դատապարտէ:

Չոհերը, կ'ըսէ կամ ըսել կ'ուզէ կրօնական ամսագիրը, «անխոհեմ շարժումներ» ըրին, ատոր համար ալ ջարդուեցան: Եթէ «անխոհեմ շարժումները չըլլային, չէին ջարդուեր:

Ընթերցողը պիտի հարցնէ իրաւամբ, թէ ի՞նչ «անխոհեմ շարժումներ»ու մասին է խօսքը, կամ թէ՝ նման «շարժումներ ընողները ինչպէս չընողներն ալ պէ՞տք է ջարդուէին անպատճառ:

«ՍԻՈՆ» կ'անդրադառնայ նաեւ իրենց իսկ ցեղը եւ եղբայրները սեւացընող յայտարարութեանց հեղինակներուն: Մարդ կը շուարի կը մնայ, երբ կը մտածէ, թէ այս... հեղինակնե՞րն էին ջարդուողները կամ թէ ի՞նչ կապ կայ ասոնց եւ ապրիլեան եղեռնի զոհերուն միջեւ:

Արդեօք կրօնական ամսագիրը կ'ուզէ ըսել, թէ «իրենց եղբայրները սեւացնող յայտարարութեանց հեղինակնե՞րն» ալ արժանի են ջարդուելու եւ իր խօսքը հրաւէ՞ր մըն է նոր ապրիլեան եղեռն մը կազմակերպելու:

Եղուսաղէմի հայ պատրիարքութեան պաշտօնաթերթը ի՛նչ ըսել կ'ուզէ վերջապէս եւ որո՞ւ կամ որո՞նց կ'ակնարկէ իր «սեւացրէք»ներով: Կը թուի, թէ յօդուածագիրը անպատճառ կ'ուզէ իր գլխուն ալ «լուսապսակ» մը դնել: Թո՛ղ դնէ ուրեմն:

Բայց շատ աւելի պատկերազարդ է ամսագրին եզրակացութիւնը, որ ահաւասիկ:

«Այս, որպէսզի չըլլայ, թէ մոռնանք պատմութեան մեզի բազմիցս կրկնած դասը, կը դնենք յաջորդ էջին վրայ յուշարար պատկերացումը հայ ժողովուրդի դէմ գործուած աններելի ոճիրին, որուն մէջ որքան դատապարտելի են գործադրող հրէշային ձեռքերը, նոյնքան պախարակելի են պատրուակ տուող արկածախնդիր անձերը»:

Այս եզրակացութիւնը իրաւամբ «պճնուած է բարձրաստիճան եկեղեցականի սեւ պատմուճանով»:

Ահա՝ ուրեմն «սեւ պատմուճանաւոր» մը, որ Մեծ եղեռնի մասին բան մը կը գրէ եւ նոյն գծին վրայ կը դնէ. նոյն յանցանքով արատաւոր կը նկատէ թէ՛ Եղեռնը գործող «հրէշային ձեռքերը» եւ թէ՛ այն միւսները, որոնք «արկածախնդիր անձեր» են եղեր:

Քիչ կը մնայ, որ «պատմուճանաւոր»ը ըսէ նաեւ, թէ երկրորդները («արկածախնդիր»ները) աւելի շատ դատապարտելի են, քան՝ առաջինները («հրէշային ձեռքերը»):

Այսօր չէ ըսած, վախցած է ըսելու, վաղը հաւանաբար այդ ալ պիտի ըսէ.

Հաւանաբա՞ր. ո՛չ, վստահօրէն:

Այս մէկն ալ մենք պիտի չմոռնանք:

Թուրքը կրնայ ուրախ ըլլալ, որ մեր սեւ ու ճերմակ «պատմուճանաւոր»ները ապրիլեան եղեռնի պատասխանատուութիւնը իր ուսերուն վրայէն առած եւ դրած են «արկածախնդիր անձեր»ու ուսերուն վրայ...

Վարձքդ կատար, «Սիոն» ամսագիր:

«ՅՈՒՍԱԲԵՐ»

ԸՆԿ. ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ ԽՕՍԵՑԱՒ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՌԱՏԻՈԿԱՅԱՆԷՆ

Նիւ Եորքէն կը գրեն մեզի.-

Ուաշինկթընէն եւ Ուիլմինկթընէն ետք, ընկ. Հ. Պալեան մայիսի 14-ին եկաւ Նիւ Եորք, ուր, եկեղեցւոյ մէջ, երկու ժամ տեւող դասախօսութիւն մը տուաւ: Ընկ. Յ. Խաշմանեան ներկայացուց դասախօսը, ապա հրաւիրեց զայն զեկուցելու Միջին Արեւելքի ու մասնաւորաբար Լիբանանի ազգային կեանքի մասին: Ընկ. Պալեան մանրամասնօրէն ներկայացուց հայութեան կեանքը այս գաղութներուն մէջ եւ պատասխանեց այս առիթով իրեն ուղղուած բազմաթիւ հարցումներու:

16 մայիսի շաբաթ օր, ընկ. Հ. Պալեան տպաւորիչ կերպով խօսեցաւ Նիւ Եորքի «Հայ ձայն» ռատիոկայանէն՝ պարզելով Բարեգործականի հայավնաս գործունէութիւնը Միջին Արեւելքի հայկական գաղութներուն մէջ: Խօսեցաւ նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան հետ կապուած այժմէական հարցերու շուրջ:

Ընկ. Հ. Պալեան Նիւ Եորքէն անցաւ Սիրաքիւզ:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, **ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:**

ՄԱՀԱՋԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 1 ՅՈՒՆԻՍ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
22°C	28°C	28°C	30°C	28°C	221°C

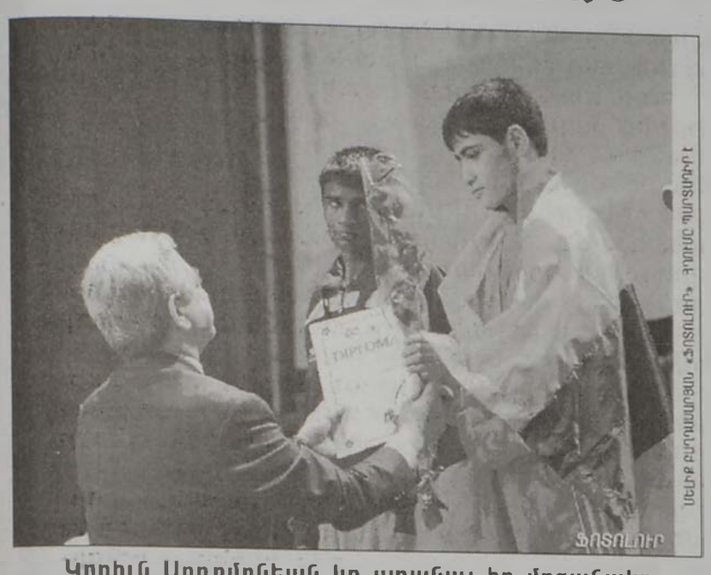
ՄԱՍՍԱՄԲ ԱՍՊՈՏ — *ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ*

ՑԵՐԵԿ՝ 28°C — ԳԻՇԵՐ՝ 22°C

ԽՈՆԱՐՈՒԹԻՒՆ՝ 55% — 66%

ԿՌՓԱՄԱՐՏ. ԱՇԽԱՐՀԻ ՊԱՏԱՆԻՆԵՐՈՒ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

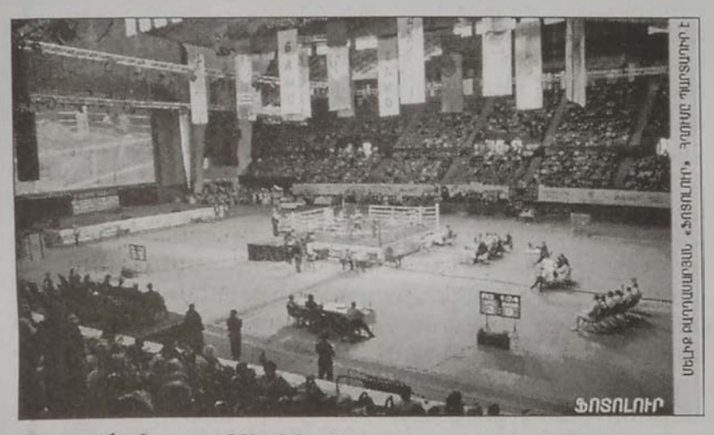
ԿՈՐԻՒՆ ՍՈՂՈՄՈՆԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆ

Կորիւն Սողոմոնեան կը ստանայ իր մրցանակը

Երեւանի Մարզահամերգային համալիրին մէջ տեղի ունեցող աշխարհի պատանիներու կռփամարտի ախոյեանութիւնը կը մօտենայ իր աւարտին նկատի ունենալով, որ տեղի կ՚ունենան աւարտական հանգըրուանի ճակատումները:

Շաբաթ, 30 մայիսին տեղի ունեցած մրցումներուն, Կորիւն Սողոմոնեան հանդիսացաւ աշխարհի ախոյեան, երբ 46 քգ դասակարգի մրցումներուն պարտութեան մատնեց իր հնդիկ մրցակիցը Սանթիփին:

Ճակատումներէն ընդհանուր տեսարան մը

Նշենք, որ Սողոմոնեան իր մրցանակը ստացաւ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանէն:

54 քգ դասակարգի մրցումներուն, թէեւ Ջոնիկ Տոնոյեան հասաւ աւարտական հանգրուան, սակայն պարտուեցաւ քուպացի իր մրցակիցէն էռնեսթօ Վալտեսէն, եւ այսպիսով բաւականացաւ արծաթ մետալով:

Նշենք, որ Հայաստան շահեցաւ չորս պրոնզ մետալներ եւս:

60 քգ դասակարգին մէջ, Արթուր Քաջոյեան բաւականացաւ պրոնզ մետալով: Իր կարգին, Գոռ Մարգարեան (80 քգ եւ վեր) տիրացաւ պրոնզ մետալին:

ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ԼԷՅՔԸ՞ՐԶ, ԹԷ՞ ՄԵՃԻՔ...

Էն. Պի. Էյ.ի պասքեթպոլի ախոյեանութեան Արեւելեան եւ Արեւմտեան շրջանի աւարտական հանգըրուանի ճակատումները հասան իրենց աւարտին եւ իրաքանչիւր շրջան ունեցաւ իր ախոյեանը: Լոս Անճելըս Լէյքըրզ հանդիսացաւ Արեւմտեան շրջանի ախոյեան, իսկ Օրլանտօ Մեճիք Արեւելեան շրջանի: Անոնք երկուքն ալ վեցերորդ մրցումին կերտեցին իրենց այդ յաղթանակը, որուն շնորհիւ 4-2 արդիւնքով յառաջացան իրենց մրցակիցներուն վրայ: Իր կատարած վերջին մրցումին, Լէյքըրզ 119-92 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Տենվըր Նակեթցը, իսկ Մեճիք Քլիվլենտ Քաւալիրզը (103-90):

Լէյքըրզի մարզիկ Քոպի Պրայընք նշանակեց 35 կէտ, իսկ Մեճիքի մարզիկ Տուայթ Հաուըրտ 40 կէտ:

Նշենք, որ Լէյքըրզ - Մեճիք աւարտական առաջին մրցումը տեղի պիտի ունենայ ուրբաթ, 5 յունիսին, Լոս Անճելըսի մէջ:

ԹԵՆԻՍ. «ՌՈԼԱՆ ԿԱՐՈՍ»

ՌԱՖԱՅԷԼ ՆԱՏԱԼ ԴՈՒՐՍ ՄՆԱՑ ՄՐՑԱՇԱՐՔԷՆ

Ռոպին Սոտերլինկ

Վիքթորիա Ազարենքա

Թենիսի «Ռոլան Կարոս»ի կրան շլեմի միջազգային մրցաշարքին տղոց Դ. հանգրուանի մրցումներուն ծիրին մէջ, երէկ մեծ անակնկալ մը արձանագրուեցաւ, երբ աշխարհի ընդհանուր դասաւորման պարագլուխի դիրքը գրաւող սպանացի Ռաֆայէլ Նատալ, որ չորս անգամ տիրացած է այս մրցաշարքի տիտղոսին, դուրս մնաց, երբ 6-2, 6-7, 6-4 եւ 7-6 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց 23-րդ դասուած շուէտացի Ռոպին Սոտերլինկէն:

Նատալի կրած այս պարտութիւնը եղաւ քիչ մը ծանր նկատի ունենալով, որ 2005-ին առաջին անգամ ըլլալով այս մրցաշարքին մասնակցելէն ի վեր ան առանց պարտութեան կը շարունակէր այս մրցաշարքը արձանագրելով 31 յաջորդական յաղթանակ:

Նշենք, որ նախքան Նատալի կրած այս պարտութիւնը աղջկանց տիտղոսակիր Աննա Իվանովիչ (Սերպիա, 8-րդ) իր կարգին դուրս մնաց, երբ 6-2 եւ 6-3 արդիւնքով պարտուեցաւ Վիքթորիա Ազարենքայէն (Պիելոռուսիա, 9-րդ):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՓԻՒՆԻԿ ԱՄՐԱՊՆԴԵՑ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԻՐ ԴԻՐՔԸ

Հայաստանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 10-րդ հանգրուանի մրցումներուն, որոնք տեղի ունեցան անցեալ շաբաթավերջին, Փիւնիկ Երեւան ամրապնդեց պարագլուխի իր դիրքը, երբ 3-1 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Արարատի դաշտէն:

Փիւնիկ, որ ցարդ անպարտելի միակ խումբն է, այժմ հինգ կէտի առաւելութիւն մը ունի երկրորդ դիրքը գրաւող Միքայի վրայ, որ իր կարգին յաղթանակ արձանագրեց 1-0 արդիւնքով յաղթական վերադառնալէ ետք Արարատի դաշտէն: Փոքի Թեմել նշանակեց մրցումին միակ կոլը (2-րդ):

Փիւնիկի կոլերը նշանակեցին Արտակ Ետիկարեան (20-րդ), Արտակ Ալեքսանեան (45-րդ) եւ Միհրան Մանասեան (84-րդ):

Յաղթանակներ արձանագրեցին նաեւ Բանանց եւ Ուլիս: Առաջինը 5-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Շիրակը, իսկ Ուլիս Գանձասարը 5-0 արդիւնքով:

Ստորեւ կու տանք դասաւորումը.

	Յ.	Հ.	Պ.	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԷՏ
1.- Փիւնիկ	9	1	0	27	6	28
2.- Միքա	7	2	1	20	8	23
3.- Բանանց	7	0	3	18	11	21
4.- Ուլիս	6	1	3	15	8	19
5.- Շիրակ	3	1	6	11	23	10
6.- Կիլիկիա	3	0	7	10	17	9
7.- Գանձասար	2	1	7	6	19	7
8.- Արարատ	0	0	10	3	18	0

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊՈՐՏՕ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ ԱԽՈՅԵԱՆ

Պորտոյի մարզիկները իրենց շահած բաժակով

Շաբաթ, 30 մայիսին տեղի ունեցան Ֆրանսայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 38-րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումները:

Պարագլուխի դիրքը գրաւող Պորտօ, որ հաւասարութեան մը միայն պէտք ունէր տիտղոսին տիրանալու համար, 1-0 արդիւնքով յաղթական վերադառնալէ ետք Քանի դաշտէն, հանդիսացաւ ախոյեան: Անիկա տարեշրջանը աւարտեց 80 կէտով երեք կէտով գերազանցելով Մարսէյը, որ 4-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ռեննը: Նշենք, որ Պորտօ տիտղոսին վերջին անգամ տիրացած էր 1999-ին:

Այսպիսով, յառաջիկայ տարեշրջանին, Պորտօ եւ Մարսէյ պիտի մասնակցին «Չեմփիընզ Լիկ»ի մրցաշարքին, իսկ 3-րդ դիրքը գրաւող Լիոն նոյն մրցաշարքի զտումի մրցումներուն: Թուլուզ (4-րդ) եւ Լիլ (5-րդ) պիտի մասնակցին «Եուրոփա Լիկ»ին: Փարիզ Սեն Ժերմեն (6-րդ) բացակայ պիտի ըլլայ Եւրոպայէն:

Նշենք, որ վերջին երեք դիրքերը գրաւող խումբերը Քան (18-րդ), Նանք (19-րդ) եւ Լը Հաւրը (20-րդ) փոխադրուեցան Բ. դասակարգ:

Ֆրանսայի կոլսքորըր հանդիսացաւ Անտրէ-Փիեռ Կինիաք (Թուլուզ), որ նշանակեց 24 կոլ:

Ստորեւ կու տանք 38-րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Քան - Պորտօ	0-1
Լորիան - Լը Մանս	1-1
Նանք - Օքսեռ	2-1
Կրենոպլը - Սոշօ	0-1
Լիլ - Նանսի	3-2
Նիս - Լը Հաւրը	0-0
Մարսէյ - Ռեննը	4-0
Փարիզ Սեն Ժերմեն - Մոնաքօ	0-0
Սենթ էթիեն - Վալանսիեն	4-0
Թուլուզ - Լիոն	0-0

Ստորեւ կու տանք վերջնական դասաւորումը.

	Յ.	Հ.	Պ.	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԷՏ
1. Պորտօ	24	8	6	64	34	80
2. Մարսէյ	22	11	5	67	35	77
3. Լիոն	20	11	7	52	29	71
4. Թուլուզ	16	16	6	45	27	64
5. Լիլ	17	13	8	51	39	64
6. Փարիզ Ս. Ժ.	19	7	12	49	38	64
7. Ռեննը	15	16	7	42	34	61
8. Օքսեռ	16	7	15	35	35	55
9. Նիս	13	11	14	40	41	50
10. Լորիան	10	15	13	47	47	45
11. Մոնաքօ	11	12	15	41	45	45
12. Վալանսիեն	10	14	14	35	42	44
13. Կրենոպլը	10	14	14	24	37	44
14. Սոշօ	10	12	16	40	48	42
15. Նանսի	10	12	16	38	47	42
16. Լը Մանս	10	10	18	43	54	40
17. Սենթ էթիեն	11	7	20	40	56	40
18. Քան	8	13	17	42	49	37
19. Նանք	9	10	19	33	54	37
20. Լը Հաւրը	7	5	26	30	67	26

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՉԵԼՍԻ ՏԻՐԱՑԱՒ ՏԻՏՂՈՍԻՆ

Անգլիոյ բաժակակիր Չելսիի մարզիկները

Շաբաթ, 30 մայիսին, Ուեմպլի մարզադաշտին մէջ տեղի ունեցաւ Անգլիոյ ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի աւարտական հանգրուանի ճակատումը, որուն ընթացքին իրարու դէմ ճակատեցան Չելսի եւ Էվըրթըն:

Մրցաշարքի պատմութեան մէջ ամէնէն արագ կոլը նշանակեց Էվըրթընի յառաջապահ Լուիս Սահա, երբ 26-րդ երկվայրկեանին ցնցեց Չելսիի բերդապահ Փիթըր Չեխի բերդին ուռկանը: Նախկին մրցանիշը կը պատկանէր Պոպ Չաթի, որ Ասթոն Վիլայի հետ 1895-ին 30-րդ երկվայրկեանին նշանակած էր կոլ մը:

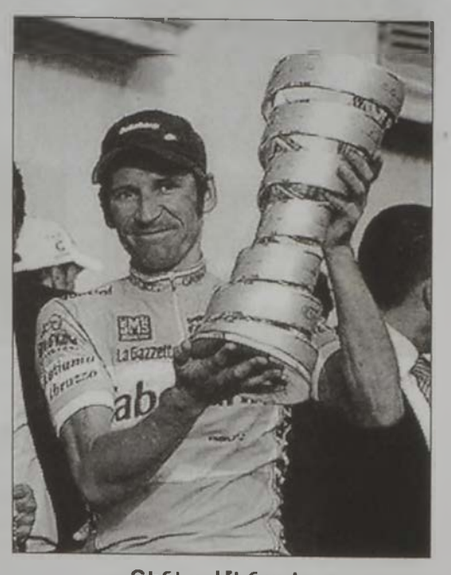
Շուրջ 90 հազար համակիրներու ներկայութեան, Տիտիէ Տրոկպա նշանակեց Չելսիի հաւասարութեան կոլը (21-րդ), իսկ Ֆրանք Լամփար լոտոնեան կազմին յաղթանակի (2-1) կոլը (72-րդ):

Այսպիսով, Չելսիի հոլանտացի մարզիչ Կուս Հիտինք տիտղոսի մը տիրանալով կը հեռանայ Անգլիայէն միանալու համար Ռուսիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին:

www.homenetmenlebanon.org

ԺԻՐՕ. ԻՏԱԼԻՈՅ ՀԵԾԵԼԱՐՇԱՒԻ ՇՐՋԱՎԱԶՔ

ՏԵՆԻՍ ՄԵՆՉՈՎ ՏԻՐԱՑԱՒ ՏԻՏՂՈՍԻՆ

Տենիս Մենչով

Երէկ աւարտեցաւ Իտալիոյ հեծելարշաւի (Ժիրօ) 100-րդ շրջավազքը, երբ տեղի ունեցաւ 21-րդ եւ վերջին հանգըրուանի մրցումը: Անիկա տեղի ունեցաւ Հռոմի մէջ եւ եղաւ ժամացոյցի դէմ անհատական մրցում մը (14,4 քմ):

Ռապոպանքի ռուս հեծելանորդ Տենիս Մենչով, հակառակ անոր որ նախքան ժամանման գիծ հասնիլը անձրեւուն պատճառով սահելով ինկաւ, սակայն այդ մէկը ոչ մէկ պատճառ դարձաւ, որ անիկա չկարենայ տիրանալ այս շրջավազքի տիտղոսին: Ան ընդհանուր դասաւորման մէջ մնաց պարագլուխի դիրքին վրայ (86 ժամ 3' 11") 41"ի առաւելութեամբ գերազանցելով իտալացի Տանիլօ Տի Լուքան (էլ. Փի. Ար.): Երրորդ հանդիսացաւ Լիքուիկազի իտալացի հեծելանորդ Ֆրանքօ Փելիցոթթի (1' 59" ուշ):

Ամերիկացի Լենս Արմսթրոնկ (Ասթանա) 15' 59" ուշացումով հանդիսացաւ 12-րդ:

ՔԱԼՃԻՕ

Ա. ՍԷ. ՄԻԼԱՆ ԵՒՍ ԱՊԱՀՈՎԵՑ «ՉԵՄՓԻԸՆԶ ԼԻԿ»Ի ԻՐ ՏՈՄՍԸ

Անցեալ շաբաթավերջին աւարտեցաւ Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութիւնը (Քալչիօ), երբ տեղի ունեցան 38-րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումները:

Ախոյեան Ինթեր Միլան, Եուվենթուս եւ Ա. Սէ. Միլան ապահովեցին «Չեմփիընզ Լիկ»ի իրենց տոմսը, իսկ Ֆիորենթինա զտումի իր տոմսը: Ճենովա, Ա. Էս. Ռոմա եւ Նափոլի ապահովեցին Եուրոփա Լիկի իրենց տոմսը, իսկ Թորինօ, Ռեճինա եւ Լեչէ փոխադրուեցան Բ. դասակարգ:

Ստորեւ կու տանք վերջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Ինթեր Միլան - Աթալանթա	4-3
Ուտինեզէ - Քալիարի	6-2
Պոլոնիա - Քաթանիա	3-1
Նափոլի - Քիեւօ	3-0
Եուվենթուս - Լացիօ Ռոմա	2-0
Ճենովա - Լեչէ	4-1
Ֆիորենթինա - Ա. Սէ. Միլան	0-2
Փալերմօ - Սամտորիա	2-2
Ռեճինա - Սիենա	1-1
Ա. Էս. Ռոմա - Թորինօ	3-2

Ստորեւ վերջնական դասաւորումը.

	ԿԷՏ
1. Ինթեր Միլան	84 (70-32)
2. Եուվենթուս	74 (69-37)
3. Ա. Սէ. Միլան	74 (70-35)
4. Ֆիորենթինա	68 (53-38)
5. Ճենովա	68 (56-39)
6. Ա. Էս. Ռոմա	63 (64-61)
7. Ուտինեզէ	58 (61-50)
8. Փալերմօ	57 (57-50)
9. Քալիարի	53 (49-50)
10. Լացիօ Ռոմա	50 (46-55)
11. Աթալանթա	47 (45-48)
12. Նափոլի	46 (43-45)
13. Սամտորիա	46 (49-52)
14. Սիենա	44 (33-44)
15. Քաթանիա	43 (41-51)
16. Քիեւօ	38 (35-49)
17. Պոլոնիա	37 (43-62)
18. Թորինօ	34 (37-61)
19. Ռեճինա	31 (30-62)
20. Լեչէ	30 (37-67)

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՌԷԱԼ ՊԵԹԻՍ ՓՈԽԱԴՐՈՒԵՑԱՒ Բ. ԴԱՍԱԿԱՐԳ

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 38-րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն ծիրին մէջ, Ռէալ Պեթիս 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք Ռէալ Վայատոլիտի հետ, Նումանսիայի եւ Ռեքրէաթիւօ Հուելվայի հետ փոխադրուեցաւ Բ. դասակարգ:

Պարսելոնա, Ռէալ Մատրիտ եւ Սեւիլլա յառաջիկայ տարեշրջանին պիտի մասնակցին «Չեմփիընզ Լիկ»ի մրցաշարքին, իսկ Աթլեթիքօ Մատրիտ (4-րդ) զտումի մրցաշարքին: Վիարէալ եւ Վալենսիա պիտի մասնակցին Եուրոփա Լիկին:

Ստորեւ կու տանք 38-րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Նումանսիա - Սեւիլլա	0-2
Օսասունա - Ռէալ Մատրիտ	2-1
Ռասինկ Սանթանտէր - Կեթաֆէ	1-1
Էսփանիոլ - Մալակա	3-0
Ռէալ Պեթիս - Ռէալ Վայատոլիտ	1-1
Սփորթինկ Խիխոն - Ռեքրէաթիւօ Հուելվա	2-1
Աթլեթիքօ Մատրիտ - Ալմերիա	3-0
Տեփորթիւօ Քորունա - Պարսելոնա	1-1
Մայորքա - Վիարէալ	2-3
Վալենսիա - Աթլեթիքօ Պիլպաօ	2-0

Ստորեւ կու տանք վերջնական դասաւորումը.

	ԿԷՏ
1.- Պարսելոնա	87 (105-35)
2.- Ռէալ Մատրիտ	78 (83-52)
3.- Սեւիլլա	70 (54-39)

Շար.ը՝ էջ 12

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՒԱՔ՝ ԱՅՆՁԱՐԻ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

որոնց պատճառով Հայկական երեսփոխանական պլոքը բաղկացած մնաց միայն երկու երեսփոխաններէ վերջին տարիներու ընթացքին: Ան անդրադարձաւ ՀՅԴ-ի քաղաքական դաշինքներուն եւ յատկապէս յստակացուց, որ Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը միշտ հաւատարիմ մնացած է իր դաշնակիցներուն եւ այդպէս պիտի ըլլայ նաեւ այս ընտրութիւններուն ընթացքին: Ան ողջունեց Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի ղեկավար զօր. Միշել Աունը, ինչպէս նաեւ Ժողովրդային պլոքի ղեկավար, երկրագործութեան նախարար էլիաս Սքաֆը:

Ա. Կիտանեանի խօսքէն ետք յաջորդաբար խօսք առին Ժողովրդային պլոքի բոլոր թեկնածուները Ֆուատ Թըրք, Հասան Եաագուպ, Սալիմ Աուն, տոքթ. Քամիլ Մաալուֆ, Ճորճ Գասարճի, տոքթ. Ռիտա Մէյս եւ էլիաս Սքաֆ: Բոլոր խօսք առնողներն ալ անդրադարձան այս ընտրութիւններու կարեւորութեան, Դաշնակցութիւն-Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում - Ժողովրդային պլոք գործակցութեան, որ ճամբայ կը բանայ դէպի յաղթանակ: Խօսողները բարձր գնահատեցին ՀՅԴ-ի կազմակերպուածութիւնը եւ քաղաքական աշխատանքներուն մէջ անոր ցուցաբերած անկեղծութիւնն ու վճռակամութիւնը: Անոնք կանխապէս շնորհակալութիւն յայտնեցին բոլոր հայ քուէարկողներուն, որոնք կը զօրակցին իրենց թեկնածութեան, եւ միասնաբար կարելի պիտի ըլլայ ապահովել Ժողովուրդին արդար ներկայացուցչութիւնը Լիբանանի խորհրդարանին մէջ:

Յանուն ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէին հայերէնով խօսք առաւ Եսայի Հաւաթեան, որ վեց կէտերու ընդմէջէն անդրադարձաւ այս ընտրութիւններու իւրայատկութեան եւ կարեւորութեան յատկապէս շեշտելով Այնճարի մէջ 70 տարիներու ընթացքին ստեղծուած աւանդութիւնը, երբ բոլոր այնճարցիները միակամ կը քուէարկեն ՀՅԴ-ի զօրակցութիւն վայելող ցանկին: Ան անդրադարձաւ բոլոր ընտրութիւններուն ընթացքին երեւցող կարգ մը երեւոյթներու, որոնք փորձ կը կատարեն խաբել քուէարկողները կորզելով անոնց քուէն ի դիմաց բարեսիրական խոստումներու: Ան յայտնեց, որ այնճարցիները, որոնք այս ընտրութեան ունին նաեւ արտասահմանէն Այնճար ժամանած հայրենակիցներու զօրակցութիւնը, 7 յունիսին միակամ պիտի ներկայանան իրենց քուէներով եւ պիտի սատարեն Հայկական երեսփոխանական պլոքի վերականգնումին:

Ե. Հաւաթեան շեշտեց, որ այնճարցիք Մովսէս Տէր Գալուստեանի, Սարգիս Չէյթլեանի, Զաւէն Թաշճեանի եւ Պետիկ Ինճէեանի սերունդէն են եւ հաւատարիմ պիտի մնան իրենց նահատակներու պատգամին:

Ե. Հաւաթեանի խօսքէն ետք Վաչէ Ծատուրեան հաւաքի մասնակիցներուն ներկայացուց Հայկական երեսփոխանական պլոքի թեկնածուները, ապա խօսք առաւ Լիբանանի նոր կազմուելիք խորհրդարանի արդէն իսկ ընտրուած առաջին երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի: Յ. Բագրատունի ամփոփ կերպով անդրադարձաւ լիբանանահայ գաղութի կարեւորութեան. ՀՅԴ Կեդրոնական կոմիտէի քաղաքականութեան եւ կուսակցութեան դաշնակիցներուն: Ան յատկապէս վեր առաւ հայ համայնքին համար խոտոր երեւցող կարգ մը երեւոյթներ, երբ ոմանք փորձ կը կատարեն համայնքի միասնականութիւնը խախտել: Ան բարձր գնահատեց ՀՅԴ-ի համակիր զանգուածին գիտակցութիւնն ու արժանապատուութեան ոգին: Ան յայտնեց, որ երեսուն լումայով կամ սնտուկ մը իւղով ծախուող հայ քաղաքացիներ գոյութիւն չունին եւ զուր տեղ կ'աշխատին կաշառք խոստացող կողմերը: Ան յոյս յայտնեց, որ 8 յունիսին վերականգնած պիտի ըլլայ Հայկական երեսփոխանական պլոքը եւ լիբանանահայութիւնը պիտի ստանայ իր արդար եւ իսկական ներկայացուցչութիւնը:

Ակնարկելով այն անձնաւորութիւններուն, որոնք լիբանանահայութիւնը փորձեցին հեռացնել լիբանանեան քաղաքական հրապարակէն, Յ. Բագրատունի ըսաւ. «Մենք Լիբանանը կ'ուզենք տեսնել երկիր մը, որ իր բոլոր զաւակներուն համար է. Լիբանան մը, որ ազատ է, անկախ ու գերիշխան, իր ժողովրդավարական վարչակարգով, որուն մէջ կը ներկայացուին քաղաքական բոլոր ուժերը հեռու համայնքային ծայրայեղութիւններէ»:

Յ. Բագրատունի յայտնեց, որ 8 յունիսին Հայկական երեսփոխանական պլոքին վերակազմութեամբ եւ անոր ազգային դերակատարութեան վերստանձնումով լիբանանահայութիւնը պիտի ստանայ իր արդար եւ իսկական ներկայացուցչութիւնը:

Ակնարկելով այն անձնաւորութիւններուն, որոնք լիբանանահայութիւնը փորձեցին հեռացնել լիբանանեան քաղաքական հրապարակէն, Յ. Բագրատունի ըսաւ. «Բաւէ խորհուրդներ եւ ցուցմունքներ տաք մեզի. մենք այս երկրին զաւակներն ենք եւ մաս կը կազմենք անոր չքսելու համար, որ մենք այս երկրին մէկ կարեւոր բաժինը կը նկատուինք, որովհետեւ մենք անոր հոգերը մեր ուսերուն առած ենք, ինչպէս ոեւէ այլ քաղաքացի մը, որ նախանձախնդիր է իր երկրին շահերուն»:

Յակոբ Բագրատունի շեշտեց, որ Մեթնի մէջ ՀՅԴ-ի առաջադրած թեկնածուին յաղթանակը ոչ մէկ ձեւով պիտի ազդէ Մեթնի մէջ երեսփոխանական ընտրութիւններուն մասնակցելու լիբանանահայութեան խանդավառութեան: «Հայը օր մը օրանց իր խոստումը չ'ուրանար եւ իր դաշնակիցները չի լքեր, որովհետեւ ան հաւատարիմ է ոեւէ անձնաւորութեան կամ ղեկավարի, որ իր կարգին հաւատարիմ է իր երկրին», ընդգծեց ան:

Իր կարգին խօսք առաւ զօր. Միշել Աուն, որ նշեց, թէ տարիներ շարունակ Մեթնի բնակիչները ապրած են ուրիշին ենթարկուելու հոգեբանութեամբ. ան նկատել տուաւ, որ վախի մտնելու ծելը իսկական հիմքն էր մեթնցիները ենթակայ դարձնելու եւ զանոնք սիրաշահելու ու շլացնելու անոնց մատուցելով տարբեր տեսակի ծառայութիւններ:

Զօր. Աուն յայտնեց, որ իրենց համար յաղթանակն ու պարտութիւնը համազօր են արժանապատուութեան դիմաց. ան շեշտեց, որ աշխարհի վրայ մեծագոյն թագաւորական ընտանիքները իրենց իշխանութիւնը սկսած են թուականով մը եւ աւարտած են ուրիշ թուականով աւելցնելով, որ այսօրուան կացութիւնը կարծէք տարիներ շարունակ Մեթնին տիրապետող անձնաւորութիւններուն տիրապետութեան աւարտին թուականը պիտի կազմէ:

Զօր. Աուն ակնարկելով Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան զետեղած ընտրական պաստառներուն եւ կարգախօսներուն, զարմանք յայտնեց, որ ինչպէս Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան նախագահը՝ Սամիր Ժահժահ, որ դահիճ մըն է, կրցած է իր զոհերը համախմբել նոյն ընտրացանկին մէջ: Ան շեշտեց, որ քրիստոնեական դաստիարակութեան մէջ ներողամտութիւնը մեծ տեղ կը գրաւէ, «սակայն կարելի չէ ներողամիտ գտնուիլ այն անձին նկատմամբ. որ չէ զղջացած եւ ներողութիւն չի խնդրեր», աւելցուց ան:

Զօր. Աուն ընդգծեց, որ 7 յունիսը նշանաւոր թուական մը պիտի ըլլայ, որովհետեւ այդ թուականին տեղի պիտի ունենան 2009-ի երեսփոխանական ընտրութիւնները, որոնց ընթացքին լիբանանցիները պիտի վերահաստատեն իրենց ազգային միասնականութիւնը պահպանելու եւ բռնատիրութեան դէմ պայքարելու ուխտը: Ան շեշտեց, որ հակառակ այլոց, իրենք տեւաբար պատրաստ են խօսքով եւ գործով պաշտպանելու իրենց երկիրը, ազատութիւնը, անկախութիւնը եւ գերիշխանութիւնը:

ՊԱԹՐՈՒՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ զօր. Միշել Աուն երէկ առաւօտեան ուղղուեցաւ Պաթրուն, ուր հանդիպումներ ունեցաւ հոգեւոր եւ քաղաքական անձնաւորութիւններու, ինչպէս նաեւ Պաթրունի բնակչութեան հետ:

Զօր. Աուն, ընկերակցութեամբ Պաթրունի թեկնածուներ նախարար Ժըպրան Պասիլի եւ Ֆայէք Եունեսի, առաւօտեան այցելեց Տումայի Նիյաի եկեղեցիին, ուր մասնակցեցաւ օրուան պատարագին, ապա ան հանդիպում մը ունեցաւ Պաթրունի առաջնորդ Ժորժ Խտըր եպիսկոպոսին հետ:

Հանդիպումէն ետք զօր. Աուն յայտնեց, որ երեսփոխանական ընտրութիւններուն ընթացքին ինք եւ իր դաշնակիցները պիտի պայքարին քաղաքական այն ուղեգիծին դէմ, որ կը ջանայ համայնքային բաժանում եւ բախումներու մթնոլորտ սերմանել:

Ան շեշտեց, որ իրեն համար Լիբանանը մէկ մարմինի նման է, որուն անդամները կարելի չէ անջատել եւ որուն ազգային միասնականութիւնը պէտք է ամրապնդել:

«Տումայէն կը մեկնիմ հոն ծգելով սիրտս կտոր մը եւ կը մաղթեմ աւելի ուշ վերադառնալ նոյն այս վայրը», եզրափակեց զօր. Աուն:

Զօր. Աուն Պաթրունի մէջ հանդիպում մը ունեցաւ նաեւ Մարատա հոսանքի ղեկավար Սլէյման Ֆրենճիէի հետ: Քննարկուեցան լիբանանեան քաղաքական իրադարձութիւններն ու ընտրական զարգացումները:

Զօր. Աուն Պաթրուն կատարած իր այցելութիւնը աւարտեց «Սան Սթեֆանօ» համալիրին մէջ տեղի ունեցած ընտրական հաւաքով մը, որուն ներկայ գտնուեցան հազարաւոր համակիրներ:

Զօր. Աուն ըսաւ, թէ համախմբումը Պաթրունի մէջ երկու թեկնածուներու յաղթանակին յոյսով է: «Որո՞ւ փամփուշտով Քուրայի մէջ սպանութիւն գործուեցաւ, որո՞ւ փամփուշտով Ժիպէյլի եւ Պաթրունի մէջ քաղաքացիներ վիրաւորուեցան եւ անդամալուծուեցան ես հարց կու տամ ծեզմէ թէ ծեզմէ ո՞վ վիրաւորուած է կամ վնասուած Հրզպալլայի կողմէ», հարց տուաւ ան:

Զօր. Աուն ըսաւ, թէ իշխանամէտ քաղաքական ուժերուն կողմէ քաղաքացիները արտագաղթի մղելու քաղաքականութիւնը արդէն իսկ իր աւարտին հասած է աւելցնելով, որ անոնք քանի մը օր ետք հարցաքննութեան պիտի ենթարկուին փտածութեան հարցով:

Զօր. Աուն շեշտեց, որ եթէ ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը յաղթանակ արձանագրեն, Ամերիկա պիտի ըլլայ առաջին պետութիւնը, որ պիտի բանակցի ընդդիմութեան հետ: «Հետեւաբար, մենք պէտք է գիտնանք, թէ ինչ քաղաքական ուղեգիծ պիտի որդեգրենք, որպէսզի Լիբանանը գոյատեւէ իբրեւ ազատ, անկախ եւ գերիշխան երկիր», աւելցուց ան:

Զօր. Աուն շեշտեց, որ Լիբանանի դէմ իսրայէլեան պատերազմի հաւանականութիւնը աւելի մեծ կ'ըլլայ, եթէ իշխանամէտ քաղաքական ուժերը յաղթեն երեսփոխանական ընտրութիւններուն, որովհետեւ Իսրայէլ կը փափաքի, որ ներքին լիբանանեան ուժեր Լիբանանի դէմ դաւադրութիւն գործեն, իսկ ընդդիմութիւնը երբեք դաւադրութիւն պիտի չկատարէ Լիբանանի դէմ:

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄԻ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

«Բ. ԿԱՆԱՉԵԱՆ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ . . .

Շարունակուած 3րդ էջէն

Հանդիսութեան բացման խօսքը արտասանեց Համազգայինի «Բ. Կանաչեան» երաժշտական քոլեճի տնօրէն Արմէն Քեչեկ, որ նշեց, թէ Համազգայինի 25-ամեակի նախաձեռնութիւններուն ծիրին մէջ ամիսներ առաջ սկսած է գործել քոլեճի շրջանաւարտներու համախմբումը, որուն հիմնական առաջադրանքն է զօրավիգ կանգնիլ քոլեճին եւ մասնակից դառնալ հայ երգի ու երաժշտութեան տարածման աշխատանքներուն: Ան աւելցուց, որ այս շրջագիծին մէջ իրականացած համերգներուն շարքին այսօր ուրախանալի երեւոյթ է Համազգայինի «Բ. Կանաչեան» երաժշտական քոլեճի երգի համոյթին ստեղծումը, որ արդիւնք է տքնաջան եւ հետեւողական աշխատանքի:

Իր խօսքի աւարտին Արմէն Քեչեկ շնորհակալական խօսքեր արտասանելէ ետք յոյս յայտնեց, որ համոյթը արժանանայ ներկաներու ջերմ գնահատանքին եւ յառաջիկային արձանագրէ նորանոր նուաճումներ:

Նշենք, որ քոլեճի երգի համոյթին մաս կը կազմեն շրջանաւարտներ Վարդան Թաշճեան, որ իր վկայականը ստացած է 2002-ին, մինչ Շողիկ Թորոսեան եւ Ճոնի Կէօքճեան քոլեճը աւարտած են 2007-ին: Երեք շրջանաւարտները Լիբանանի մէջ մաս կազմած են տարբեր երգչախումբերու, եւ իբրեւ մեներգիչ մասնակցած են մշակութային, միութենական ու հոգեւոր բազմաբնոյթ ձեռնարկներու եւ հաւաքոյթներու:

Ապա բեմ բարձրացան համոյթին երեք անդամները, որոնք երգեցին Քաչչինի «Ավէ Մարիա»ն, Պիզէի «Ռոմանս»ը, Վերտիի «Լիպհամօ»ն. ինչպէս նաեւ Տիգրանեանի «Ասում է ուրիշ» ստեղծագործութիւնը. Կանաչեանի «Պըճինկօ»ն, Սպենդիարեանի «Ա՛յ վարդ»ը, Յովհաննէսեանի «Արփա-Սեւան»ը եւ այլ երգեր, որոնց թիւը կը հասնէր 19-ի: Երգիչներուն հետ դաշնակով ընկերացան Միրնա Մեթնի, Ժիրայր Պաղտասարեան եւ Թագուհի Թէքեան-Խաչերեան:

Նշենք նաեւ, որ քոլեճի երգի համոյթին գեղարուեստական պատասխանատուն է Թագուհի Թէքեան-Խաչերեան, որ իբրեւ դաշնակահար եւ երգչուհի աւարտած է Լիբանանի պետական բարձրագոյն երաժշտանոցը: Ան իր երգարուեստը կատարելագործած է Նիսի (Ֆրանսա) Միջազգային երաժշտական ակադեմիային մէջ, ապա, Երեւանի մէջ տարի մը աշակերտած է մեծահամբաւ երգչուհի Գոհար Գասպարեանին: Թագուհի Թէքեան-Խաչերեան երգահանդէսներ տուած է Հալէպի, Դամասկոսի, Կիպրոսի, Գահիրէի, Աղեքսանդրիոյ, Ատիս-Ապապայի, Նիսի, Մարսէյի, Երեւանի, Արժանթինի եւ Մոնթեվիտէոյի մէջ:

1977-ին Թագուհի Թէքեան-Խաչերեան արժանացած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Խորէն Ա. կաթողիկոսի պարգեւած «Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանին: Ան 1990-էն ի վեր դաշնակի եւ երգի դասատու է Համազգայինի «Բ. Կանաչեան» երաժշտանոցին մէջ:

Քոլեճի երգի համոյթին այս կատարումը յստակօրէն արժանացաւ աւելի քան երեք հարիւր ներկաներու ջերմ գնահատանքին եւ ծափահարութիւններուն, որոնք յառաջիկային բնականաբար նոր ծրագիրներու հիմնաքարը պիտի հանդիսանան:

ՌԷԱԼ ՊԵԹԻՍ . . .

Շարունակուած 11րդ էջէն

	ԿԷՏ
4.- Աթլեթիքօ Մատրիտ	67 (80-57)
5.- Վիարէալ	65 (61-54)
6.- Վալենսիա	62 (68-54)
7.- Տեփորթիւօ Քորունա	58 (48-47)
8.- Մալակա	55 (55-59)
9.- Մայորքա	51 (53-60)
10.- Էսփանիոլ	47 (46-49)
11.- Ալմերիա	46 (45-61)
12.- Ռասինկ Սանթանտեր	46 (49-48)
13.- Աթլեթիքօ Պիլպաօ	44 (47-62)
14.- Սփորթինկ Խիխոն	43 (47-79)
15.- Օսասունա	43 (41-47)
16.- Ռէալ Վայատոլիտ	43 (46-58)
17.- Կեթաֆէ	42 (50-56)
18.- Ռէալ Պեթիս	42 (51-58)
19.- Նումանսիա	35 (38-69)
20.- Ռեքրէաթիւօ Հուելվա	33 (34-57)

HIFOOD
Tel. 04-540973
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
Սինի քէօֆթէ
+ աղցան
+ անուշեղէն
Սակ՝ 10,000 լ.ո.

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

La Soldrie DE LUNETTES
La première au Liban
Autoroute Jdeideh
Près Boghos Optic
Tél. (01) 870016

Կ'ՈՒԶՈՒԻ
●Kodak ընկերութիւնը կարիքը ունի Business Administration աւարտած օրիորդի մը: Հետաքրքրուղները կրնան իրենց CV-ն ղրկել kanekour@dm.net.lb ե-նամակի հասցէին կամ հեռաձայնել 03-286678 թիւին:

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԱՐԻՔԸ ՈՒՆԻ
Ա.- Շրջուն վաճառող պաշտօնեաներու: Երկրորդական ուսումը եւ համակարգիչի գործածութիւնը՝ պայման:
Բ.- Գործարանի մէջ աշխատող երիտասարդներու: Հեռաձայնել՝ 03-295550:

www.aztagdaily.com
ԱԶԴԱԿ - ՖԷՅՍՊՈՒՔ
ԱԶԴԱԿ - ԵՈՒԹԻՈՒՊ
www.aztagmedia.com
AZTAG MEDIA

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 -241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك : هاتف : ٢٥٨٥٢٦ ـ ٢٦٠١١٥ ـ ٢٤١٢٧٤ فاكس : ٢٥٨٥٢٩ ص.ب : ٨٠٨٦٠ برج حمّود